

การศึกษาศักยภาพและทรัพยากรของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
(PROVINCIAL CULTURAL CENTER: A STUDY OF POTENTIALS AND RESOURCES)

คณะนักวิจัย

1. ดร.วีระ	บำรุงรักษ์	ประธานโครงการวิจัย
2. ดร.กฤษดา	กรุดทอง	รองประธานโครงการวิจัย
3. นายสุรีย	กาญจนวงศ์	นักวิจัย
4. นายมนัส	เหลียงชัยกุล	นักวิจัย
5. นางสาวประยูร	เล็กบำรุง	นักวิจัย
6. ดร.สุทธิพันธ์	จิราธิวัฒน์	นักวิจัย
7. นายสุพงษ์	วิบูลย์เศรษฐ์	นักวิจัย
8. นางประกายรัตน์	สุขุมลชาติ	นักวิจัย
9. นางสาวกุลวดี	เจริญศรี	นักวิจัยและเลขานุการ

โครงการศึกษาค้นคว้าและวิจัยทางวัฒนธรรม

ปีงบประมาณ 2529 - 2530

ฝ่ายส่งเสริมและประสานงานวิจัย กองวิจัยและแผนงาน

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

2533

(ก)

ชื่อเรื่องวิจัย การศึกษาศักยภาพและทรัพยากรของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

PROVINCIAL CULTURAL CENTER: A STUDY OF POTENTIALS AND RESOURCES

คณะนักวิจัย ดร.วีระ บำรุงรักษ์ และคณะ

หน่วยงานวิจัย ฝ่ายส่งเสริมและประสานงานวิจัย กองวิจัยและแผนงาน

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ปีที่วิจัย 2533

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการและผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- (1) ศึกษาลำดับความสำคัญของโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดดำเนินการ
  - 1.1 เพื่อสำรวจโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดดำเนินการอยู่
  - 1.2 เพื่อจัดลำดับความสำคัญของโครงการ ที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดดำเนินการของแต่ละท้องถิ่นทั้งระดับจังหวัดและระดับประเทศ
- (2) เพื่อตรวจสอบโครงการและการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรม
  - 2.1 เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรทุกระดับที่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับงานวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น
  - 2.2 เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานโครงการของศูนย์วัฒนธรรม
- (3) เพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรและงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม
  - 3.1 เพื่อสำรวจการใช้ทรัพยากรของศูนย์วัฒนธรรม
  - 3.2 เพื่อสำรวจการใช้งบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม
  - 3.3 เพื่อสำรวจปัจจัยที่ใช้กำหนดทรัพยากรและงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม
  - 3.4 เพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้กำหนดทรัพยากรและงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม
- (4) เพื่อสร้างรูปแบบของศูนย์วัฒนธรรม
  - 4.1 เพื่อเสนอโครงสร้างและหน้าที่ของศูนย์วัฒนธรรม
  - 4.2 เพื่อระบุนกรอบโครงการและกิจกรรมที่ศูนย์วัฒนธรรมต้องปฏิบัติ
  - 4.3 เพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับทรัพยากรและงบประมาณศูนย์วัฒนธรรม
  - 4.4 เพื่อสร้างแบบจำลองการจัดสรรงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรม

(ข)

2. ขั้นตอนการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีการศึกษา 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาถึงลำดับความสำคัญของโครงการที่ศูนย์ดำเนินการ การตรวจสอบโครงการและการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมและการสำรวจทรัพยากรและงบประมาณ

ขั้นตอนที่ 2 เป็นขั้นตอนที่นำเอาผลการศึกษาในขั้นที่ 1 มาสังเคราะห์โครงสร้าง หน้าที่ ทรัพยากร และงบประมาณ

ขั้นตอนที่ 3 เป็นขั้นตอนที่นำผลของขั้นที่ 2 มาสังเคราะห์ผล เพื่อหาเกณฑ์มาตรฐาน ในด้านบุคลากร ครุภัณฑ์และงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

3. วิธีวิจัย

(1) การรวบรวมข้อมูล

1.1 วิธีศึกษาจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น ผลการศึกษาวิจัย ผลการดำเนินงานที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดได้รายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ สรุปผลงานประจำปีของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติและ บทความต่าง ๆ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องกับดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

1.2 วิธีการสำรวจ (Survey Method) เป็นการรวบรวมข้อมูลในเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีการตรวจสอบความเชื่อมั่นและความเชื่อถือโดยการนำไปทดสอบที่ จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม และจังหวัดนครปฐมแล้วจึงส่งแบบสอบถามไปยังจังหวัดต่าง ๆ จำนวน 71 จังหวัดยกเว้น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งอยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด แบบสอบถามที่ส่งรวบรวมนี้จะมีทั้งสิ้น 5 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบสอบถามจัดลำดับความสำคัญของโครงการที่ดำเนินการปี 2529

ชุดที่ 2 แบบสอบถามรูปแบบการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

ชุดที่ 3 แบบสอบถามรูปแบบของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

ชุดที่ 4 แบบสำรวจทรัพยากรของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

ชุดที่ 5 แบบสำรวจปัจจัยที่ใช้กำหนดงบประมาณศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

(ค)

1.3 วิธีการสังเกต (Observation Technique) เป็นวิธีการที่ช่วยให้คณะผู้วิจัยได้รับข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมในเชิงคุณภาพ โดยคณะผู้วิจัยได้เข้าไปร่วมสังเกตการดำเนินงานบางโครงการ เช่น โครงการมหกรรมวัฒนธรรมพื้นบ้านไทย ' 29 ณ จังหวัดสงขลา และได้เข้าร่วมการประชุมเรื่องบทบาทของสถาบันการศึกษาต่องานทางด้าน วัฒนธรรมเพื่อนำข้อมูลจากการสังเกตนี้ มาอธิบายปรากฏการณ์ที่ได้จากการสำรวจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

1.4 วิธีการสัมภาษณ์ วิธีนี้ใช้ระบบรวบรวมข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานศูนย์วัฒนธรรมโดยตรงและนักวิชาการที่มีความสนใจในงานวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลทั้งในเชิงกว้างและลึกมากขึ้น คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ จากผู้บริหารงานศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดจากอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด และจากผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัด ทั้งจากภาคใต้ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.5 วิธีการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Technique) ได้ดำเนินการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรวบรวมข้อมูลบางเรื่องให้มีความชัดเจนในด้านข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยจัดประชุมกลุ่มย่อยที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดสงขลา

(2) พื้นที่ศึกษา

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ 71 จังหวัด ยกเว้นจังหวัดขอนแก่น ซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

(3) กลุ่มตัวอย่าง

- อนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด 71 จังหวัด
- กรรมการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด 71 จังหวัด

4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) ได้ทราบลำดับความสำคัญของโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมดำเนินการแล้ว
- (2) ได้ทราบผลการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด คณะอนุกรรมการและผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัด
- (3) ได้ทราบสภาพการใช้ทรัพยากรและงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม
- (4) ได้ทราบปัจจัยและลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้กำหนดทรัพยากรและงบประมาณ
- (5) ได้แบบจำลองการจัดสรรทรัพยากร
- (6) ได้รูปแบบของศูนย์วัฒนธรรมเกี่ยวกับโครงสร้างและหน้าที่ โครงการดำเนินงาน ทรัพยากรและงบประมาณ

(ง)

5.ประโยชน์ที่จะได้รับ

(1) เป็นแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจะได้นำไปใช้กำหนดโครงสร้าง รูปแบบ วิธีการดำเนินงาน งบประมาณ ตลอดจนการประสานงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด อนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด และผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัด

(2) เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการ จัดสรรทรัพยากรและงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

(๑)

คำนำ

โครงการวิจัยเรื่อง “การศึกษาศักยภาพและทรัพยากรของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด” เป็นการศึกษาวิจัยในโครงการศึกษาค้นคว้าและวิจัยทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ 2529-2530 ของสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาโครงสร้างการจัดองค์กร กำหนดบทบาทและหน้าที่ของศูนย์วัฒนธรรม ขอบข่ายการดำเนินงานและการประสานงานวัฒนธรรม กรอบโครงการและกิจกรรมที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดต้องปฏิบัติ สร้างเกณฑ์มาตรฐานในการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และสร้างแบบจำลองของการจัดสรรงบประมาณ อันจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดให้สามารถปฏิบัติภารกิจสำคัญทางวัฒนธรรมตามที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดีจากความร่วมมือของบุคคลหลายฝ่าย คณะนักวิจัยใคร่ขอขอบคุณ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ บุคลากรในฝ่ายส่งเสริมและประสานงานวิจัย กองวิจัยและแผนงาน สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติที่ได้ให้ความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งในการวิจัยนี้ ขอขอบคุณผู้บริหารศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด คณะกรรมการดำเนินงานในศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กล่าวนามไว้ในภาคผนวกทุกท่าน ที่ได้กรุณาเอื้อเฟื้อข้อมูลและข้อเสนอแนะที่ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้อย่างดียิ่ง

กับขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติที่ได้สนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยแก่โครงการวิจัยนี้

คณะนักวิจัย

ดร.วีระ	บำรุงรักษ์
ดร.กฤษดา	กรุดทอง
ดร.สุรีย	กาญจนวงศ์
นายมนัส	เหลียงชัยกุล
นางสาวประยูร	เล็กบำรุง
ดร.สุทธิพันธ์	จิราธิวัฒน์
นายสุพงษ์	วิบูลย์เศรษฐ์
นางประกายรัตน์	สุขุมลชาติ
นางสาวกุลวดี	เจริญศรี

(จ)
สารบัญ

บทคัดย่อ	(ก)
คำนำ	(จ)
สารบัญ	(ฉ)
เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
วิธีดำเนินการศึกษา	3
ผลคาดว่าจะได้รับ	5
ประโยชน์ที่จะได้รับ	5
บทที่ 2 เอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	6
การศึกษาเอกสาร	6
เอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
การประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดทั่วประเทศ	12
การศึกษาข้อมูลภาคสนาม	14
สรุปผล	16
บทที่ 3 ผลการศึกษาลำดับความสำคัญของโครงการ	18
ผลวิเคราะห์ข้อมูล	18
- จำนวนและประเภทของโครงการที่ศูนย์ฯ ดำเนินการในปี 2529	18
- ลำดับความสำคัญของโครงการระดับจังหวัด	19
- ลำดับความสำคัญของโครงการระดับประเทศ	23
สรุปผล	25
อภิปรายผล	25
ข้อเสนอแนะ	26
นิยามศัพท์ของบทที่ 3	27

(๗)

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษาองค์การและการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรม	28
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
- ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด	28
- ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด	38
สรุปผล/อภิปรายผล/และข้อเสนอแนะ	47
บทที่ 5 ผลการสำรวจทรัพยากรของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
- ด้านบุคลากร	49
- ด้านงบประมาณ	51
- ด้านครุภัณฑ์	53
สรุปผล	54
อภิปรายผล	55
ข้อเสนอแนะ	56
บทที่ 6 ผลการศึกษางบประมาณของโครงการของศูนย์วัฒนธรรม	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
- งบประมาณรวมของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด	57
- งบประมาณเฉลี่ยของโครงการ	58
- งบประมาณเฉลี่ยของโครงการหลักตัวอย่าง	59
- งบประมาณเฉลี่ยของกิจกรรมในโครงการบังคับ	61
สรุปผล	63
อภิปรายผล	64
ข้อเสนอแนะ	64

(๗)

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ 7 งบประมาณและปัจจัยที่ใช้กำหนดงบประมาณ	66
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
- สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณ	66
- ค่าความสำคัญของปัจจัยที่ใช้กำหนดค่าใช้จ่าย	67
- ปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดทรัพยากรและงบประมาณ	68
สรุปผล	70
บทที่ 8 รูปแบบของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดและรูปแบบ	71
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
ตอนที่ 1 รูปแบบองค์กรของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด	71
- เกณฑ์การมาตรฐานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด	71
- โครงสร้างและองค์กรของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด	72
- คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด	73
- บทบาทและหน้าที่ของคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด	73
- บุคลากรของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด	73
- บทบาทและหน้าที่ของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด	73
- อภิปราย	74
- ข้อเสนอแนะ	74
ตอนที่ 2 รูปแบบการจัดสรรงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดแบบที่ 1	74
- แนวคิดทั่วไป	74
- ข้อมูลที่ต้องการ	76
- ขั้นตอนและวิธีการจัดสรร	76
- ตัวอย่างการคำนวณ	79
- อภิปราย	80
- ข้อเสนอแนะ	81

(ณ)

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ตอนที่ 3 รูปแบบการจัดสรรงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรม แบบที่ 2	81
- นิยาม	81
- ข้อตกลงเบื้องต้น	81
- ข้อมูลที่ต้องการ	82
- สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณของ สวช.	82
- งบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม	82
- ตัวอย่างการคิदन้าหนักงบบริหารชั้นต่ำ	83
- การคิदन้าหนักงบบริหารตามโครงการ	84
- การคิदन้าหนักงบบโครงการบังคับ	84
- การคิदन้าหนักงบบโครงการเลือก	84
- การคิदन้าหนักของโครงการ (บังคับ)	85
- ปัจจัยและน้ำหนักของปัจจัยที่ใช้พิจารณางบบโครงการ (บังคับ)	85
- ตัวอย่างการคิदन้าหนักงบบโครงการ (หลัก)	85
- การคิदन้าหนักของโครงการ (เลือก)	86
- ปัจจัยและน้ำหนักของปัจจัยที่ใช้พิจารณางบบโครงการ (เลือก)	86
- ตัวอย่างการคิदन้าหนักงบบโครงการเลือก	87
- การจัดสรรงบประมาณ	87
- ขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณ	87
- อภิปราย	88
- ข้อเสนอแนะ	88
บทที่ 9 อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	89
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	89
- ผลการศึกษาลำดับความสำคัญของโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดดำเนินการ	89
- ผลตรวจสอบโครงการและการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรม	90
- การศึกษาการใช้ทรัพยากรและงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม	91

(ญ)
สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ 9 อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ (ต่อ)	
- คำน้ําหนักของปัจจัยที่ใช้กำหนดงบประมาณ	94
- ผลสร้างรูปแบบของศูนย์วัฒนธรรม	94
การอภิปรายผล	101
ข้อเสนอแนะ	102
บรรณานุกรม	105
ภาคผนวก	
ก. รายชื่อโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดดำเนินการปี 2529	
ข. แบบสอบถาม ฉบับที่ 1	
ค. แบบสอบถาม ฉบับที่ 2	
ง. แบบสอบถาม ฉบับที่ 3	
จ. แบบสอบถาม ฉบับที่ 4	
ฉ. แบบสอบถาม ฉบับที่ 5	
ช. แบบสอบถาม ฉบับที่ 6	
ซ. ปัจจัยที่ใช้กำหนดทรัพยากรและงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม	
ณ. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติถูกจัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2522 เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2522 เพื่อช่วยประสานงานการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม ของหน่วยงานภาครัฐบาลและเอกชน ที่ได้ดำเนินงานด้านวัฒนธรรมอยู่แล้วให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาตินั้นมีการบริหารองค์การดำเนินงานในส่วนกลางและมีศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดอันเป็นศูนย์เครือข่ายในแง่การดำเนินงานวัฒนธรรมในท้องถิ่นจำนวน 96 ศูนย์ ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเหล่านี้ดำเนินงานโดยไม่ต้องขึ้นตรงกับสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ มีอำนาจการตัดสินใจในการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นได้ ตามที่อนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดจะเห็นสมควร แต่เนื่องจากการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมในรูปองค์กรที่ประจักษ์ ชัดโดยความสนับสนุนจากรัฐบาลนั้นยังไม่เคยปรากฏมีมาก่อน ดังนั้นการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมในขั้นต้นจึงต้องอาศัยทรัพยากรของท้องถิ่น เช่น บุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องวัฒนธรรมตลอดจนสถานที่และครุภัณฑ์ของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น ส่วนงบประมาณนั้นจะได้รับอุดหนุนกิจกรรมงบประมาณจำนวนปีละ 50,000 บาทต่อหนึ่งศูนย์ และถ้าท้องถิ่นจังหวัดมีปัญหาทางด้านวัฒนธรรมหรือมีความเร่งด่วนในการพัฒนาวัฒนธรรมไทยในบางเรื่องก็อาจที่จะของบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมได้จากการดำเนินงานโดยใช้เกณฑ์งบประมาณดังกล่าวพบว่าการดำเนินงานทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพของศูนย์วัฒนธรรม ได้รับงบประมาณเท่า ๆ กันมิได้มีความแตกต่างในแง่ผลงานเลย (กองวิจัยและ วางแผน, 2530 : 21,24) และจากการดำเนินงานศูนย์วัฒนธรรมที่ผ่านมาพบว่าในบางท้องถิ่นมีกิจกรรมหรือมีเรื่องเร่งด่วนที่จะพัฒนาวัฒนธรรมของท้องถิ่นของตนมากกว่าท้องถิ่นอื่น ๆ แต่ก็ได้รับงบประมาณในการอุดหนุนเท่า ๆ กับศูนย์อื่น ๆ ในทำนองเดียวกันในท้องถิ่นบางแห่งงานด้านวัฒนธรรมได้มีการพัฒนาโดยองค์กรอื่น ๆ อยู่แล้วและมีงบประมาณอุดหนุนจากท้องถิ่นเป็นจำนวนสูงอยู่แล้วอาจไม่ต้องใช้งบประมาณอุดหนุนศูนย์เลยก็อาจเป็นได้

ในอดีตนั้นงบประมาณในการอุดหนุนศูนย์วัฒนธรรมได้ใช้ที่ตั้งศูนย์เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาให้งบประมาณอุดหนุน โดยให้ทุนสนับสนุนงานของศูนย์วัฒนธรรมที่ตั้งในวิทยาลัยครูมากกว่าศูนย์วัฒนธรรมที่ตั้งอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้วยเหตุผลที่ว่าศูนย์วัฒนธรรมที่ตั้งอยู่ในวิทยาลัยครูน่าจะมี

บุคลากรและมีเวลาในการดำเนินกิจกรรมวัฒนธรรมแต่ละท้องถิ่นมากกว่า ศูนย์ที่ตั้งในโรงเรียนมัธยมศึกษา

แต่การใช้เกณฑ์ดังกล่าวพิจารณาในการจัดสรรทรัพยากรก็ยังไม่ใช่วิธีเกณฑ์ที่ถูกต้องนัก เพราะผลจากการประเมินการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรม ในแง่ปริมาณงานและคุณภาพพบว่า แม้ว่าศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดที่ตั้งอยู่ในวิทยาลัยครูจะได้รับงบประมาณมากกว่า (ปีละ 60,000 บาทต่อ 1 ศูนย์) ศูนย์วัฒนธรรมที่ตั้งอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา(ปีละ 40,000 บาทต่อ 1 ศูนย์) แต่ผลการดำเนินงานในด้านปริมาณและคุณภาพต่างก็อยู่ในระดับเกณฑ์ที่ดีเหมือนกัน (กองวิจัยและวางแผน 2528: 11,12)

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า เกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรทรัพยากรที่ผ่านมา ไม่ว่าจะใช้เกณฑ์ความเท่าเทียมกันในแง่ความเป็นศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด หรือเกณฑ์ที่ตั้งศูนย์วัฒนธรรม ต่างก็ยังไม่สามารถจะชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมให้ชัดเจนได้เท่าที่ควร

โดยเหตุนี้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจึงได้ดำเนินการศึกษาวิจัยการศึกษาความเป็นไปของศูนย์วัฒนธรรมที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติขึ้นเพื่อหาวิธีการจัดสรรทรัพยากรให้แก่ศูนย์วัฒนธรรมโดยกำหนดเกณฑ์ที่เหมาะสมในการจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมบรรลุวัตถุประสงค์ถึงการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพโดยให้ได้ผลตามความต้องการของระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

2.วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาลำดับความสำคัญของโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดดำเนินการ
  - 1.1 เพื่อสำรวจโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดดำเนินการอยู่
  - 1.2 เพื่อจัดลำดับความสำคัญของโครงการ ที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดดำเนินการของแต่ละท้องถิ่นทั้งระดับจังหวัดและระดับประเทศ
2. เพื่อตรวจสอบโครงการและการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรม
  - 2.1 เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรทุกระดับที่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับงานวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น
  - 2.2 เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานโครงการของศูนย์วัฒนธรรม
3. เพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรและงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม
  - 3.1 เพื่อสำรวจการใช้ทรัพยากรของศูนย์วัฒนธรรม
  - 3.2 เพื่อสำรวจการใช้งบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม
  - 3.3 เพื่อสำรวจปัจจัยที่ใช้กำหนดทรัพยากรและงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม

- 3.4 เพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้กำหนดทรัพยากรและงบประมาณของ ศูนย์วัฒนธรรม
4. เพื่อสร้างรูปแบบของศูนย์วัฒนธรรม
- 4.1 เพื่อเสนอโครงสร้างและหน้าที่ของศูนย์วัฒนธรรม
- 4.2 เพื่อระบุนกรอบโครงการและกิจกรรมที่ศูนย์วัฒนธรรมต้องปฏิบัติ
- 4.3 เพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับทรัพยากรและงบประมาณศูนย์วัฒนธรรม
- 4.4 เพื่อสร้างแบบจำลองการจัดสรรงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรม

3.วิธีดำเนินการศึกษา

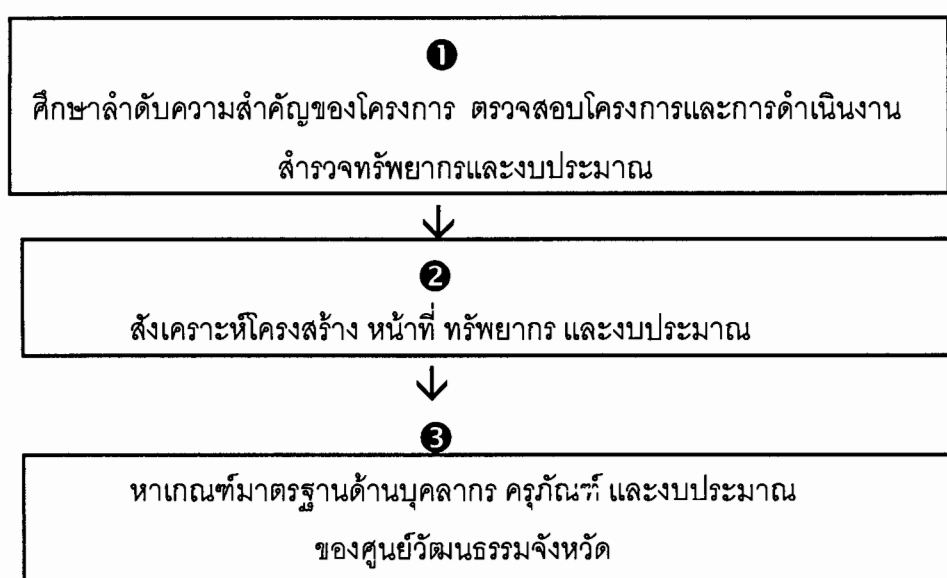
ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีการศึกษา 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาถึงลำดับความสำคัญของโครงการที่ศูนย์ดำเนินการ การตรวจสอบโครงการและการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมและการสำรวจทรัพยากรและงบประมาณ

ขั้นตอนที่ 2 เป็นขั้นตอนที่นำเอาผลการศึกษาในขั้นที่ 1 มาสังเคราะห์โครงสร้าง หน้าที่ ทรัพยากร และงบประมาณ

ขั้นตอนที่ 3 เป็นขั้นตอนที่นำผลของขั้นที่ 2 มาสังเคราะห์ผล เพื่อหาเกณฑ์มาตรฐาน ในด้านบุคลากร ครุภัณฑ์และงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ตามแผนรูปร่างข้างล่างนี้

การศึกษาทั้ง 3 ขั้นตอน มีวิธีการศึกษาดังต่อไปนี้

ก. การรวบรวมข้อมูล

1. วิธีศึกษาจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น ผลการศึกษาวิจัย ผลการดำเนินงานที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดได้รายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ สรุปผลงานประจำปีของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติและบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

2. วิธีการสำรวจ (Survey Method) เป็นการรวบรวมข้อมูลในเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามซึ่งมีการตรวจสอบความเชื่อมั่นและความเชื่อถือโดยการนำไปทดสอบที่ จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม และจังหวัดนครปฐมแล้วจึงส่งแบบสอบถามไปยังจังหวัดต่างๆ จำนวน 71 จังหวัด ยกเว้นจังหวัดขอนแก่น ซึ่งอยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด แบบสอบถามที่ส่งรวบรวมนี้จะมีทั้งสิ้น 5 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบสอบถามจัดลำดับความสำคัญของโครงการที่ดำเนินการปี 2529

ชุดที่ 2 แบบสอบถามรูปแบบการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

ชุดที่ 3 แบบสอบถามรูปแบบของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

ชุดที่ 4 แบบสำรวจทรัพยากรของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

ชุดที่ 5 แบบสำรวจปัจจัยที่ใช้กำหนดงบประมาณศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

3. วิธีการสังเกต (Observation Technique) เป็นวิธีการที่ช่วยให้คณะผู้วิจัยได้รับข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมในเชิงคุณภาพ โดยคณะผู้วิจัยได้เข้าไปร่วมสังเกตการดำเนินงานบางโครงการ เช่น โครงการมหรรรวมวัฒนธรรมพื้นบ้านไทย ' 29 ณ จังหวัดสงขลา และได้เข้าร่วมการประชุมเรื่องบทบาทของสถาบันการศึกษาต่อทางด้านวัฒนธรรมเพื่อนำข้อมูลจากการสังเกตนี้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่ได้จากการสำรวจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

4. วิธีการสัมภาษณ์ วิธีนี้ใช้รวบรวมข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานศูนย์วัฒนธรรมโดยตรงและนักวิชาการที่มีความสนใจในงานวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลทั้งในเชิงกว้างและลึกมากขึ้น คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ จากผู้บริหารงานศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดจากอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด และจากผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัด ทั้งจากภาคใต้ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5. วิธีการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Technique) ได้ดำเนินการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรวบรวมข้อมูลบางเรื่องให้มีความชัดเจนในด้านข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยจัดประชุมกลุ่มย่อยที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดสงขลา

ข. พื้นที่ศึกษา

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ 71 จังหวัด ยกเว้นจังหวัดขอนแก่นซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

ค. กลุ่มตัวอย่าง

- อนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด 71 จังหวัด
- กรรมการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด 71 จังหวัด

4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบลำดับความสำคัญของโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมดำเนินการแล้ว
2. ได้ทราบผลการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด และผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัด
3. ได้ทราบสภาพการใช้ทรัพยากรและงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม
4. ได้ทราบปัจจัยและลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้กำหนดทรัพยากรและงบประมาณ
5. ได้แบบจำลองการจัดสรรทรัพยากร
6. ได้รูปแบบของศูนย์วัฒนธรรมเกี่ยวกับ
  - 6.1 โครงสร้างและหน้าที่
  - 6.2 โครงการดำเนินงาน
  - 6.3 ทรัพยากร
  - 6.4 งบประมาณ

5. ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. เป็นแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจะได้นำไปใช้กำหนดโครงสร้าง รูปแบบ วิธีการดำเนินงาน งบประมาณ ตลอดจนการประสานงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด อนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด และผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัด
2. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการ จัดสรรทรัพยากรและงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

บทที่ 2

เอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับศูนย์วัฒนธรรม โดยศึกษาจากเอกสาร งานวิจัย และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร
2. การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. การศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดทั่วประเทศ
4. การศึกษาภาคสนาม
5. สรุปผล

1. การศึกษาเอกสาร

วัฒนธรรมไทยเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นชาติไทย เป็นรากฐานของการสร้างสรรค์ความสามัคคี และความมั่นคงของชาติ เป็นสิ่งที่แสดงถึงศักดิ์ศรี เกียรติภูมิ และความภูมิใจร่วมกันของคนไทย เป็นปัจจัยให้คนในชาติได้ประพุดิในทางที่ดีงาม มีคุณธรรม เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคมและประเทศชาติ สมควรต้องอนุรักษ์ส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมไทยอย่างจริงจังและกว้างขวางเป็นพิเศษตามนโยบายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ระบุไว้ว่า "รัฐพึงส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมของชาติ" (กองวิจัยและวางแผน สำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติ 2529:1) แต่โดยที่สภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ได้มีส่วนทำให้วัฒนธรรมอื่นแพร่กระจายเข้ามาประกอบกับการที่สมาชิกในสังคมขาดความรู้ ความเข้าใจต่อการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน จึงมีผลกระทบต่อวัฒนธรรมด้วย

การอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ และพัฒนาวัฒนธรรม จึงนับเป็นความสำคัญที่จะต้องกระทำอย่างจริงจังต่อเนื่องและกว้างขวางเป็นพิเศษ รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญนี้จึงได้จัดตั้งสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติขึ้นโดยพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2522 เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2522 เพื่อดำเนินงานและเป็นศูนย์กลางในการประสานการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมให้เป็นไปตามนโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ 2530:23) 5 ประการ ดังนี้

(1) ส่งเสริมการบำรุงรักษาวัฒนธรรมไทยทุกด้านให้เจริญด้วยการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พิธีกรรมและพัฒนาวัฒนธรรมไทยให้วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต การ

พัฒนาประเทศด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการป้องกันประเทศ ป้องกันการทำลาย วัฒนธรรม และศาสนา และทำนุบำรุงศาสนาให้บริสุทธิ์ เพื่อเป็นหลักในการพัฒนาจิตใจประชาชน

(2) เผยแพร่วัฒนธรรมไทยทุกด้าน นำไปสู่ประชาชนถึงขั้นปฏิบัติให้แพร่หลายยิ่งขึ้นเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมที่มีต่อเอกลักษณ์ ศักดิ์ศรี ความสามัคคี และความมั่นคงของชาติ ตลอดจนเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ

(3) ส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้าน และวัฒนธรรมของกลุ่มชนในท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจ เห็นคุณค่าและยอมรับวัฒนธรรมของท้องถิ่น ซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม อันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในชาติ และมีความรักหวงแหนวัฒนธรรมไทยขึ้น

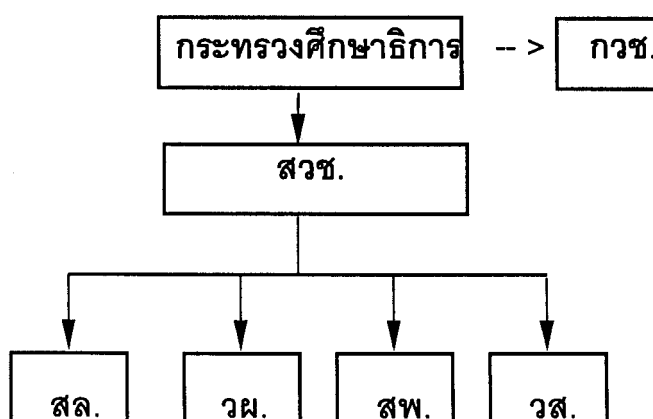
(4) สนับสนุนส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ ติระหว่างชาติ รวมทั้งรู้จักเลือกสรรวัฒนธรรมของต่างชาติที่เผยแพร่เข้ามาในประเทศไทยหรือผลจากการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมโดยนำมากลั่นกรองปรับปรุงดัดแปลงให้เหมาะสมกับวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทย และความมั่นคงปลอดภัยของชาติ

(5) สนับสนุนส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐและของเอกชนที่ดำเนินงานด้านวัฒนธรรมได้ประสานงานกันอย่างใกล้ชิด โดยการระดมสรรพกำลังทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อรักษาและส่งเสริมวัฒนธรรมให้มั่นคง เป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิตของประชาชนตลอดจนร่วมกันแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับวัฒนธรรม เพื่อให้วัฒนธรรมมีบทบาทสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง

นโยบายดังกล่าว เป็นหลักสำหรับให้หน่วยงานของรัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชนร่วมกันรักษาและส่งเสริมวัฒนธรรมอย่างนี้เป้าหมายตรงกันและประสานสอดคล้องต้องกัน

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีฐานะเท่าเทียม โดยมีโครงสร้างดังนี้

แผนภูมิโครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

หน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ตามมาตรา 9 แห่ง พ.ร.บ. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ มีดังนี้

- (1) ปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (2) ศึกษาและวิจัยข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมวัฒนธรรม ตลอดจนป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมแห่งชาติ
- (3) จัดทำโครงการและแผนงานส่งเสริมและพัฒนาเกี่ยวกับวัฒนธรรมแห่งชาติ
- (4) จัดทำโครงการและแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมแห่งชาติ
- (5) ริเริ่มและเร่งรัดให้มีการส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมที่จะเป็นประโยชน์ในการศึกษา เศรษฐกิจ การเมือง และสังคมระหว่างประเทศ
- (6) ฝึกอบรมผู้ซึ่งจะทำงานด้านวัฒนธรรม ตลอดจนร่วมมือกับภาคเอกชนในการฝึกอบรมบุคคลดังกล่าว
- (7) ร่วมมือและประสานงานกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและเอกชนในการดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับวัฒนธรรม
- (8) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์งานและกิจการเกี่ยวกับวัฒนธรรมแห่งชาติ
- (9) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามโครงการ แผนงาน และนโยบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมแห่งชาติ และรายงานให้คณะกรรมการทราบ
- (10) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

จากภารกิจดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินงานใน ทางปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นด้านการวิจัย อนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่และพัฒนาวัฒนธรรมนี้ หากจะให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของรัฐบาล ประสานสัมพันธ์กับองค์กรภาครัฐบาลและภาคเอกชนทั้งในระดับส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นได้เป็นอย่างดีแล้ว ก็ จำเป็นต้องมีหน่วยงานช่วยเหลือรับผิดชอบในการประสานงานกระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดให้มีการประกาศใช้ระเบียบว่าด้วยการมีเครือข่ายศูนย์วัฒนธรรมขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2523 ชื่อว่า ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรม เพื่อดำเนินงานด้านวัฒนธรรมทั้งใน ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และใน พ.ศ. 2524 ได้เปลี่ยนชื่อเป็นศูนย์วัฒนธรรม ศูนย์วัฒนธรรมมีหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2526 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2529 ดังนี้

- (1) ศึกษาค้นคว้าและวิจัยงานด้านวัฒนธรรม
- (2) อนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนาและเผยแพร่วัฒนธรรม
- (3) ฝึกอบรมวิทยากรและบุคลากรด้านวัฒนธรรม
- (4) จัดและดำเนินการหอวัฒนธรรม
- (5) สนับสนุนช่วยเหลือการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมอื่น หรือหน่วยงานอื่น
- (6) หน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด หรือสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ศูนย์วัฒนธรรมส่วนภูมิภาคในระดับจังหวัด หรือศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด บริหารงานโดยคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด ซึ่งทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนงานระดับจังหวัดให้สอดคล้องกับนโยบายหลักของคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และสนับสนุนช่วยเหลือการปฏิบัติงานของศูนย์วัฒนธรรมให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

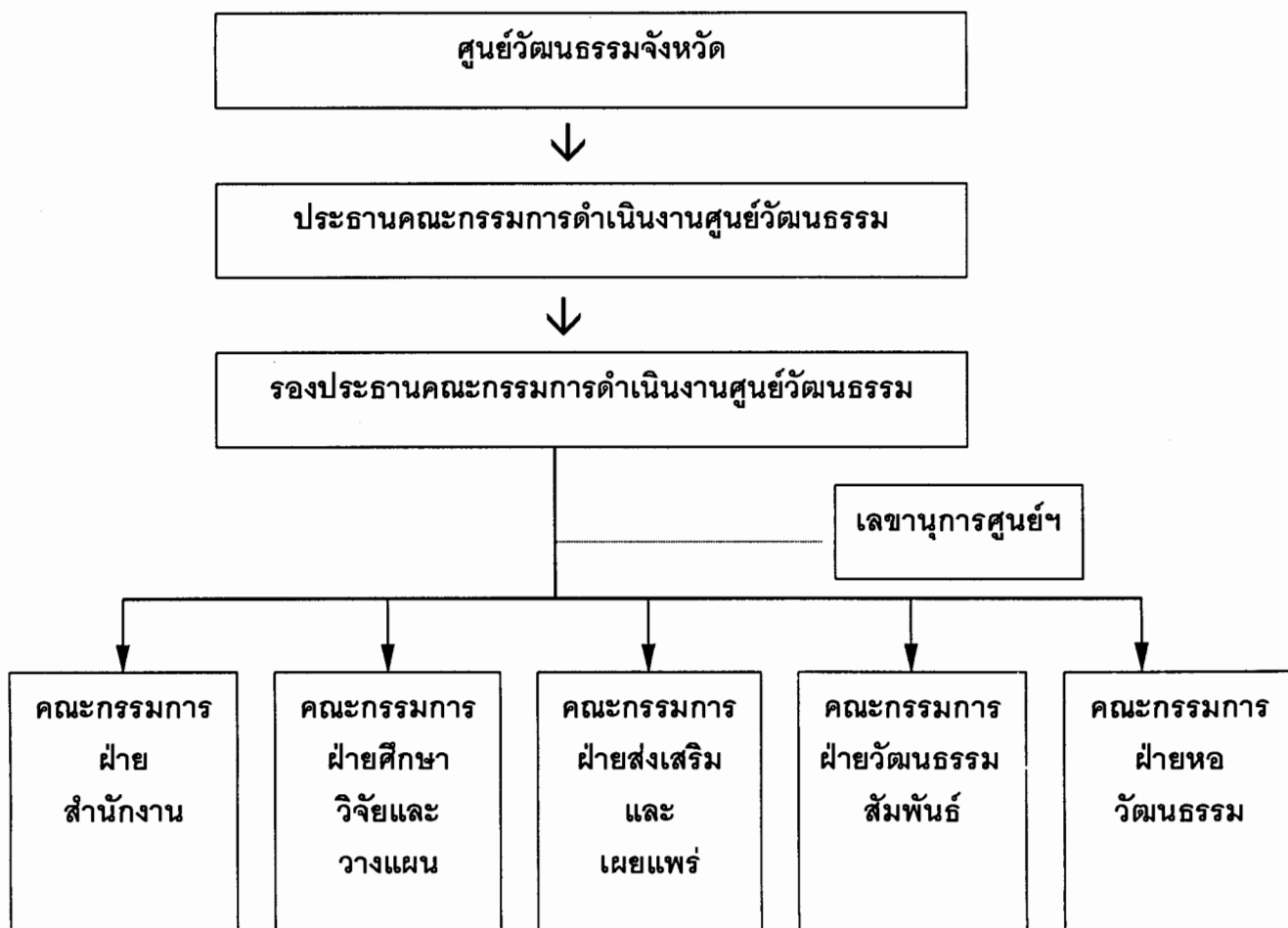
คณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด(สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ 2530:13) ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานอนุกรรมการ มีอนุกรรมการอื่น ๆ ดังนี้

- (1) ปลัดจังหวัด
- (2) ประธานสภาจังหวัด
- (3) นายกเทศมนตรี 1 คน
- (4) นายกสมาคมสตรีหรือนายกสโมสรส่งเสริมวัฒนธรรมหญิง
- (5) ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
- (6) ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด
- (7) พัฒนาการจังหวัด
- (8) หัวหน้าศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน
- (9) ประธานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา 1 คน
- (10) ผู้แทนกรมศิลปากร 1 คน
- (11) ผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบไม่เกิน 5 คน
- (12) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเสนออีกไม่เกิน 3 คน
- (13) อนุกรรมการที่ปรึกษาซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเสนออีกไม่เกิน 3 คน
- (14) ศึกษาธิการจังหวัดเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ
- (15) เลขานุการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ และให้

ศึกษาธิการจังหวัดเสนออนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ โดยได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดอีก 1 คน

การดำเนินงานภายในศูนย์วัฒนธรรมมีคณะกรรมการศูนย์ฯ ทำหน้าที่ดำเนินงานวัฒนธรรมภายในเขตจังหวัดของตน โดยมีหัวหน้าสถานศึกษา เป็นประธานกรรมการ (ถ้าศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดตั้งอยู่ในสถานศึกษา) สำหรับศูนย์วัฒนธรรมที่มีได้ตั้งขึ้นในสถานศึกษาในส่วนภูมิภาคนั้น ให้ประธานอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดหรือประธานอนุกรรมการวัฒนธรรมอำเภอ เลือกประธานกรรมการดำเนินงานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดหรือประธานกรรมการดำเนินงานศูนย์วัฒนธรรมอำเภอแล้วแต่กรณี สำหรับในส่วนกลางนั้นสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจะเป็นผู้เลือกประธานกรรมการดำเนินงานศูนย์วัฒนธรรม ปัจจุบัน มีศูนย์วัฒนธรรมทั้งสิ้น 96 ศูนย์ เป็นศูนย์วัฒนธรรมที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 16 ศูนย์ และศูนย์วัฒนธรรมอำเภอ 7 ศูนย์ และศูนย์ วัฒนธรรมจังหวัด 73 ศูนย์ การจัดระบบภายในของศูนย์เป็นดังนี้

โครงสร้างศูนย์วัฒนธรรม

2. เอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บำรุง สุขพรรณ (บำรุง สุขพรรณ 2525 : 90) ได้ศึกษาถึงบทบาทและผลการปฏิบัติงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมในการเผยแพร่ พื้นฟู พัฒนาความคิดจิตใจและส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นต่อประชาชนในชนบท โดยศึกษาจากผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมจังหวัดต่าง ๆ 51 ศูนย์ เก็บตัวอย่างการวิจัย 1,000 ตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า ความร่วมมือของประชาชนในการร่วมดำเนินการให้ความร่วมมือดีในทุกด้านที่ดำเนินงานเช่นด้านศาสนาและประเพณี สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานนี้พบว่า มีปัญหาด้านขาดวัสดุอุปกรณ์ ร้อยละ 40.10 ขาดงบประมาณร้อยละ 36.01 และขาดเจ้าหน้าที่ร้อยละ 13.02

ลักขณา เรขาศิลา (ลักขณา เรขาศิลา 2526 : 90) ได้ศึกษาบทบาทของวิทยาลัยครูในภาคเหนือที่มีต่อการทำนุบำรุงวัฒนธรรมของชาติ ผลการศึกษาพบว่า มีปัญหาและอุปสรรคในด้านงบประมาณที่ถูกต้อง เพราะมีโครงการที่ต้องดำเนินการหลายโครงการทำให้การดำเนินการไม่สะดวกและไม่กว้างขวางเท่าที่ควร นอกจากนี้ ยังไม่มีงบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์ที่จำเป็นมาก เช่น ตู้เก็บวัสดุและเอกสาร ทำให้ผู้ดำเนินงานเกิดความอึดอัดและเบื่อหน่าย และโดยที่บุคลากรมีงานสอนเป็นหน้าที่ประจำอยู่แล้ว จึงปฏิบัติงานวัฒนธรรมไม่ได้เต็มที่ ตลอดทั้งยังไม่เข้าใจขอบข่ายของวัฒนธรรมดีพอ อันอาจเนื่องมาจากไม่ทราบเป้าหมายที่แน่ชัดในการ ดำเนินงาน

ศุภวิชัย วิทยาลัยครูมหาสารคาม (ศุภวิชัยวิทยาลัยครูมหาสารคาม 2529:61) ได้ทำการประเมินโครงการและกิจกรรมของศูนย์วัฒนธรรมในเขตการศึกษา 10 ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคทั่วไปคือขาดทุนทรัพย์และบุคลากรในการดำเนินงาน ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงาน ไม่มีสถานที่ที่เป็นเอกเทศ และขาดครุภัณฑ์ที่จำเป็นในการดำเนินงาน

นฤทธิ ศรีวรรณ (นฤทธิ ศรีวรรณ 2526:108) ได้ศึกษาบทบาทของวิทยาลัยครูในเขต ภาคใต้ที่มีต่อการทำนุบำรุงวัฒนธรรมของชาติ ผลการศึกษาพบว่าในด้านการดำเนินการและวิธีการทำงาน ความพร้อมในด้านอุปกรณ์เป็นปัญหาอันดับแรกเนื่องจากศูนย์วัฒนธรรมในวิทยาลัยครู ไม่มีอุปกรณ์เป็นของตนเอง โดยเฉพาะอุปกรณ์ในด้านโสตทัศนอุปกรณ์ต้องอาศัยอุปกรณ์จากศูนย์วัฒนธรรมของวิทยาลัย ซึ่งทางศูนย์ฯ มีงานที่จะต้องให้บริการแก่นักศึกษาและอาจารย์อยู่แล้วจึง ทำให้ไม่เพียงพอสำหรับที่จะให้ศูนย์วัฒนธรรมหรือคณะกรรมการวัฒนธรรม ได้หยิบยืมเพื่อนำไปใช้ในการเผยแพร่วัฒนธรรมสู่ประชาชนภายนอกเป็นระยะเวลายาวนานได้ หรือในบางครั้งด้วยความจำกัดในด้านจำนวนอุปกรณ์ที่มีอยู่ จึงทำให้วิทยาลัยจำเป็นต้องเก็บไว้ให้บริการแก่นักศึกษา เป็นอันดับแรก ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา 2518:156)

ว่าสาเหตุที่สถาบันอุดมศึกษายังทำหน้าที่ด้านทำนุบำรุงและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมน้อยมากเนื่องจากขาดบุคลากร อุปกรณ์ อาคารสถานที่ และการสนับสนุนด้านงบประมาณ เท่าที่ดำเนินการอยู่มักจะทำในรูปกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษาเท่านั้น

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ(สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ 2527:60) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของงานวัฒนธรรม โดยตั้งคณะอนุกรรมการศึกษาปัญหาการบริหารงานวัฒนธรรมและแนวทางพัฒนาระบบบริหารผลการศึกษาพบว่ามีความปัญหาด้านการปฏิบัติ ดังนี้

- (1) ขาดบุคลากรทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ และขาดการสร้างสรรค์ภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง
- (2) ขาดการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ
- (3) ขาดโครงการที่เข้มแข็งเพื่อการส่งเสริมวัฒนธรรม
- (4) ขาดการดำเนินงานวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องและจริงจังในทุกระดับ
- (5) ขาดการระดมความร่วมมือของทางราชการและเอกชนให้ช่วยงานวัฒนธรรมอย่างเต็มที่

3.การประเมินผลการดำเนินงานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดทั่วประเทศ

กองวิจัยและวางแผน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ 2530:19) ได้ประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดทั่วประเทศใน พ.ศ. 2529 ศูนย์วัฒนธรรมที่ได้รับเลือกเป็นตัวอย่างของการศึกษาคั้งนี้มี 44 ศูนย์ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดประสบอยู่ประกอบด้วยปัญหาด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณและด้านสถานที่ ซึ่งมี รายละเอียดของปัญหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

(1) ปัญหาด้านบุคลากรของศูนย์วัฒนธรรม

ลักษณะปัญหา	ร้อยละ
1. บุคลากรไม่เพียงพอและมีงานประจำมาก	14.34
2. ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	7.52
3. ไม่มีบุคลากรทำหน้าที่นี้โดยตรง	4.30
4. บุคลากรไม่ศรัทธาในการทำงาน	1.79
5. มีการเปลี่ยนคณะทำงานขึ้นใหม่	1.07

จากตารางแสดงว่า ลักษณะปัญหาด้านบุคลากรที่พบมากที่สุด คือบุคลากรไม่เพียงพอ และมีงานประจำมาก รองลงมาคือขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ไม่มีบุคลากรทำหน้าที่นี้โดยตรง บุคลากรไม่ศรัทธาในการทำงาน ลักษณะปัญหาด้านบุคลากรอันดับสุดท้าย คือ ศูนย์วัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงคณะทำงาน ทำให้งานต่าง ๆ หยุดชะงัก

(2) ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์

ลักษณะปัญหา	ร้อยละ
1. ขาดอุปกรณ์ของด้านโสตทัศนูปกรณ์	6.09
2. ขาดเครื่องดนตรีไทย	2.15
3. ขาดเครื่องแต่งกายของผู้แสดง	1.08
4. ขาดตำราและเอกสารที่ใช้ประกอบการทำงาน	0.72

จากลักษณะดังกล่าว สรุปได้ว่าปัญหาในการไม่มีอุปกรณ์ด้านโสตทัศนูปกรณ์ มีความถี่ สูงสุด รองลงมาขาดเครื่องดนตรีไทย เครื่องแต่งกายของผู้แสดง ขาดตำราและเอกสารที่ใช้ประกอบการทำงานตามโครงการต่าง ๆ ตามลำดับ

(3) ปัญหาด้านงบประมาณ

ลักษณะปัญหา	ร้อยละ
1. งบประมาณน้อย	13.26
2. ระเบียบการใช้จ่ายงบประมาณ	5.38
3. งบประมาณได้รับล่าช้ากว่าแผน	3.59
4. การเบิกจ่ายล่าช้าไม่ทันเหตุการณ์	1.43

จากตารางปัญหาด้านงบประมาณที่พบมากที่สุด คือได้รับงบประมาณน้อย รองลงมา คือ ระเบียบการใช้จ่ายงบประมาณ งบประมาณได้รับล่าช้ากว่าแผน และอันดับสุดท้ายคือ ปัญหาเรื่องการเบิกจ่ายล่าช้าไม่ทันเหตุการณ์

(4) ปัญหาด้านสถานที่

ในการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดส่วนใหญ่มักจะประสบปัญหาด้านอาคารสถานที่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศูนย์วัฒนธรรมที่ตั้งอยู่ในโรงเรียนมัธยมสังกัดกรมสามัญศึกษาจะมีปัญหาด้าน

อาคารเรียน และห้องเรียนไม่เพียงพออยู่แล้ว จากการสรุปปัญหาด้านสถานที่นี้ สามารถสรุปลักษณะปัญหาได้ 2 ประเด็นหลัก คือ

1. สถานที่ของศูนย์ไม่มีความเหมาะสมและไม่มีความพร้อมเพียงพอในการดำเนินงานตามโครงการได้
2. สถานที่คับแคบ ไม่สามารถเก็บข้อมูลเก็บเอกสาร และสิ่งของต่าง ๆ ทางด้านวัฒนธรรมได้ และของศูนย์ ไม่มีห้องทำงานที่ถาวร

4. การศึกษาภาคสนาม

คณะนักวิจัยได้ไปสังเกต สัมภาษณ์และจัดประชุมกลุ่มย่อยกับคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด ผู้ประสานงาน และคณะกรรมการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์ ปัญหาและอุปสรรคของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ที่จังหวัดปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรสาคร สมุทรสงคราม นครปฐม นครราชสีมา เชียงใหม่ และร่วมประชุม เรื่อง บทบาทของสถาบันการศึกษาต่องานวัฒนธรรมที่จังหวัดสงขลา สรุปผล ได้ดังนี้

(1) ด้านการดำเนินงาน

1. จุดเป้าหมายในการดำเนินงานวัฒนธรรมไม่ชัดเจน
2. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดที่ตั้งอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ยังทำงานวิจัยไม่ได้
3. โครงการหลักที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติกำหนดมีมากเกินไป ควรกำหนดเพียง 1-2 โครงการ เท่าที่จำเป็นและต่อเนื่อง แล้วให้อิสระแก่ศูนย์วัฒนธรรมในการเลือกโครงการให้มากขึ้นกว่านี้
4. กำหนดนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติให้ชัดเจนว่าจะขยายงานอย่างไร
5. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ขาดการประสานงานกันในการเก็บ ข้อมูล ทำให้ศูนย์วัฒนธรรมต้องแบกภาระในการตอบแบบสอบถามเป็นจำนวนมาก
6. ขณะนี้งานด้านวัฒนธรรมกระจายอยู่หลายหน่วยงานถ้าสามารถสร้างเอกภาพจัดอบรมให้เป็นระบบงานจะรวมกันเป็นปีกแผ่น
7. สำนักงานวัฒนธรรมไม่ได้ทำหน้าที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนและเป็นระบบอย่าง ต่อเนื่อง มากเท่าที่ควร
8. การพัฒนาแผน ประสานงานวัฒนธรรม ยังไม่เป็นไปในลักษณะรูปธรรม เป็นแผนงานที่

มีขั้นตอนการดำเนินงานให้เป็นแผนแม่บทเป็นแผนระยะยาว ระยะสั้น และแผนงานประจำปี

9. สำนักงานศึกษาธิการเขต ยังไม่มีการประสานงาน และไม่มีเทคนิคที่ดีในการติดตามและประเมินผลงาน ให้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้ดีเท่าที่ควร

(2) ด้านสถานภาพและบทบาทหน้าที่

1. สถานภาพของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดที่ตั้งอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่เด่นชัด เพราะไม่มีพระราชบัญญัติรองรับการปฏิบัติงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของครู เช่นเดียวกับกรณีของสถาบันอุดมศึกษา กรรมการศูนย์วัฒนธรรมที่เป็นครูจึงไม่ค่อยได้รับการยอมรับจากผู้บังคับบัญชาและหน่วยงานต้นสังกัด
2. บทบาทและหน้าที่ของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดยังไม่ชัดเจน ทำให้เกิดความรู้สึกว่าจะเป็นเครื่องมือในการขยายฐานอำนาจแล้วจะถูกทิ้งไป
3. ขาดการวิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ของบุคลากรและองค์กรต่าง ๆ เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ประธานศูนย์วัฒนธรรม เลขาธิการศูนย์วัฒนธรรม อนุกรรมการคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด ผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด วิทยาลัยครู และโรงเรียนให้ชัดเจน

(3) ด้านงบประมาณ

1. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดได้รับงบประมาณน้อย งบประมาณกับโครงการไม่สอดคล้องกัน
2. มีระเบียบขั้นตอนการเบิกจ่ายมากเกินไป
3. งบประมาณที่ได้รับไม่สามารถแปรเปลี่ยนไปใช้ในเรื่องของครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างได้
4. วิธีการจัดสรรเงิน วิธีกำหนดโครงการให้ศูนย์วัฒนธรรมดำเนินการทั้งหมด แล้วให้ศูนย์วัฒนธรรมรายงาน ทำให้งานวัฒนธรรมไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร

(4) ด้านอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์

1. มีปัญหาเรื่องอาคารสถานที่มาก อาคารเรียนโดยเฉพาะของโรงเรียนมัธยมศึกษาเองก็ไม่เพียงพอ จึงเกิดปัญหาในการเก็บรวบรวมข้อมูลวัตถุทางวัฒนธรรมให้เป็นระบบ
2. มีความจำกัดมากในเรื่องครุภัณฑ์ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติควรให้บริการบ้าง เช่น กล้องถ่ายภาพ การบันทึกเทป วีดีโอ

3. ที่ตั้งของศูนย์วัฒนธรรมเหมาะสมแต่มีการโฆษณาให้คนไปติดต่อน้อย จนบางครั้งมีการชองใจกันเป็นกิจกรรมของโรงเรียน หรือวิทยาลัย

(5) ด้านบุคลากร

1. ครูอาจารย์ ซึ่งทำงานให้กับศูนย์วัฒนธรรมที่ตั้งอยู่ในโรงเรียนต่างก็มีภาระหน้าที่สอนประจำตามอัตราชั่วโมงสอนที่กรมเจ้าสังกัดกำหนด จึงไม่มีเวลาไปดำเนินงานวัฒนธรรมให้ได้ผลดีเท่าที่ควร
2. ขาดบุคลากรหลักในการทำงาน
3. กรรมการศูนย์วัฒนธรรม ไม่ได้มาจากผู้รับผิดชอบของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับด้านวัฒนธรรม
4. เจ้าหน้าที่ บุคลากร ตลอดจนครูอาจารย์ที่ทำงานด้านวัฒนธรรมยังมีความเข้าใจงานวัฒนธรรมไม่ตรงกัน
5. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดที่ตั้งอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีบุคลากรไม่เพียงพอ
6. การสรรหาผู้ประสานงาน ยังไม่มีวิธีการที่มีประสิทธิภาพ
7. หน้าที่ของผู้ประสานงาน ยังกำหนดไว้ไม่ชัดเจน

(6) อื่น ๆ

1. งานวัฒนธรรมเป็นเหมือนงานฝาก ไม่สามารถนำไปพิจารณาความดีความชอบได้ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรมขาดกำลังใจในการทำงาน
2. มีการกระตุ้น จูงใจ และประสานงานกับภาคเอกชน รวมทั้งศาสนจักรไม่เต็มที่เท่าที่ควร
3. ยังไม่มีการดำเนินการในเรื่องที่สมควรกระทำ เช่น
  - 1) เขียนเอกสารสำหรับนักเรียน นักศึกษา จัดทำสื่อการเรียนการสอน ฝึกอบรมสัมมนา ครูอาจารย์ ตลอดจนบุคลากรด้านวัฒนธรรม
  - 2) แผนที่ทางวัฒนธรรมทั้งในส่วนบุคคล วัสดุ และสถานที่

5.สรุปผล

จากการศึกษาประมวลข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับศูนย์วัฒนธรรมดังกล่าวข้างต้นมีข้อสรุป ดังต่อไปนี้

- (1) การอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ และพัฒนาวัฒนธรรม เป็นงานที่สำคัญในระดับนโยบายของประเทศ ซึ่งต้องดำเนินการให้ได้ผลทั่วประเทศ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

(2) สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นองค์กรที่รับผิดชอบงานด้านวัฒนธรรมและเพื่อปฏิบัติงานเป็นไปตามนโยบายด้านวัฒนธรรม ก็มีการจัดตั้งเครือข่ายศูนย์วัฒนธรรมขึ้นในทุกจังหวัดอย่างน้อยจังหวัดละ 1 ศูนย์โดยอาศัยการออกกระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการเป็นเครื่องมือและพร้อมกันนี้ได้จัดตั้งคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดขึ้นดูแลงานวัฒนธรรมของจังหวัด

(3) การดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรม ตามกรอบนโยบายที่กำหนดโดยสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ และภายใต้เงินงบประมาณที่จัดสรรให้โดยสวช. ในรูปของเงินอุดหนุนโครงการ มีปัญหาอุปสรรคหลายประการ ทั้งในด้านโครงสร้าง หน้าที่ บทบาทของศูนย์วัฒนธรรม บุคลากรและทรัพยากรอื่น ๆ ของศูนย์วัฒนธรรม งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดจนการประสานงานกับองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้การดำเนินงานด้านวัฒนธรรมไม่บรรลุผลตามที่ควร

(4) ปัญหาด้านบุคลากรและด้านงบประมาณนับเป็นปัญหาที่มีความสำคัญเด่นกว่าปัญหาอื่น ๆ ของศูนย์วัฒนธรรม

บทที่ 3

ผลการศึกษาลำดับความสำคัญของโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมดำเนินการ

การศึกษาลำดับความสำคัญของโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมดำเนินการปี 2529 เป็นการศึกษาเพื่อทราบความสำคัญของโครงการตามความคิดเห็นของอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดกรรมการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดที่มีต่อโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดแต่ละจังหวัดดำเนินการ การศึกษา ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- (ก) รวบรวมจำนวนและประเภทของโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมดำเนินการ
- (ข) จัดลำดับความสำคัญของโครงการระดับจังหวัด
- (ค) จัดลำดับความสำคัญของโครงการระดับประเทศ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 สัมภาษณ์รายชื่อโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดดำเนินการในปี 2529 จากเอกสารที่ศูนย์วัฒนธรรมแต่ละจังหวัดได้จัดส่งมายังสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และจากการออกแบบสำรวจชื่อโครงการเพิ่มเติม จากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดทั่วประเทศ 71 ศูนย์

ขั้นที่ 2 สัมภาษณ์ความคิดเห็นของอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด และกรรมการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด เกี่ยวกับลำดับความสำคัญของโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมของตนดำเนินการจังหวัดนั้น ๆ โดยเฉพาะให้จัดลำดับความสำคัญของโครงการปี 2529 ตามความคิดเห็นของตน

การเก็บข้อมูลสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ 705 ฉบับ จาก 65 จังหวัด ข้อมูลที่ได้นำมาหาคำนวน้ำหนักเพื่อจัดความสำคัญของโครงการในแต่ละจังหวัดและความสำคัญของโครงการระดับประเทศ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

(1) จำนวนและประเภทโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมดำเนินการ

ผลการสำรวจรายชื่อโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมดำเนินการ ในปี 2529 ที่ได้จาก 65 จังหวัด มีจำนวนทั้งหมด 551 โครงการ เฉลี่ยจังหวัดละ 8 โครงการ (8.5) เมื่อจัดกลุ่มโครงการที่มีกิจกรรมในลักษณะที่คล้ายกันเข้าด้วยกันสามารถจัดเป็นกลุ่มโครงการได้จำนวน 42 กลุ่มโครงการ ตามภาคผนวก 1 และกลุ่มโครงการ 42 โครงการยังสามารถจำแนกตามแนวนโยบายลักษณะพิเศษที่สำคัญของโครงการออกได้เป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. โครงการหลัก/โครงการบังคับที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเสนอกรอบให้ดำเนินการ
2. โครงการเสนอแนะที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เสนอกรอบให้ดำเนินการ
3. โครงการที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ มอบหมายให้ศึกษาธิการจังหวัดและศึกษาธิการเขตดำเนินการ
4. โครงการสนองนโยบาย/หน้าที่ของศูนย์วัฒนธรรม
5. โครงการอื่น ๆ ที่ศูนย์วัฒนธรรมเห็นว่ามีความสำคัญ

(2) ลำดับความสำคัญของโครงการระดับจังหวัด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละจังหวัดซึ่งนำไปใช้จัดลำดับความสำคัญโครงการในระดับจังหวัด มีรายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก 1 และลำดับที่ของโครงการในแต่ละจังหวัดดังกล่าวข้างต้น ปรากฏผลตามตารางที่ 3.1 - 3.5

ตารางที่ 3.1 จำนวนจังหวัดให้ความสำคัญแก่โครงการบังคับ (หลัก) ในลำดับ 1 - 7

ชื่อโครงการ	อันดับที่จัด							รวม
	1	2	3	4	5	6	7	
โครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนนักศึกษา	30	11	5	2	3	2	1	54
โครงการสำรวจและจัดทำระบบข้อมูลวัฒนธรรม	14	13	13	8	3	1	0	52
โครงการจัดกิจกรรมในวันสำคัญประจำปี	5	13	10	19	6	2	1	56
โครงการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย	6	16	14	8	3	4	0	51
รวม	55	53	42	37	15	9	2	213

ตารางที่ 3.2 จำนวนจังหวัดให้ความสำคัญแก่โครงการเสนอแนะ (เลือก) ในลำดับ 1 - 7

ชื่อโครงการ	อันดับที่จัด							รวม
	1	2	3	4	5	6	7	
โครงการส่งเสริมดนตรีไทย	0	0	1	1	6	7	5	20
โครงการส่งเสริมและฟื้นฟูวัฒนธรรมพื้นบ้าน	0	0	1	3	2	2	1	9
โครงการเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม	0	0	0	3	3	3	3	12
โครงการเสริมสร้างระเบียบวินัยข้าราชการ	0	2	1	0	0	1	1	5
โครงการเสริมสร้างระเบียบวินัยประชาชน	0	3	1	1	0	0	0	3
โครงการฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น	2	1	2	2	3	0	1	11
โครงการสนับสนุนองค์การท้องถิ่นทำงานวัฒนธรรม	0	0	0	0	2	2	0	5
โครงการจัดตั้งสมาคมมูลนิธิเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรม	1	0	0	2	1	0	0	4
รวม	4	6	6	12	17	15	11	69

ตารางที่ 3.3 จำนวนจังหวัดที่ให้ความสำคัญแก่โครงการที่มอบให้ศึกษาธิการจังหวัดและศึกษาธิการเขตดำเนินการ ในลำดับที่ 1 - 7

ชื่อโครงการ	อันดับที่จัด							รวม
	1	2	3	4	5	6	7	
โครงการวัฒนธรรมดีเด่น	0	0	0	0	0	0	0	0
โครงการส่งเสริมดนตรีพื้นบ้านสำหรับประชาชน	0	0	0	0	1	0	0	1
โครงการติดตามประเมินผล	0	0	0	0	0	0	0	0
โครงการประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมสู่ท้องถิ่น	0	1	1	0	0	0	0	2
โครงการวัฒนธรรมสัญจร	0	0	1	0	2	1	1	5
รวม	0	1	2	0	3	1	1	8

ตารางที่ 3.4 จำนวนจังหวัดที่ให้ความสำคัญแก่โครงการ สนองนโยบาย/หน้าที่ของศูนย์
วัฒนธรรมจังหวัด ในลำดับ 1 - 7

ชื่อโครงการ	อันดับที่จัด							รวม
	1	2	3	4	5	6	7	
โครงการศึกษาค้นคว้าวิจัย	1	0	2	1	1	3	1	9
โครงการอบรมพัฒนาบุคลากร	3	1	0	2	2	1	2	11
โครงการปรับปรุงจัดหอวัฒนธรรม	1	0	1	1	2	1	2	8
โครงการจัดนิทรรศการหอวัฒนธรรม	0	0	0	0	0	0	1	1
โครงการมารยาท	0	0	2	0	0	1	1	4
โครงการเกี่ยวข้องกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	0	0	0	2	0	0	0	2
โครงการหมู่บ้าน อพป.	0	0	0	0	0	0	0	0
โครงการพระพุทธรูป	0	0	0	0	0	0	0	0
โครงการดนตรีไทยในสถานศึกษา	0	0	0	0	2	1	0	3
รวม	5	1	5	6	7	7	7	38

ตารางที่ 3.5 จำนวนจังหวัดที่ให้ความสำคัญแก่โครงการอื่น ๆ ที่ศูนย์วัฒนธรรมมีความเห็นว่า
มีความสำคัญ ในลำดับที่ 1 - 7

ชื่อโครงการ	อันดับที่จัด							รวม
	1	2	3	4	5	6	7	
โครงการวันแม่	0	0	0	0	2	0	0	2
โครงการดนตรีสากล	0	0	0	0	0	1	0	1
โครงการอื่น ๆ เช่น อบรมมัคคุเทศก์ สุนทรภู่	0	0	0	2	1	2	6	11
โครงการเผยแพร่แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม	1	0	0	0	0	0	0	1
โครงการพัฒนาบุคลากรศูนย์วัฒนธรรม	0	4	1	1	0	1	2	9
โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม	0	1	0	1	1	0	0	3
โครงการทางด้านศาสนา	0	0	0	0	1	1	2	4
โครงการจริยธรรมและค่านิยม	2	0	3	2	0	3	0	10
โครงการบริหารศูนย์วัฒนธรรม	0	1	3	1	1	1	0	7

ตารางที่ 3.5 (ต่อ) จำนวนจังหวัดที่ให้ความสำคัญแก่โครงการอื่น ๆ ที่ศูนย์วัฒนธรรมมีความเห็น
ว่ามีความสำคัญ ในลำดับที่ 1 - 7

ชื่อโครงการ	อันดับที่จัด							รวม
	1	2	3	4	5	6	7	
โครงการประชาสัมพันธ์กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรม	0	1	3	0	4	0	2	10
โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน	0	0	0	0	0	0	0	0
โครงการเกี่ยวข้องการศึกษาของศูนย์	0	0	0	4	0	2	2	8
โครงการวัฒนธรรมไทยในชนบท	0	0	0	1	0	1	2	4
โครงการวัฒนธรรมสัมพันธ์ชายแดนไทยภาคใต้	0	0	0	0	0	1	0	1
โครงการพิมพ์รายงานสัมมนาวัฒนธรรม	0	0	2	0	2	1	1	6
รวม	5	7	12	12	12	14	17	76

จากตารางที่ 3.1 - 3.5 พบว่า ประเภทโครงการหลัก/บังคับ มีความสำคัญอยู่ในระดับสูง กล่าวคืออยู่ในลำดับที่ 1-4 ส่วนโครงการเสนอแนะ(เลือก)มีความสำคัญอยู่ในระดับรองลงมา ลำดับ 5,6 และ 7 ในทำนองเดียวกันประเภทโครงการอื่น ๆ ที่ศูนย์วัฒนธรรมมีความเห็นว่ามี ความสำคัญ อนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดและกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดยังให้ความสำคัญอยู่ ในลำดับ 1-7 แต่ความคิดเห็นค่อนข้างกระจาย โดยให้ความสำคัญทั้ง 7 ลำดับ ส่วนกลุ่มโครงการสนองนโยบาย/หน้าที่ ของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนั้นจังหวัดต่าง ๆ ให้ความสำคัญค่อนข้างน้อย กล่าวคือ จังหวัดต่าง ๆ จะให้ความสำคัญแก่โครงการประเภทนี้ค่อนข้างกระจาย อยู่ในกลุ่มลำดับ 5,6,7 เช่นเดียวกับโครงการ ประเภทที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ส่งให้ศึกษาธิการเขต ศึกษาธิการจังหวัด ดำเนินการ จังหวัดต่าง ๆ ให้ความสำคัญต่อ โครงการประเภทนี้น้อยมาก กล่าวคือ หลายโครงการมี ลำดับความสำคัญต่ำกว่าลำดับที่ 7

เมื่อพิจารณาโครงการที่จังหวัดต่าง ๆ ให้ความสำคัญจากตาราง 3.1 - 3.5 จะพบว่าโครงการ ที่ได้รับการจัดลำดับเป็นลำดับที่ 1 มี 12 โครงการ โครงการที่ได้รับการจัดลำดับเป็นลำดับ 2 มี 13 โครงการ โครงการที่ได้รับการจัดลำดับเป็นลำดับที่ 3 มี 18 โครงการ โครงการที่ได้รับการจัดลำดับ เป็นลำดับ ที่ 4 มี 21 โครงการ โครงการที่ได้รับการจัดลำดับเป็นลำดับที่ 5 มี 23 โครงการ และ โครงการที่ได้รับการ จัดลำดับเป็นลำดับที่ 6 มี 25 โครงการ และโครงการที่ได้รับการจัดลำดับเป็นลำดับที่ 7 มี 20 โครงการ

สำหรับรายละเอียดว่า แต่ละจังหวัดนั้นมีโครงการใดที่ได้รับการจัดลำดับเป็นลำดับที่ 1 ถึงลำดับที่ 7 จะอยู่ในภาคผนวก 2

(3) การจัดลำดับความสำคัญของโครงการระดับประเทศ

ผลการวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของโครงการระดับประเทศ 42 โครงการ สามารถจัดลำดับความสำคัญได้ 36 ลำดับ ตามตารางข้างล่าง

ตารางที่ 3.8 จัดลำดับความสำคัญของโครงการระดับประเทศ

ชื่อโครงการ	ลำดับที่
โครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนและนักศึกษา	1
โครงการสำรวจและจัดทำระบบข้อมูลวัฒนธรรม	2
โครงการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย	3
โครงการจัดกิจกรรมวันสำคัญประจำปี	4
โครงการฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น	5
โครงการส่งเสริมดนตรีไทย	6
โครงการพัฒนาบุคลากร	7
โครงการจริยธรรมและค่านิยม	8
โครงการพัฒนาบุคลากรศูนย์วัฒนธรรมไทย	9
โครงการเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานดีเด่น	10
โครงการบริหารและพัฒนาศูนย์วัฒนธรรม	11
โครงการประชาสัมพันธ์ศูนย์วัฒนธรรม	12
โครงการส่งเสริมฟื้นฟูวัฒนธรรมพื้นบ้าน	13
โครงการปรับปรุงจัดหอวัฒนธรรม	14
โครงการอื่น ๆ	15
โครงการศึกษาค้นคว้าวิจัย	16
โครงการเสริมสร้างระเบียบวินัยประชาชน	17
โครงการเสริมสร้างระเบียบวินัยข้าราชการ	18
โครงการจัดพิมพ์รายงานวัฒนธรรม	19
โครงการวัฒนธรรมสัญจร	20

ตารางที่ 3.8 (ต่อ) จัดลำดับความสำคัญของโครงการระดับประเทศ

ชื่อโครงการ	ลำดับที่
โครงการจัดตั้งสมาคมมูลนิธิเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	21
โครงการสนับสนุนการร่วมมือขององค์กรของท้องถิ่น/ภาคเอกชน	22
โครงการการศึกษา	23
โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม	24
โครงการมารยาท	25
โครงการประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมสู่ท้องถิ่น	26
โครงการวัฒนธรรมไทยในชนบท	27
โครงการดนตรีไทยในสถานศึกษา	28
โครงการศาสนา	29
โครงการเผยแพร่แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม	30
โครงการวันแม่	31
โครงการหมู่บ้าน อ.พ.ป.	32
โครงการในหลวง	33
โครงการส่งเสริมดนตรีพื้นบ้านสำหรับประชาชน	34
โครงการเอกสารเผยแพร่วัฒนธรรม	35
โครงการจัดนิทรรศการหอวัฒนธรรม	36

จากตารางที่ 3.6 พบว่า โครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนและนักศึกษา โครงการสำรวจและจัดทำระบบข้อมูลวัฒนธรรม โครงการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย และโครงการจัดกิจกรรมวันสำคัญประจำปี ซึ่งเป็นโครงการบังคับที่เสนอกรอบโดยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติติดอยู่ลำดับที่ 1-4 ส่วนลำดับที่ 5 ได้แก่ โครงการฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น เป็นโครงการเลือกที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้เสนอกรอบให้ดำเนินการอีกเช่นกัน และลำดับ 6 ถึงลำดับ 10 มีคละกันระหว่างประเภทโครงการเสนอแนะโดยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ โครงการสนองนโยบาย/หน้าที่ของศูนย์วัฒนธรรมและโครงการอื่น ๆ ที่ศูนย์วัฒนธรรมเห็นว่าสำคัญ แต่ที่น่าสังเกต คือ โครงการอื่น ๆ ที่ศูนย์วัฒนธรรมเห็นว่ามีความสำคัญคือ โครงการพัฒนาบุคลากรศูนย์

วัฒนธรรมและโครงการจริยธรรมและค่านิยม และโครงการลำดับที่ 11 ก็ยังเป็นโครงการบริหารศูนย์วัฒนธรรม ดังนั้นจะเห็นว่า โครงการ 6 ถึงโครงการ 11 ส่วนใหญ่จะเป็นโครงการประเภทโครงการอื่น ๆ

4.สรุปผล

การจัดลำดับความสำคัญของโครงการ ที่ศูนย์วัฒนธรรมดำเนินงานในรอบปี 2529 มีผู้ทรงคุณวุฒิจัดลำดับความสำคัญของโครงการส่งมา 65 จังหวัด โครงการที่ถูกจัดว่าเป็นโครงการที่มีโครงการสำคัญระดับประเทศลำดับที่ 1 คือ โครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนนักศึกษา ส่วนโครงการ ที่ถูกจัดว่ามีความสำคัญลำดับที่ 2 คือ โครงการสำรวจจัดทำระบบข้อมูลวัฒนธรรมและโครงการที่ถูกจัดว่ามีลำดับความสำคัญลำดับที่ 3 คือโครงการเผยแพร่วัฒนธรรมไทยทั้ง 3 โครงการต่างเป็นโครงการที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติให้เป็นโครงการหลัก (บังคับ) ในการดำเนินงานศูนย์วัฒนธรรม ส่วนการจัดลำดับความระดับจังหวัดพบว่า โครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน นักศึกษา เป็นโครงการที่มีจังหวัดเห็นด้วยมากที่สุดว่าเป็นโครงการที่มีความสำคัญลำดับที่ 1 ซึ่งตรงกันกับลำดับที่ 1 ของประเทศ และประเภทโครงการหลัก (บังคับ) จะเป็นประเภทที่จังหวัดให้ ความสำคัญอยู่ในอันดับสูงด้วย

5.อภิปรายผล

1.จากผลการวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของจังหวัดจำแนกตามประเภทของโครงการ พบว่าโครงการบังคับมีคะแนนน้ำหนักของความสำคัญสูงสุด กลุ่มโครงการเลือก มีน้ำหนักความสำคัญรองลงมา แต่ที่น่าสนใจคือ กลุ่มโครงการอื่น ๆ ที่สนองความต้องการของศูนย์มีคะแนนน้ำหนักความสำคัญสูงกว่า กลุ่มโครงการสนองนโยบายหรือหน้าที่ หรือกลุ่มโครงการมอบหมายให้ศึกษาธิการเขต และศึกษาธิการจังหวัดดำเนินการ และเมื่อพิจารณาเฉพาะภายในกลุ่มโครงการอื่น ๆ ที่สนองความต้องการของศูนย์วัฒนธรรมนั้นกลุ่มคะแนนที่มีน้ำหนักสูงสุดคือ กลุ่มโครงการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการพัฒนาศูนย์วัฒนธรรม

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว จะเห็นได้ว่า อนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดและกรรมการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความเห็นว่า โครงการที่ สวช. เสนอกรอบทั้งประเภทโครงการบังคับ และโครงการเลือก มีความสำคัญมากกว่าโครงการที่ปรากฏในหน้าที่ และโครงการที่ปรากฏในหน้าที่ และโครงการที่เสนอผ่านศึกษาธิการเขต และศึกษาธิการจังหวัดสำหรับโครงการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการพัฒนาศูนย์วัฒนธรรมนั้น มีน้ำหนักความสำคัญมากกว่าโครงการที่สนองความต้องการของท้องถิ่นโครงการอื่น ๆ ซึ่งเป็นข้อบ่งชี้ตัวหนึ่งของความต้องการงบประมาณเพื่อการบริหารงานศูนย์วัฒนธรรม

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญของโครงการ ระดับประเทศ พบว่าโครงการบังคับที่เสนอกรอบโดยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ติดอยู่ในอันดับ 1-4 ส่วนอันดับ 5 เป็นโครงการเลือก ที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้เสนอให้ศูนย์ดำเนินการ เป็นที่น่าสังเกตว่า การที่โครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนและนักศึกษา ได้รับการจัดลำดับว่า มีความสำคัญระดับประเทศ เป็นลำดับที่ 1 นั้น เนื่องจากระยะปี พ.ศ. 2526 - 2528 ได้มีการดำเนินการโครงการนี้อย่างจริงจัง โดยเฉพาะในแง่ของการติดต่อประสานงานกับเจ้าสังกัด ทั้งในส่วนกลางและในระดับภูมิภาคโดยตลอด และแม้แต่ในปัจจุบันก็มีการติดต่อประสานงานในรูปแบบของการติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ และการประสานงานของโครงการสำรวจและการจัดทำระบบข้อมูลทางวัฒนธรรมก็ได้ทำอย่างสม่ำเสมอเช่นกัน คือ ได้มีการเชิญศูนย์ ต่าง ๆ เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการในแต่ละภาค ทั้งภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ มาโดยตลอด ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2528 จนถึงปัจจุบัน

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า โครงการที่มีการดำเนินงานประสานงานอย่างจริงจังของ สวช. จะทำให้อนุกรมการวัฒนธรรมจังหวัด และกรรมการศูนย์วัฒนธรรมเข้าใจ และเห็นความสำคัญมากกว่าโครงการที่กำหนดไว้เพียงลายลักษณ์อักษร ที่เสนอให้ดำเนินการตามขั้นตอนของทางราชการ

6. ข้อเสนอแนะ

(1) นโยบายและแผนงาน

1. โครงการบังคับหรือโครงการเสนอแนะจะถูกจัดลำดับว่ามีความสำคัญสูง ดังนั้น สวช. ควรดำเนินการร่วมกับศูนย์วัฒนธรรมส่วนภูมิภาค ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางด้านวัฒนธรรม ของแต่ละท้องถิ่นเพื่อนำข้อมูลพื้นฐานที่ได้มาวางแผนงานกำหนดโครงการและให้ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานที่สอดคล้องกับสภาพ/ปัญหาและความต้องการท้องถิ่นของแต่ละศูนย์

(2) จัดสรรงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรม

2.1 โครงการพัฒนาศูนย์วัฒนธรรมและโครงการพัฒนาบุคคลเป็นโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมเสนอแนะเข้ามาของงบประมาณสูงสุดในบรรดาโครงการเลือกทั้งหมด เมื่อนำงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน การเดินทางไปประชุมสัมมนา ดังนั้น ในการจัดงบประมาณจึงควรจัดงบบริหารให้ชัดเจน แยกต่างหากไปจากงบประมาณโครงการ

2.2 การจัดสรรงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรมเพื่อให้ตอบสนองปัญหาของท้องถิ่น ควรคำนึงถึงลำดับความสำคัญของโครงการในระดับจังหวัดและเพื่อให้ตอบสนองนโยบายของประเทศ ก็ควรคำนึงถึงลำดับความสำคัญในระดับประเทศ โดยให้สัดส่วนของความสำคัญของ โครงการในทั้งสองระดับอย่างเหมาะสม

(3) สถานภาพศูนย์

3.1 ศูนย์วัฒนธรรมยังมีบทบาทในการเสนอโครงการเฉพาะจังหวัดน้อย ควรเพิ่มขีดความสามารถให้ศูนย์วัฒนธรรมได้เสนอโครงการของจังหวัดมาขอรับการสนับสนุนโครงการได้มากขึ้น

7. นิยามศัพท์ ของบทที่ 3

โครงการหลัก (บังคับ) คือ โครงการที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ได้เสนอแนะไปยังศูนย์ให้ดำเนินการ

โครงการเสนอแนะ (เลือก) คือ โครงการที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ได้เสนอแนะไปยังศูนย์ให้ดำเนินการ ศูนย์ฯ อาจดำเนินการหรือ

ไม่ดำเนินการก็ได้

โครงการสนองนโยบายและหน้าที่ของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด เป็นโครงการที่สอดคล้องกับหน้าที่

ของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดที่ระบุไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่า

ด้วยศูนย์วัฒนธรรม พ.ศ. 2526 และสอดคล้องกับนโยบายของสำนัก

งานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

พ.ศ. 2524

โครงการอื่น ๆ ที่ศูนย์วัฒนธรรมเห็นว่ามีสำคัญ

คือ โครงการที่ศูนย์วัฒนธรรม ดำริขึ้นเอง ตามความต้องการและความ

จำเป็นของท้องถิ่นตน

บทที่ 4

ผลการศึกษาองค์กรและการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรม

การศึกษาส่วนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และการดำเนินงานของคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด เพื่อนำไปประเมินปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมในจังหวัด รวมทั้งนำไปสรุปรูปแบบที่เป็นไปได้ขององค์กรที่เกี่ยวกับการทำงานด้านวัฒนธรรมในจังหวัดต่อไป

วิธีการศึกษาข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 สัมภาษณ์แบบลึกกับคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด และคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดบางจังหวัด

ส่วนที่ 2 ส่งแบบสอบถามแบบที่ 2 (ผนวก) ให้คณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดและแบบสอบถามแบบที่ 3 (ผนวก) ให้คณะกรรมการดำเนินงานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดทุกจังหวัดตอบ ซึ่งสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด จำนวน 923 ราย และจากคณะกรรมการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด จำนวน 802 ราย

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการคำนวณและค่าความถี่ ค่าเฉลี่ยและเปอร์เซ็นต์

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์กรและการดำเนินงานวัฒนธรรมในจังหวัด ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ก. ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานและความคิดเห็นของคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (n=923)

	ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ	ข้าราชการ	679	73.8
	ไม่ใช่ข้าราชการ	640	26.2
เพศ	ชาย	806	87.4
	หญิง	110	12.6

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

	ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
อายุ	35 ปีและต่ำกว่า	50	5.4
	36-45 ปี	174	18.9
	46-55 ปี	389	42.3
	56-65 ปี	229	24.9
	65 ปีขึ้นไป	78	8.5
ระดับการศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้นและต่ำกว่า	132	14.4
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/อนุปริญญา	100	10.9
	ปริญญาตรี	554	60.4
	ปริญญาโท	123	13.4
	ปริญญาเอก	8	0.9

ผลการตอบในตารางที่ 4.1 พบว่า คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดส่วนใหญ่ ร้อยละ 73.8 เป็นข้าราชการ ร้อยละ 87.4 เป็นเพศชาย ร้อยละ 42.3 มีอายุอยู่ระหว่าง 46 - 55 ปี ร้อยละ 24.9 อยู่ในช่วงอายุ 56 - 65 ปี และร้อยละ 60.4 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเป็นอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด (n=923)

	ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนปีที่ เป็นอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด			
	1 ปี	225	27.5
	2 ปี	273	33.3
	3 ปี	129	15.7
	4 ปี	76	9.2
	5 ปี	53	6.4
	6 ปี	34	4.1
	7 ปี	16	1.9
	8 ปี	15	1.8

ตารางที่ 4.2(ต่อ) ข้อมูลเกี่ยวกับการเป็นอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด (n=923)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนครั้งการประชุมต่อปี		
ไม่มีการประชุม	2	0.2
2	50	5.4
1	98	10.6
2	137	14.8
3	33	3.6
4	9	1.0
ไม่แน่นอน	540	58.5
ไม่ตอบ	54	5.9
ความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนครั้งที่ประชุม		
มากเกินไป	6	0.7
น้อยเกินไป	470	50.9
เหมาะสม	398	43.1
ไม่ตอบ	49	5.3
ความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนครั้งการประชุมที่เหมาะสม		
1	8	0.9
2	94	10.2
3	187	20.3
4	236	25.6
5	33	3.6
6	207	22.4
7	5	0.5
8	7	0.8
10 หรือ มากกว่า	76	8.3
ไม่ตอบ	69	7.5

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 33 เป็นอนุกรรมการวัฒนธรรม 2 ปี ร้อยละ 27 เพิ่มเป็นปีเดียว โดยเฉลี่ยแล้วคณะอนุกรรมการมีการประชุมไม่แน่นอน ซึ่งผู้ตอบส่วนใหญ่ร้อยละ 51 ตอบว่า จำนวนประชุมน้อยเกินไป และร้อยละ 43 เห็นว่าจำนวนการประชุมเหมาะสมแล้ว จำนวนครั้งที่ควรประชุมต่อปีมีผู้ตอบมากที่สุด คือ 4 ครั้ง

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การประชุมนั้นมีได้กำหนดเวลาการประชุม แต่เป็นการประชุมเมื่อมีเรื่องพิจารณาเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.2) และมีร้อยละ 61 ที่มีกิจธุระไม่สามารถเข้าประชุมได้

ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด (n=923)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ตั้งของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด		
เหมาะสม	608	65.9
ไม่เหมาะสม	287	31.1
ไม่ตอบ	28	3.0
การทำงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดควรขึ้นตรงกับหน่วยงานใด		
คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด	546	59.2
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	292	31.6
โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาในจังหวัด	29	3.1
อื่น ๆ	35	3.8
ไม่ตอบ	29	2.3

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 65.9 เห็นว่าที่ตั้งของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด นั้นเหมาะสมแล้ว ส่วนการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมนั้น ร้อยละ 59 ยังคงมีความเห็นว่าควรขึ้นตรงกับคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด ร้อยละ 31.6 มีความเห็นว่าควรขึ้นตรงต่อสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ตารางที่ 4.5 จำนวนโครงการที่เหมาะสม (n=923)

จำนวนโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
1	15	1.6
2	56	6.1
3	150	16.3
4	116	12.6
5	202	21.9
6	89	9.6
7	28	3.0
8	29	3.1
10	63	6.8
11	1	0.1
12	17	1.8
มากกว่า 12	17	1.8
ไม่ตอบ	140	15.22

เมื่อถามว่าถ้าจะให้การทำงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีประสิทธิภาพควรจะทำโครงการ ปี ละกี่โครงการ พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 22 ตอบว่า ควรมี 5 โครงการ รองลงมาร้อยละ 16 ตอบว่า ควร ทำ 3 โครงการ

ตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด (n=923)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ความจำเป็นในการมีคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด		
จำเป็น	881	95.4
ไม่จำเป็น	29	3.2
ไม่ตอบ	13	1.4

ตารางที่ 4.6(ต่อ) ความคิดเห็นเกี่ยวกับอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด (n=923)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดที่เหมาะสม		
1-4	4	0.4
5-9	13	1.4
10-14	89	9.7
15-19	238	25.8
20-24	178	19.3
25-29	110	11.9
30-35	85	7.1
ไม่ตอบ	206	22.3

จากตารางจะเห็นว่า คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องมี และควรมีจำนวนระหว่าง 15 - 19 คน

ตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัด (n=923)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ควรมีผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัดหรือไม่		
สมควร	878	93.1
ไม่สมควร	33	3.6
ไม่ตอบ	12	1.3
สถานที่ประจำของผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัด		
สถานที่ศูนย์ฯตั้งอยู่	454	49.2
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	419	45.4
อื่น ๆ	14	1.5
ไม่ตอบ	36	3.9

ตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัด (n=923)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
หน้าที่ของผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัด		
1. ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่กิจกรรมของศูนย์ประสานงานและติดตามงานวัฒนธรรม	489	53.0
2. ศึกษาค้นคว้า เก็บรวบรวมงานวัฒนธรรม	55	6.0
3. ปฏิบัติงานด้านธุรการ เป็นเลขานุการคณะกรรมการ จัดการประชุม	80	8.7
4. จัดทำโครงการ ดำเนินงาน ควบคุมติดตามและประเมินผลโครงการ	29	3.1
5. ฟื้นฟูวัฒนธรรมให้ความรู้แก่ประชาชน	18	2.0
6. ปฏิบัติงานศาสนาศิลปวัฒนธรรมในจังหวัด	5	0.5
7. ควบคุมศูนย์ ออกตรวจเยี่ยมศูนย์	3	0.3
8. จัดสัมมนา	2	0.2

- คิดเป็นร้อยละของผู้ตอบทั้งหมดจำนวน923 ราย ผู้ตอบเลือกได้หลายคำตอบ

จากตารางที่ 4.7 พบว่า คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดมีความต้องการให้มีผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัด โดยมีหน้าที่ประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ประสานงานระหว่างศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดกับคณะอนุกรรมการวัฒนธรรม จังหวัดและติดตามงานวัฒนธรรมเป็นหน้าที่หลัก

ตารางที่ 4.8 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

กิจกรรม	จำนวนและร้อยละของการมีส่วนร่วม		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ	95 (10.9)	441 (50.4)	339 (38.7)
2. เสนอแนะแนวทางจัดกิจกรรมของศูนย์	70 (8.0)	438 (50.3)	364 (41.7)

กิจกรรม	จำนวนและร้อยละของการมีส่วนร่วม		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
3. วางแผนดำเนินงานของศูนย์	168 (19.5)	461 (53.4)	234 (27.1)
4. ร่วมบริจาคเงินทุนช่วยเหลือกิจกรรมของมนุษย์	248 (28.7)	483 (56.0)	132 (15.3)
5. ชักชวนผู้อื่นให้ร่วมมือกับ	80 (9.2)	396 (45.5)	394 (45.9)
6. ร่วมดำเนินกิจกรรมของศูนย์	66 (7.6)	411 (47.1)	395 (45.9)
7. ประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์	262 (30.3)	428 (49.5)	195 (20.2)

จากตารางที่ 4.8 พบว่าโดยเฉลี่ยแล้วอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดในระดับปานกลางค่อนข้างน้อยน่าจะสังเกตว่าการมีส่วนร่วม ที่ว่ามีมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ก็คือ การร่วมบริจาคเงินทุนช่วยเหลือการจัดกิจกรรมของศูนย์ฯ และการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์

ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นที่มีต่องานวัฒนธรรม

ข้อความ	จำนวนและร้อยละของความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. วัฒนธรรมเป็นสิ่งจำเป็น สำหรับการพัฒนาประเทศ	13 (1.4)	2 (0.2)	14 (1.5)	205 (33.2)	584 (63.6)
2. มีบางจังหวัดเท่านั้นที่มีวัฒนธรรมเป็นของตนเองอย่างเด่นชัด	138 (17.4)	459 (57.9)	131 (16.5)	138 (17.4)	45 (5.7)
3. การส่งเสริมวัฒนธรรมจังหวัด คือ การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างหนึ่ง	8 (0.9)	6 (0.7)	83 (9.1)	527 (57.7)	289 (31.6)
4. ใคร ๆ ก็สามารถทำงานด้านวัฒนธรรม	17 (1.9)	124 (13.5)	231 (25.2)	438 (47.7)	108 (11.7)
5. การร่วมทำงานด้านวัฒนธรรมทำให้มีภาระเพิ่มมากขึ้น	37 (4.0)	342 (37.4)	114 (12.4)	376 (41.2)	45 (5.0)
6. ข้าพเจ้าชอบทำงานด้านวัฒนธรรม	1 (0.1)	17 (1.9)	154 (16.9)	598 (65.9)	138 (15.2)
7. วัฒนธรรมเป็นมิติพื้นฐานของกระบวนการพัฒนา	6 (0.6)	8 (0.9)	47 (5.2)	624 (68.5)	226 (24.8)
8. เพราะสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันเราจึงไม่ควรเสียเวลากับงานด้านวัฒนธรรมมากนัก	9 (0.9)	39 (4.3)	17 (7.7)	563 (61.3)	234 (25.6)
9. งานวัฒนธรรมเป็นงานที่ทำให้เห็นผลได้ยาก	63 (6.9)	391 (42.8)	109 (11.9)	302 (33.0)	49 (5.4)
10. เป็นเรื่องยากที่จะให้ร่วมกันทำงานด้านวัฒนธรรม	29 (3.2)	240 (26.3)	138 (15.2)	443 (48.6)	61 (6.7)

ข้อความ	จำนวนและร้อยละของความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
11.ข้าพเจ้าตั้งใจทำงานด้านวัฒนธรรม	4 (0.4)	17 (1.9)	121 (13.4)	618 (68.3)	145 (16.0)
12.การประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรม จังหวัดเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่าย	10 (1.1)	42 (4.6)	115 (12.6)	581 (63.8)	163 (17.9)
13.การประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรม จังหวัดไม่สร้างสรรงานวัฒนธรรมเท่าใดนัก	12 (1.3)	99 (10.8)	157 (17.2)	547 (59.8)	100 (10.9)
14.การดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรม จังหวัด ยังไม่มีประสิทธิภาพ	44 (4.8)	319 (34.9)	233 (25.5)	293 (32.0)	26 (2.8)
15.ควรแยกศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดออกจาก สถาบันศึกษา	103 (14.2)	277 (30.3)	95 (10.4)	360 (39.3)	80 (8.8)
16.ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดควรมีสถานที่เป็น ของตนเอง	239 (26.1)	475 (51.9)	55 (6.0)	123 (13.5)	23 (2.5)
17.ศูนย์วัฒนธรรมควรรายงานผลการ ดำเนินงานต่อคณะกรรมการ วัฒนธรรม	12 (1.3)	19 (2.1)	25 (2.7)	577 (62.8)	285 (33.1)
18. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดช่วยพัฒนาวัฒน- ธรรมในจังหวัดเป็นอย่างดี	9 (1.0)	16 (1.7)	133 (14.5)	540 (58.9)	219 (23.9)
19. การทำงานของศูนย์วัฒนธรรมไม่สร้าง ประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมในจังหวัดเท่า ใดนัก	10 (1.1)	110 (12.0)	151 (16.5)	536 (58.6)	108 (11.8)
20.สถาบันการศึกษาช่วยให้ศูนย์ฯดำเนิน งานไปได้ด้วยดี	16 (1.8)	43 (4.7)	163 (17.8)	566 (61.8)	128 (13.9)
21.งานของศูนย์ก็คืองานของสถานศึกษา นั้น ๆ	59 (6.5)	339 (37.0)	173 (18.9)	290 (31.7)	54 (5.9)

จากการสอบถามความคิดเห็นของ คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดเกี่ยวกับงานด้าน วัฒนธรรม ดังตารางที่ 4.9 พบว่า โดยทั่วไปแล้วคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดมีความคิดเห็นต่อ งานวัฒนธรรมในทางที่ดี กล่าวคือยอมรับว่างานวัฒนธรรมเป็นงานพื้นฐานการพัฒนาประเทศการ ส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างหนึ่งและชอบทำงานวัฒนธรรม แต่การทำงานทาง ด้านวัฒนธรรมนั้น เมื่อพิจารณาจากคำตอบจะเห็นได้ว่า คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดมีความ คิดเห็นในเชิงลบหรือมีความคิดเห็นในทางที่ไม่ค่อยดีนัก เช่น มีความคิดเห็นว่าการทำงานทางด้าน วัฒนธรรมเป็นการเพิ่มภาระ ไม่เหมาะสมเศรษฐกิจปัจจุบัน ทั้งเห็นว่างานวัฒนธรรมเป็นงานที่ทำให้เห็น ผลได้ยาก เป็นเรื่องยากที่จะให้ร่วมกันทำงานด้านวัฒนธรรม พร้อมกับเห็นว่าการประชุมของคณะ อนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดเป็นเรื่องที่น่าเบื่อหน่ายและไม่สร้างสรรงานวัฒนธรรมเท่าใดนัก

ตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

ข้อความ	จำนวนและร้อยละของความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
22.ถ้าเป็นไปได้ข้าพเจ้าต้องการมีบทบาทใน การดำเนินงานของศูนย์ฯ มากกว่านี้	4 (0.4)	84 (9.3)	180 (19.9)	549 (60.7)	87 (9.7)
23.การเป็นอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดไม่ มีบทบาทต่อการดำเนินงานของศูนย์ฯ มากนัก	34 (3.7)	284 (31.0)	164 (17.9)	399 (43.6)	35 (3.8)
24.ข้าพเจ้าพร้อมจะเข้าร่วมประชุม เพื่อการ ดำเนินงาน ทางวัฒนธรรมทุกครั้ง	3 (0.3)	11 (1.2)	68 (7.5)	587 (60.4)	242 (26.6)
25.การประชุมคณะอนุกรรมการไม่ช่วยทำ ให้การดำเนินงานของศูนย์ฯ ดีขึ้น	15 (1.6)	83 (9.1)	134 (14.6)	537 (58.7)	146 (16.0)

จากตารางที่ 4.10 ผู้ตอบเห็นว่า ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีบทบาทสำคัญในการพัฒนา วัฒน- ธรรมของจังหวัดโดยตรงและยังช่วยกระตุ้นให้หน่วยงานวัฒนธรรมที่มีอยู่แล้วแสดง บทบาทได้มากขึ้น

ข. ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานและความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์
วัฒนธรรมจังหวัด

ตารางที่ 4.11 สถานที่ทำงาน และตำแหน่งในศูนย์ฯ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะของผู้ตอบ	จำนวน	ร้อยละ
สถานที่ทำ		
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยครู	168	19.4
โรงเรียน	546	63.0
วิทยาลัยพลศึกษา	49	5.7
อื่น ๆ	21	2.4
ไม่ตอบ	82	9.5
ตำแหน่ง		
ประธาน	18	2.4
รองประธาน	13	1.8
หัวหน้าฝ่าย	23	3.6
เลขานุการ	38	5.1
กรรมการศูนย์ฯ	644	57.3
ที่ปรึกษา	2	0.3

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เป็นผู้ตอบจากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ซึ่งตั้งอยู่ในโรงเรียน รองลงมาได้แก่ผู้ตอบจากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดที่ตั้งอยู่ในวิทยาลัยครู สำหรับ ตำแหน่งของผู้ตอบส่วนใหญ่ผู้ตอบเป็นกรรมการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

ตารางที่ 4.12 การดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

การดำเนินงาน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน
จำนวนโครงการที่ทำใน 1 ปี	7.09	6.41
ริเริ่มจากศูนย์	4.55	3.90
จากข้อเสนอแนะของอนุกรรมการวัฒนธรรม	6.01	3.96
จากข้อเสนอแนะของ สวช.	5.45	4.40

จากตารางที่ 4.12 พบว่า การดำเนินงานของศูนย์ฯ โดยเฉลี่ยแล้วปีหนึ่งจะดำเนินงาน 7 โครงการ และการดำเนินงานพบว่าเป็นการดำเนินงานตามโครงการซึ่งริเริ่มจากศูนย์ฯ เอง โดยเฉลี่ย 4 โครงการจากข้อเสนอแนะของอนุกรรมการวัฒนธรรมโดยเฉลี่ย 6 โครงการ และจากข้อเสนอแนะของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยเฉลี่ย 5 โครงการ

ตารางที่ 4.13 ลักษณะของการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรม

ลักษณะการดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ
ศูนย์วัฒนธรรมดำเนินงานเอง	293	41.7
ทำหน้าที่หน่วยประสาน	23	3.3
ประสานงานและร่วมดำเนินการ	305	43.4
อื่น ๆ	81	11.6

จากตาราง 4.13 ผู้ตอบ ร้อยละ 43.3 เห็นว่า ศูนย์วัฒนธรรมมีบทบาทใน การประสานงานและร่วมดำเนินการ และร้อยละ 41.7 ที่เห็นว่า ศูนย์ฯดำเนินการเอง แต่ศูนย์ที่จะประสานงานอย่างเดียวมีน้อยมาก

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนกรรมการของศูนย์ที่เป็นจริงและจำนวนที่คาดหวัง

จำนวนกรรมการ	ค่าเฉลี่ย
จำนวนที่เป็นจริง	24.44
จำนวนที่คาดหวัง	21.46

จากผลการตอบพบว่า จำนวนกรรมการของศูนย์วัฒนธรรมที่เป็นจริงโดยเฉลี่ย 24 คน และที่คาดหวังโดยเฉลี่ย 21 คน

ตารางที่ 4.15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนกรรมการของศูนย์วัฒนธรรม

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มากเกินไป	138	19.7
เหมาะสม	373	53.4
น้อยเกินไป	188	26.9

จากผลการตอบพบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่า จำนวนกรรมการดำเนินงานศูนย์วัฒนธรรมที่มีอยู่เหมาะสมดีแล้ว

ตารางที่ 4.16 จำนวนการประชุมของคณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ที่เป็นจริงและที่คาดหวัง

การประชุมต่อปี	จำนวนครั้ง
จำนวนการประชุมจริง	5.45
จำนวนการประชุมที่คาดหวัง	6.55

จากตารางที่ 4.16 พบว่า การประชุมของคณะกรรมการศูนย์วัฒนธรรมต่อปี โดยเฉลี่ย 5 ครั้ง ส่วนจำนวนครั้งที่ผู้ตอบคาดหวังว่าควรจะเป็นต่อปีโดยเฉลี่ย 6 ครั้ง

ตารางที่ 4.17 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการประชุมของศูนย์วัฒนธรรม

ลักษณะการประชุม	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนครั้งการประชุม		
มากเกินไป	17	2.4
เหมาะสม	393	53.8
น้อยเกินไป	320	43.8
แบบแผนการประชุม		
ตามวาระ	192	26.4
เมื่อมีเรื่องพิจารณา	495	68.0
อื่นๆ	41	5.6
การเข้าประชุม		
ไม่สามารถเข้าประชุมบ่อยครั้ง	47	6.3
ไม่สามารถเข้าประชุมบางครั้ง	381	51.1
เข้าประชุมทุกครั้ง	317	42.6

จากตารางที่ 4.17 ผู้ตอบส่วนใหญ่มีความเห็นว่าจำนวนการประชุมของคณะกรรมการศูนย์วัฒนธรรมนั้น เหมาะสมดีแล้ว แต่ในจำนวนใกล้เคียงกันคำตอบแรกมีความเห็นว่าจำนวนครั้งของการประชุมน้อยเกินไป การประชุมส่วนใหญ่ประชุมเมื่อมีเรื่องต้องพิจารณา และในการเข้าประชุมส่วนใหญ่มีกรรมการขาดประชุมบางครั้ง

ตารางที่ 4.18 ลำดับความสำคัญของบุคลากร/หน่วยงานที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรม

บุคลากร/หน่วยงาน	ค่าเฉลี่ย	ค่าความสำคัญ
ผู้ว่าราชการจังหวัด	2.06	2
คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด	2.20	3
ประธานศูนย์วัฒนธรรม	1.73	1
คณะกรรมการศูนย์วัฒนธรรม	2.54	4
ประชาชน	4.60	5
นักการเมือง	5.54	7
องค์กรเอกชน	5.28	6

จากตารางที่ 4.18 พบว่า บุคคลผู้ที่ผู้ตอบคิดว่าจะมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมมากที่สุดได้แก่ประธานศูนย์วัฒนธรรม รองลงมาได้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด คณะกรรมการศูนย์วัฒนธรรม ประชาชน องค์กรเอกชน และนักการเมือง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัด

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ควรมีผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัดหรือไม่		
ไม่ควร	64	8.3
ควร	705	91.7
ถ้ามีผู้ประสานงานฯ ควรประจำที่ใด		
ศูนย์วัฒนธรรม	468	65.2
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	228	31.8
อื่น ๆ	22	3.0
หน้าที่ของผู้ประสานงานฯ		
ประสานงานระหว่าง สวช.กับจังหวัด	329	92.7
รวบรวมข้อมูล	5	1.4
ดำเนินงาน ประสานงานโครงการต่างๆ	15	4.2
รวมทั้งวางแผน แก้ไข ประเมินผล รายงาน	6	1.7
ธุรการ เลขานุการ ประชาสัมพันธ์		

ผู้ตอบมีความเห็นว่า ควรมีผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัดโดยให้ประจำอยู่ที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดและมีหน้าที่หลักคือประสานงานระหว่างสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ตารางที่ 4.20 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์วัฒนธรรม

กิจกรรม	จำนวนและร้อยละของการมีส่วนร่วม		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ	156 (20.1)	424 (54.6)	196 (25.3)
2. เสนอแนะแนวทางจัดกิจกรรมของศูนย์ฯ	185 (23.9)	428 (55.2)	162 (20.9)

ตารางที่ 4.20 (ต่อ) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศูนย์วัฒนธรรม

กิจกรรม	จำนวนและร้อยละของการมีส่วนร่วม		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
3. วางแผนการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรม	279 (36.0)	334 (43.1)	162 (20.9)
4. ร่วมบริจาคเงินทุนช่วยเหลือกิจกรรม	487 (63.4)	255 (33.2)	26 (3.4)
5. ชักชวนผู้อื่นให้ร่วมมือในการดำเนินงาน	158 (20.5)	458 (59.3)	156 (20.2)
6. ร่วมดำเนินกิจกรรมของศูนย์วัฒนธรรม	73 (9.4)	374 (48.0)	332 (42.6)
7. ประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ	257 (33.5)	393 (51.2)	118 (15.3)

จากตารางที่ 4.20 พบว่า กรรมการศูนย์วัฒนธรรมมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ ของศูนย์วัฒนธรรมในระดับปานกลาง กิจกรรมที่มีความร่วมมือมากคือการบริจาคเงินและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรม แต่ที่มีส่วนร่วมในระดับค่อนข้างน้อย คือ เรื่องของการร่วมดำเนินกิจกรรมของศูนย์วัฒนธรรม

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. วัฒนธรรมเป็นสิ่งจำเป็น สำหรับการพัฒนาประเทศ	8 (1.0)	7 (0.9)	19 (2.4)	325 (41.0)	434 (54.7)
2. มีบางจังหวัดเท่านั้นที่มีวัฒนธรรมเป็น ของตนเองอย่างเด่นชัด	155 (19.6)	391 (49.4)	118 (14.9)	84 (10.6)	43 (6.5)
3. การส่งเสริมวัฒนธรรมจังหวัด คือการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างหนึ่ง	5 (0.6)	20 (2.5)	77 (9.7)	460 (58.2)	229 (29.0)

ตารางที่ 4.21 (ต่อ) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานด้านวัฒนธรรม

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
4. ใคร ๆ ก็สามารถทำงานด้านวัฒนธรรมได้	24 (3.0)	161 (20.2)	174 (21.9)	304 (38.1)	134 (16.8)
5. วัฒนธรรมเป็นมิติพื้นฐานของการพัฒนา	2 (0.3)	16 (2.0)	52 (6.6)	575 (73.1)	142 (18.0)
6. การร่วมดำเนินงานด้านวัฒนธรรม ทำให้ มีภาระเพิ่มมากขึ้น	135 (17.1)	388 (49.1)	93 (11.8)	160 (20.2)	15 (1.8)
7. ข้าพเจ้าชอบทำงานด้านวัฒนธรรม	18 (2.3)	50 (6.4)	200 (22.7)	405 (52.2)	104 (13.4)
8. เพราะสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน เราจึง ไม่ควรเสียเวลากับงานวัฒนธรรมมากนัก	14 (1.8)	72 (9.1)	99 (12.5)	452 (57.2)	153 (19.4)
9. งานวัฒนธรรมเป็นงานที่ทำให้เห็นผล ได้ยาก	84 (10.6)	382 (48.4)	92 (11.6)	196 (24.8)	36 (4.6)
10. เป็นเรื่องยากที่จะให้ความร่วมมือกัน ทำงานด้านวัฒนธรรม	26 (3.3)	255 (32.7)	134 (17.2)	320 (41.1)	44 (5.7)
11. ข้าพเจ้าตั้งใจทำงานด้านวัฒนธรรม	12 (1.5)	38 (4.8)	154 (19.7)	460 (58.6)	121 (15.4)
12. การประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน วัฒนธรรมของศูนย์ฯ เป็นเรื่องน่าเบื่อ หน่าย	18 (2.3)	97 (12.3)	182 (23.1)	422 (53.6)	69 (8.7)
13. การประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน วัฒนธรรมของศูนย์ฯ ไม่ได้สร้างผลงาน วัฒนธรรมเท่าใดนัก	12 (1.5)	118 (15.0)	151 (19.22)	420 (53.3)	87 (11.0)

จากตาราง 4.21 คณะกรรมการดำเนินงานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด เห็นว่า วัฒนธรรมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาประเทศและไม่ยากในการจะทำให้เห็นผล แต่เป็นเรื่องยากที่จะร่วมมือกัน

ทำงานด้านนี้ แม้จะชอบและตั้งใจทำงานก็ตาม เพราะเห็นว่าการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์ วัฒนธรรมน่าเบื่อหน่าย และไม่ได้สร้างสรรค์งานวัฒนธรรม ตลอดจนสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน ทำให้ไม่ ต้องการเสียเวลาเพื่องานวัฒนธรรมมากนัก

ตารางที่ 4.22 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
14.ไม่จำเป็นต้องมีคณะกรรมการ วัฒนธรรมจังหวัด	30 (3.8)	123 (15.5)	105 (13.3)	405 (51.1)	129 (16.3)
15.คณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดเป็น เพียงรูปแบบดำเนินงานตามระบบ ราชการเท่านั้น	106 (13.4)	270 (34.1)	161 (20.4)	209 (26.4)	45 (5.7)
16.คณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดช่วย สร้างสรรงานวัฒนธรรมให้กับศูนย์ วัฒนธรรม	31 (3.9)	110 (14.0)	218 (27.7)	376 (47.7)	53 (6.7)
17.ข้าพเจ้าประทับใจในการทำงานของคณะ อนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด	44 (6.6)	163 (20.8)	310 (39.6)	224 (28.6)	42 (5.4)
18.ข้าพเจ้าชอบให้มีคณะกรรมการ วัฒนธรรมจังหวัด	40 (5.1)	100 (12.8)	179 (22.8)	407 (51.9)	58 (7.4)
19.ข้าพเจ้าอยากให้คณะกรรมการ วัฒนธรรมจังหวัดควรมีบทบาทมากขึ้น	8 (2.0)	25 (3.2)	40 (5.1)	380 (48.3)	333 (42.4)
20.ศูนย์วัฒนธรรมควรรายงานผลการ ดำเนินงานต่อคณะกรรมการ วัฒนธรรมจังหวัด	25 (3.2)	58 (7.4)	78 (9.9)	460 (58.7)	163 (20.8)

จากตารางที่ 4.22 คณะกรรมการดำเนินงานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดส่วนใหญ่เห็นว่า ไม่จำเป็นต้องมีคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด และไม่เห็นด้วยในการที่คณะกรรมการนี้มี รูปแบบการดำเนินงานเป็นเพียงตามระบบราชการ แต่ยอมรับว่า เมื่อมีคณะกรรมการนี้ก็ชอบ และประทับใจ

ต่อการช่วยสร้างสรรคงานวัฒนธรรมและอยากให้มีบทบาทในการดำเนินงานของ ศูนย์วัฒนธรรมมากกว่านี้พร้อมกับเห็นว่าศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดควรรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดด้วย

2. สรุป/อภิปราย/ข้อเสนอแนะ

จากคำตอบที่ได้รับทั้งของคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดและของคณะกรรมการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด สามารถสรุปได้ว่า ทั้งสององค์กรต่างมีความพร้อมที่จะทำงานด้านวัฒนธรรม ปัญหาอยู่ที่การร่วมมือและความเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการทำงานของแต่ละฝ่ายกล่าวคือ

(1) บทบาทและหน้าที่ของทั้งสองฝ่ายค่อนข้างจะแยกจากกันอย่างเด่นชัด ในฐานะที่คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด เป็นฝ่ายกลั่นกรองโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดจะทำและศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเป็นฝ่ายดำเนินงาน โดยควรเป็นหน่วยประสาน แต่เพราะสถานภาพของความเป็นสถานศึกษาในระบบราชการ ดังนั้นศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดจึงต้องเป็นฝ่ายดำเนินงานเองเป็นส่วนใหญ่

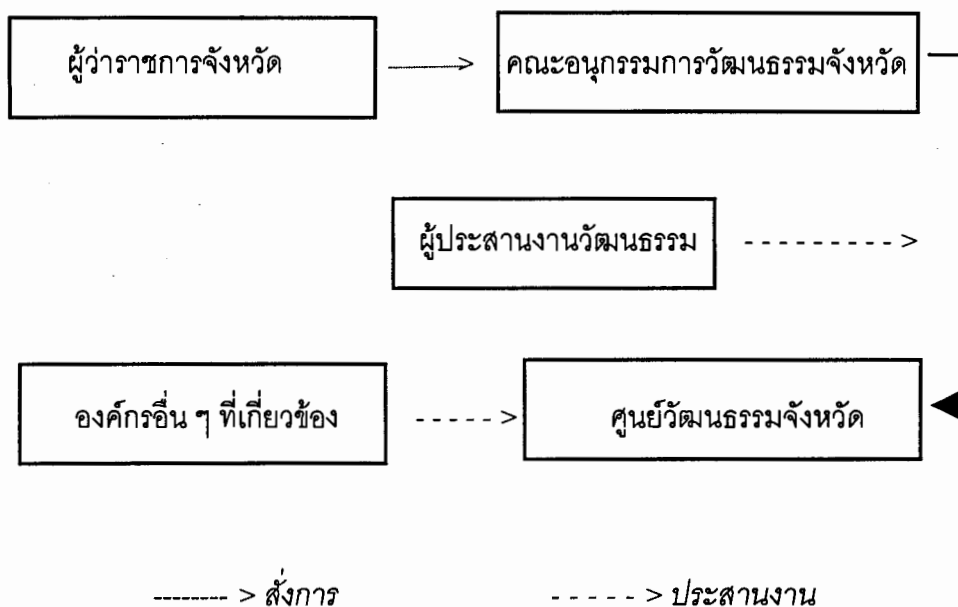
เมื่อทั้งสององค์กรมีหน้าที่แตกต่างกัน การร่วมมือกันดำเนินงานจึงค่อนข้างน้อย กล่าวคือ คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดก็ทำหน้าที่เพียงประชุมเกี่ยวกับโครงการวัฒนธรรม ที่จะกำหนดให้ศูนย์วัฒนธรรมดำเนินการตามระเบียบวาระที่กำหนดเป็นทางการเท่านั้น มิได้เข้าไปมีส่วนในฐานะร่วมดำเนินงานกับศูนย์วัฒนธรรมอย่างแท้จริงความขัดแย้งหรือการขาดความสัมพันธ์ในการทำงาน จึงปรากฏค่อนข้างชัดเจน

(2) การทำงานในลักษณะ Dual System โดยที่คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดที่ แม้จะมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน แต่งานวัฒนธรรมจริง ๆ ดำเนินงานโดยศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดโดยตำแหน่ง ขณะที่หัวหน้าสถานศึกษาซึ่งเป็นกรรมการคนหนึ่งในคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดนั้น เป็นประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดโดยตำแหน่ง ถึงแม้จะไม่ขัดแย้งกัน แต่ก็มีลักษณะงานเป็นไปในลักษณะคู่ขนาน ลักษณะ ดังกล่าวชัดเจนมากในกรณีที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดอยู่ในวิทยาลัยครู ดังนั้นการทำงานในลักษณะโครงสร้างดังกล่าว จึงไม่ขึ้นอยู่กับระบบมากนัก แต่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานขึ้นอยู่กับคุณภาพของบุคคลและสัมพันธภาพระหว่างกันเป็นสำคัญ

(3) ลักษณะการทำงานของแต่ละองค์กร ค่อนข้างจะเป็นไปตามหน้าที่มากกว่าที่จะเป็นดำเนินงานเพื่อหวังผลทางด้านวัฒนธรรมเท่าใดนัก ข้อสังเกตในเรื่องนี้ดูจากจำนวนคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดและการประชุมร่วมกัน และการเข้าร่วมประชุม ดังนั้นเพื่อแก้ปัญหา ในจุดนี้ โครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดจะต้องทำในแต่ละปีไม่ควรจะกำหนดมากนัก ส่วนศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดใดจะ

สนใจดำเนินการมากกว่าที่กำหนดก็เป็นเรื่องของแต่ละศูนย์ฯ แต่ละองค์กรควรมีการประชุม เพื่อดำเนินงานทางวัฒนธรรมมากขึ้นกว่าเดิม นอกเหนือจากการประชุมตามหน้าที่ และถ้าเป็นไปได้ควรมีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดกับศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

โครงสร้างการประสานงานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดควรเป็นไปตามแผนภูมิดังนี้

บทที่ 5

ผลการสำรวจทรัพยากรของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

การศึกษาทรัพยากรของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการทราบสภาพ ข้อมูลบุคลากรงบประมาณและครุภัณฑ์ของศูนย์วัฒนธรรมเกี่ยวกับ

ก. จำนวนที่อยู่จริงในปัจจุบัน ทั้งที่เป็นส่วนของศูนย์วัฒนธรรมเองและส่วนของสถาบัน
ต้นสังกัดได้ให้ขอยืมมาใช้ในกิจการของศูนย์วัฒนธรรม และ

ข. จำนวนที่ควรจะมี เพื่อให้ศูนย์วัฒนธรรมสามารถปฏิบัติภารกิจได้ครบถ้วนสมบูรณ์

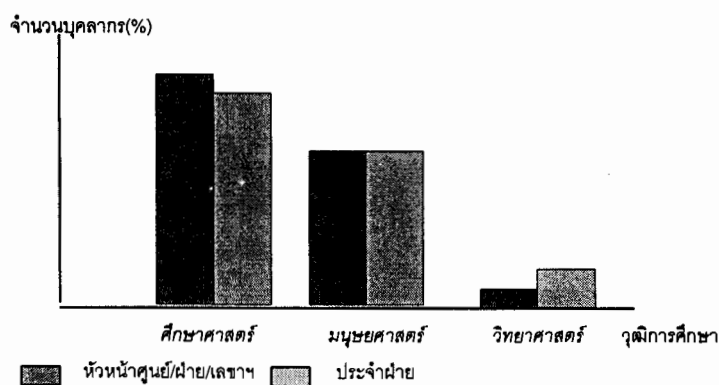
การสำรวจครั้งนี้ใช้แบบสำรวจทรัพยากรของศูนย์วัฒนธรรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วยการสำรวจข้อมูล 4 ส่วน คือ ข้อมูลเบื้องต้น ข้อมูลบุคลากร ข้อมูลงบประมาณ ข้อมูลครุภัณฑ์ กลุ่มตัวอย่างผู้กรอกข้อมูลได้แก่ ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าศูนย์วัฒนธรรม หัวหน้าฝ่ายและเลขานุการ ผู้วิจัยได้ประมวลข้อมูลจากบุคคลแต่ละคนเข้าเป็นข้อมูลของศูนย์ และใช้ศูนย์วัฒนธรรมเป็นหน่วยวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ และสามารถรวบรวมข้อมูลได้จากศูนย์วัฒนธรรม 44 แห่ง ข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความถี่ และร้อยละ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

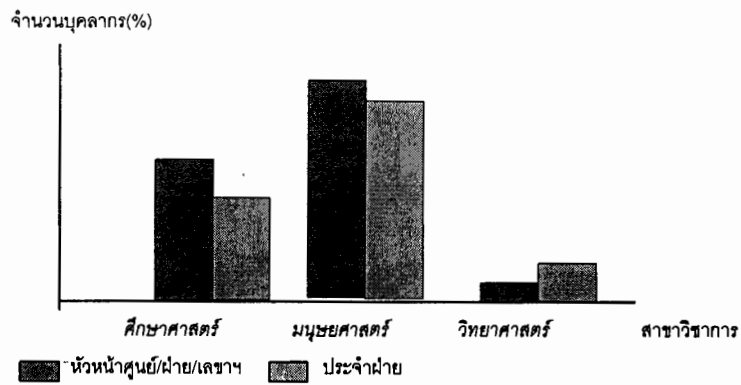
ผลการศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลทรัพยากรของศูนย์วัฒนธรรมระหว่างจำนวนที่มีอยู่จริงกับจำนวนที่ต้องการ ด้านบุคลากรงบประมาณ ครุภัณฑ์ ขอนำเสนอตามลำดับต่อไปนี้

(ก) ด้านบุคลากร

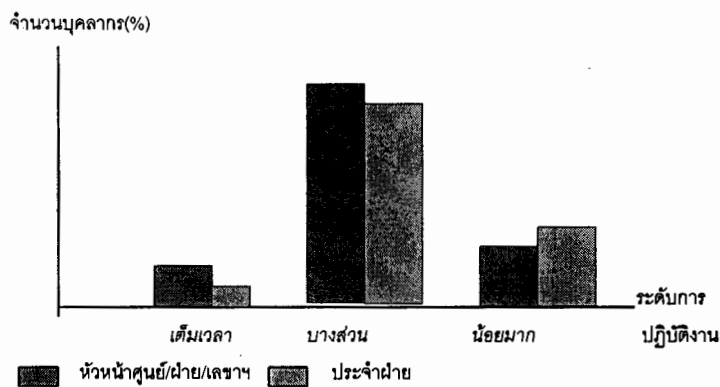
ในการศึกษาดูแลการศึกษา สาขาวัฒนธรรมที่มีความชำนาญและผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในศูนย์วัฒนธรรม ปรากฏผลว่า บุคลากรของศูนย์วัฒนธรรมมีวุฒิการศึกษาทางด้านศึกษาศาสตร์ และมีความชำนาญในสาขาวัฒนธรรมด้านมนุษยศาสตร์ บุคลากรเหล่านี้สามารถปฏิบัติงานวัฒนธรรมได้บางส่วน ดังภาพ 5.1-5.3

ภาพ 5.1 ร้อยละของจำนวนบุคลากรศูนย์วัฒนธรรมที่มีในปัจจุบัน ตามวุฒิการศึกษา

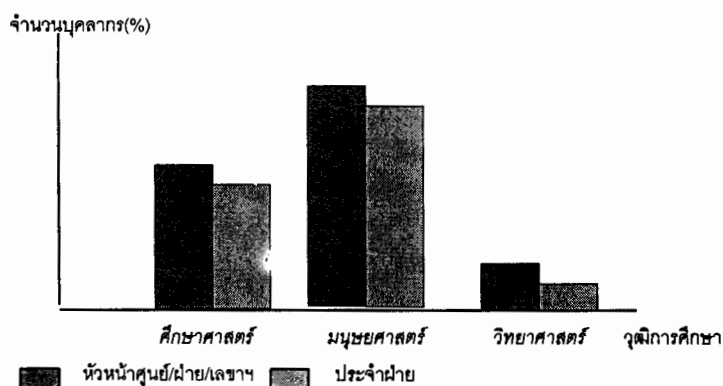

ภาพ 5.2 ร้อยละของจำนวนบุคลากรศูนย์วัฒนธรรมที่มีในปัจจุบัน ตามสาขาวิชาการ

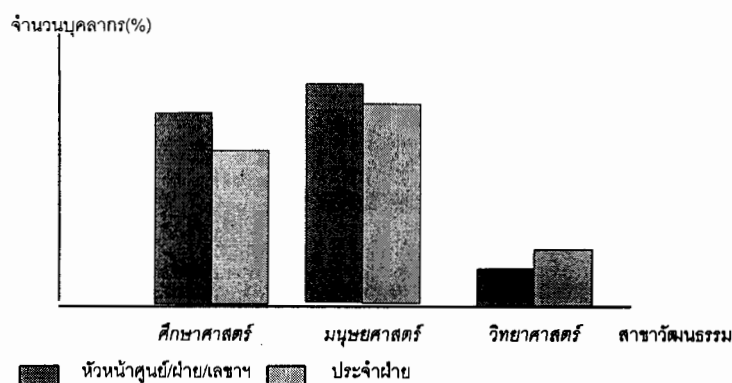

ภาพ 5.3 ร้อยละของจำนวนบุคลากรศูนย์วัฒนธรรมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตามระดับการปฏิบัติงาน

เมื่อพิจารณาถึงบุคลากรของศูนย์วัฒนธรรมที่ควรมี ปรากฏผลว่า บุคลากรของศูนย์วัฒนธรรม ควรมีวุฒิการศึกษาและมีความชำนาญทางด้านมนุษยศาสตร์ ดังภาพ 5.4-5.5

ภาพ 5.4 ร้อยละของจำนวนบุคลากรศูนย์วัฒนธรรมที่ควรมี ตามวุฒิทางการศึกษา

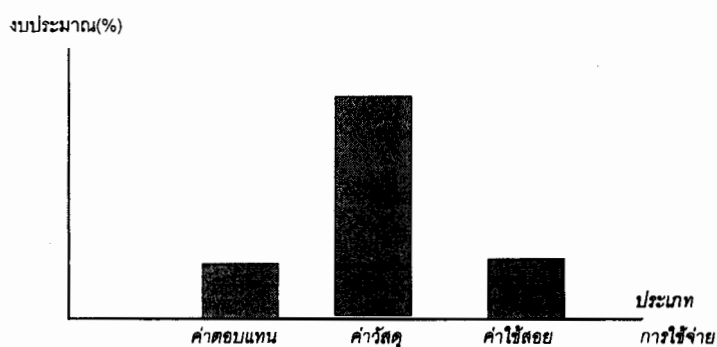

ภาพ 5.5 ร้อยละของจำนวนบุคลากรศูนย์วัฒนธรรมที่ควรมี จำแนกตามสาขาวัฒนธรรม

เมื่อเปรียบเทียบบุคลากรที่มีอยู่จริงกับที่ควรมีพบว่าบุคลากรของศูนย์วัฒนธรรมในปัจจุบันมีความชำนาญในสาขาวัฒนธรรมสอดคล้องกับสิ่งที่คาดหวังอยู่แล้วแต่จุดมุ่งทางการศึกษานั้น บุคลากรในปัจจุบันมีวุฒิทางการศึกษาศาสตร์ ขณะที่สิ่งที่คาดหวังต้องการให้บุคลากรของศูนย์วัฒนธรรมเป็นผู้มีวุฒิการศึกษาทางด้านมนุษยศาสตร์

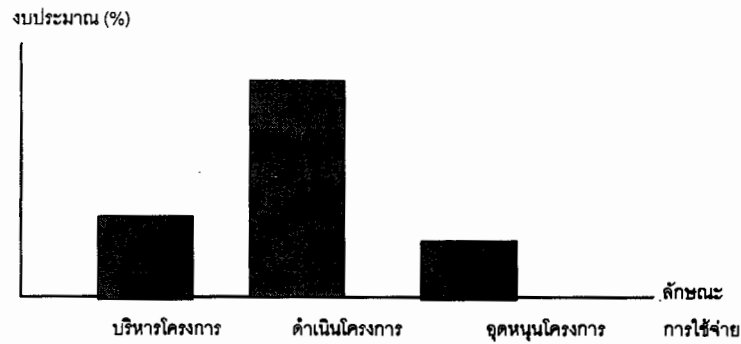
(ข) ด้านงบประมาณ

เมื่อพิจารณาถึงงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรมที่ได้รับ ปรากฏว่าศูนย์วัฒนธรรมควรได้รับงบประมาณอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติงบประมาณควรใช้จ่ายไปเพื่อเป็นค่าวัสดุในโครงการ ดังภาพ 5.8

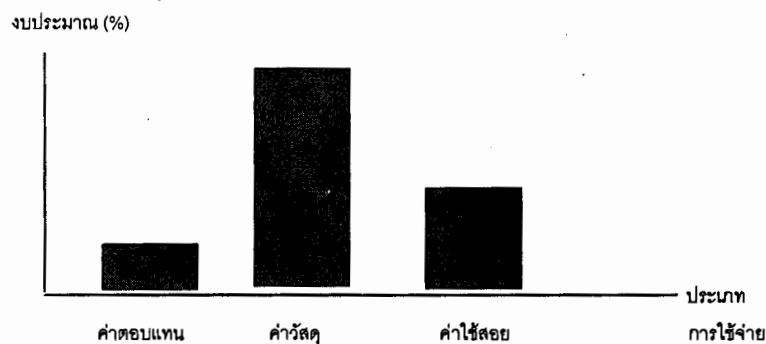

ภาพ 5.8 งบประมาณที่ได้รับ จำแนกตามประเภทการใช้จ่าย

เมื่อพิจารณาถึงงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรมที่ควรได้รับ ปรากฏว่า ศูนย์วัฒนธรรมควรได้รับงบประมาณอุดหนุน จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติงบประมาณควรใช้จ่ายไปเพื่อดำเนินงานโครงการและเป็นค่าวัสดุในโครงการ ดังภาพ 5.9 - 5.10

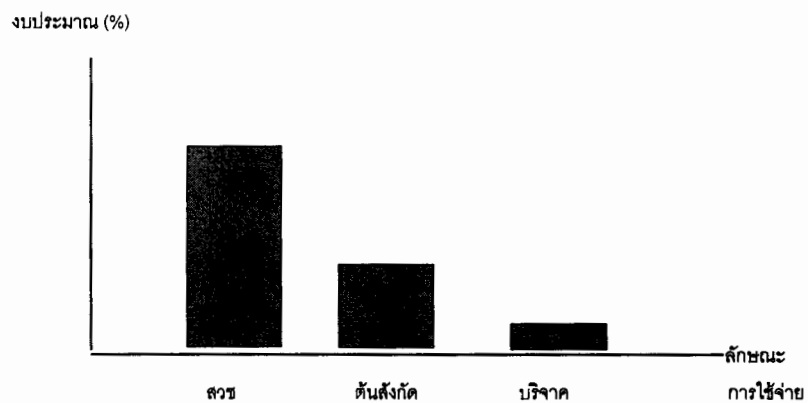

ภาพ 5.9 เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณที่ควรได้รับ จำแนกตามลักษณะการใช้จ่าย

ภาพ 5.10 จำนวนงบประมาณที่ควรได้รับ จำแนกตามประเภทการใช้จ่าย

เมื่อพิจารณางบประมาณที่เคยได้รับกับที่ควรได้รับพบว่าศูนย์วัฒนธรรมควรได้รับงบประมาณอุดหนุนจากสำนักงานวัฒนธรรมและงบจากแหล่งอื่นเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะเงินอุดหนุนจากการบริจาคเพื่อนำมาใช้ดำเนินงานวัฒนธรรมให้บรรลุเป้าหมายได้มากที่สุด ดังภาพ 5.11

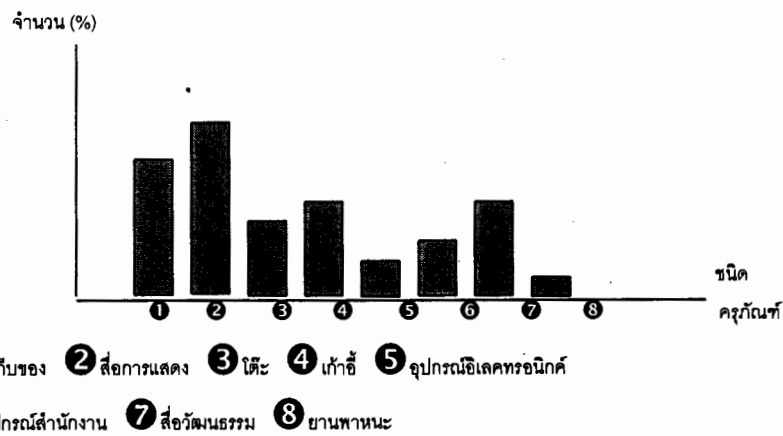

ภาพ 5.11 งบประมาณที่เปลี่ยนแปลงจำแนกตามแหล่งงบประมาณ

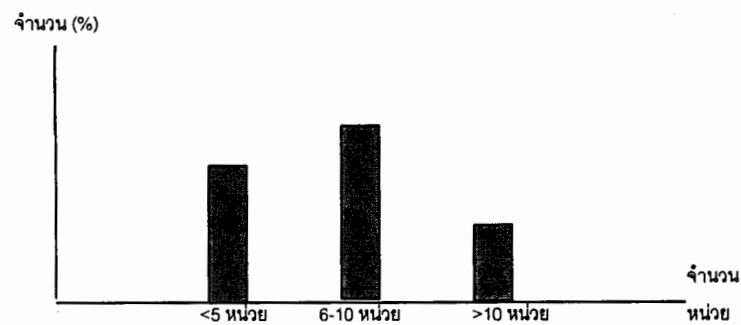
จากภาพแสดงว่า ศูนย์วัฒนธรรมได้รับงบประมาณส่วนใหญ่จากสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติมากที่สุด รองลงมาได้จากหน่วยงานต้นสังกัด และจากการบริจาค่น้อยที่สุด ดังนั้นศูนย์วัฒนธรรมจึงควรเร่งหาความร่วมมือของภาคเอกชนที่มีต่องานวัฒนธรรมให้มากขึ้น

(ค) ด้านครุภัณฑ์

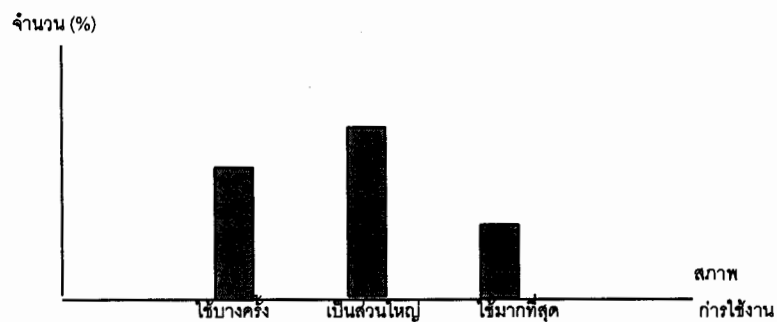
ในการศึกษาครุภัณฑ์ของศูนย์วัฒนธรรม เกี่ยวกับจำนวนของครุภัณฑ์และสภาพการใช้งานของครุภัณฑ์ดังกล่าว ปรากฏว่า ศูนย์วัฒนธรรมมีครุภัณฑ์ประเภทตู้เก็บของและสื่อการแสดงมากกว่าชนิดอื่น ๆ จะมีจำนวนน้อยกว่า 5 หน่วย ส่วนใหญ่สามารถใช้ประโยชน์กับงานวัฒนธรรมได้เต็มที่ ดังภาพ 5.12 - 5.14

ภาพ 5.12 เปอร์เซ็นต์ของครุภัณฑ์ในศูนย์วัฒนธรรมที่มีในปัจจุบัน จำแนกตามชนิด

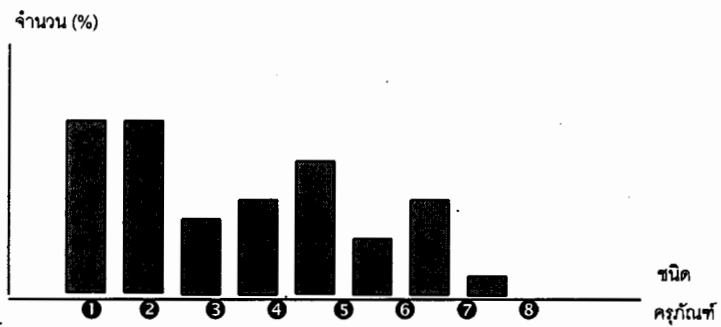

ภาพ 5.13 เปอร์เซ็นต์ของครุภัณฑ์ในศูนย์วัฒนธรรมที่มีในปัจจุบัน จำแนกตามจำนวนที่มี

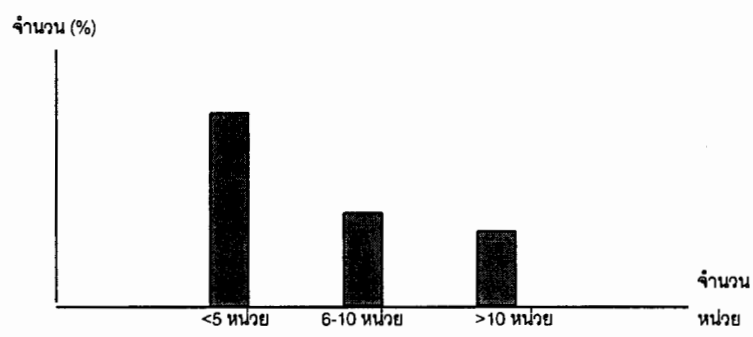
ภาพ 5.14 เปอร์เซ็นต์ของครุภัณฑ์ในศูนย์วัฒนธรรมที่มีในปัจจุบัน จำแนกตามสภาพ
ใช้งาน

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับครุภัณฑ์ที่ควรมีในศูนย์วัฒนธรรม ปรากฏว่า ศูนย์วัฒนธรรมควรมีครุภัณฑ์ประเภทตู้เก็บของ สื่อการแสดงผล และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งควรมีจำนวน 1 - 5 หน่วย เพื่อใช้ดำเนินงานโครงการทางวัฒนธรรม ดังภาพ 5.15 - 5.16

- ① ตู้เก็บของ   ② สื่อการแสดงผล   ③ โต๊ะ   ④ เก้าอี้   ⑤ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
- ⑥ อุปกรณ์สำนักงาน   ⑦ สื่อวัฒนธรรม   ⑧ ยานพาหนะ

ภาพ 5.15 เปอร์เซ็นต์ของครุภัณฑ์ในศูนย์วัฒนธรรมที่ควรมี จำแนกตามประเภท

ภาพ 5.16 เปอร์เซ็นต์ของครุภัณฑ์ในศูนย์วัฒนธรรมที่ควรมี จำแนกตามจำนวนหน่วยที่ต้องการ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบครุภัณฑ์ของศูนย์วัฒนธรรมที่มีกับที่ควรจะมี พบว่า ศูนย์วัฒนธรรมมีตู้เก็บของและสื่อแสดงผลวัฒนธรรมอยู่เพียงพอแต่ครุภัณฑ์ที่ต้องการมาก คือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

2. สรุปผล

ในการศึกษาทรัพยากร ด้านบุคลากร และครุภัณฑ์ของศูนย์วัฒนธรรมระหว่างสิ่งที่มีอยู่จริง กับสิ่งที่ควรจะมี ปรากฏผลโดยสรุปดังนี้

- (1) บุคลากรของศูนย์วัฒนธรรมส่วนใหญ่เป็นผู้มีวุฒิทางศึกษาศาสตร์ ที่มีความชำนาญงานวัฒนธรรมทางด้านมนุษยศาสตร์ บุคคลเหล่านี้ต้องปฏิบัติงานสอนเป็นหน้าที่หลัก สามารถปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์วัฒนธรรมได้เพียงพอส่วนหนึ่ง

เพื่อให้ศูนย์วัฒนธรรมสามารถดำเนินงานได้อย่างบังเกิดผลดี บุคลากรของศูนย์วัฒนธรรม ควรเป็นผู้มีวุฒิการศึกษาทางด้านมนุษยศาสตร์ หรือ สังคมศาสตร์ และมีความชำนาญทางด้านมนุษยศาสตร์และศิลปะ กับควรมีเวลาทำงานด้านวัฒนธรรมได้เต็มที่

(2) งบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม ส่วนใหญ่ได้รับการอุดหนุนจากงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ มีศูนย์วัฒนธรรมที่อยู่ในวิทยาลัยครู ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกรมการฝึกหัดครู งบประมาณเหล่านี้ใช้ในการดำเนินงานโครงการด้านวัฒนธรรม ส่วนใหญ่ใช้จ่ายเป็นค่าวัสดุในโครงการ

ผู้ดำเนินงานในศูนย์วัฒนธรรมมีความเห็นว่า ศูนย์วัฒนธรรมควรได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และหน่วยงานต้นสังกัดให้มีขึ้น โดยเฉพาะเงินบริจาคจากหน่วยงานเอกชน หรือภาคธุรกิจ ควรมีมาตรการแสวงหาเงินสนับสนุนให้มากที่สุด

(3) ครุภัณฑ์ในศูนย์วัฒนธรรม ประกอบด้วยตู้เก็บของและสื่อแสดงเป็นส่วนใหญ่ ตู้เก็บของ ได้แก่ ตู้เก็บเอกสาร ตู้เก็บวัสดุ ตู้ไม้โบราณ ตู้เก็บแผ่นภาพ ตู้เก็บบัตร รายการ ตู้แสดงส่วนสื่อการแสดง ได้แก่ ตู้โชว์ ชั้นวางของ ป้ายแสดง บอร์ด ภาพเคลื่อนที่ เป็นต้น

ศูนย์วัฒนธรรมเห็นว่า ศูนย์วัฒนธรรมควรมีสื่อการแสดงข้อมูลทางวัฒนธรรมมากขึ้น โดยเฉพาะเครื่องมือและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องการ ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุเทป กล้องถ่ายรูป เครื่องฉายวิดีโอ สไลด์ เครื่องฉายข้ามศีรษะ เครื่องฉายกายนตร์ ลำโพง ไมโครโฟน เครื่องถ่ายและอ่านไมโครฟิล์ม และไมโครคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

3. อภิปราย

(1) โดยที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดส่วนใหญ่สังกัดอยู่กับสถาบันการศึกษา บุคลากรที่ดำเนินงานในศูนย์ฯ จึงเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญทางด้านศึกษาศาสตร์มากกว่าทางสาขาของวัฒนธรรมที่จำเป็น ในส่วนนี้จำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาบุคลากรในสาขาวัฒนธรรมที่จำเป็น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาในบทที่ 3 ปรากฏชัดเจนว่า ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดให้ความสำคัญแก่โครงการอบรมบุคลากรอยู่ในอันดับสูง

(2) ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดได้รับงบประมาณจาก สวช.เป็นหลัก จากต้นสังกัดและงบบริจาค มีน้อย ซึ่งจะทำให้การพัฒนาวัฒนธรรมขึ้นอยู่กับงบประมาณแผ่นดินที่มีอย่างจำกัด ในส่วนนี้น่าจะมีการรณรงค์ ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ให้ประชาชนในท้องถิ่นตระหนักว่า วัฒนธรรมเป็นของท้องถิ่นเอง จำเป็นที่ต้องทำนุบำรุง อนุรักษ์รักษาไว้ให้ปรากฏสืบต่อไป และช่วยกันทำนุบำรุง ส่งเสริมวัฒนธรรม ของตนให้ถาวรต่อไป โดยจัดหางบประมาณมาสนับสนุนงานด้านนี้ให้มากขึ้น

(3) การดำเนินงานวัฒนธรรมให้บังเกิดผลดี ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดควรมีอาคารสถานที่ที่แสดงถึงความเป็นสถาบันที่มีคุณค่าและถึงความมั่นคง มั่งคั่งเช่นเดียวกับอาคารของศาลที่แสดงถึงความยิ่งใหญ่ ความยุติธรรม พร้อมกันนี้ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดควรมีอุปกรณ์และครุภัณฑ์ที่ทันสมัย เพื่อเสริมค่าวัตถุทางวัฒนธรรมให้สูงเด่น เกิดคุณค่าและจงใจให้ผู้คนมาสนใจวัฒนธรรมมากขึ้น

4. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะไว้เป็นเบื้องต้นดังนี้

(1) ควรมีมาตรการพัฒนาบุคลากรในศูนย์วัฒนธรรมที่มีพื้นฐานความรู้ทางศึกษาศาสตร์ ให้ได้รับการฝึกอบรมหรือศึกษาเพิ่มเติมในสาขาวิชามนุษยศาสตร์ โดยการจัดอบรม หรือการให้ทุนศึกษาเพิ่มเติม

(2) ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนแก่ศูนย์วัฒนธรรมให้มากขึ้น โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานธุรกิจเอกชน ได้เห็นความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วม และสนับสนุนงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรมมากขึ้น

(3) ควรจัดหาครุภัณฑ์แก่ศูนย์วัฒนธรรม เพื่อใช้เป็นสื่อ นำวัฒนธรรมที่รวบรวมไว้ ให้สามารถเผยแพร่ออกไปสู่ประชาชน ได้อย่างดึงดูดใจและไม่น่าเบื่อ ทั้งนี้อาจมีการจัดสรรงบประมาณและ แก้วระเบียบการเงินให้ศูนย์วัฒนธรรมสามารถจัดหาครุภัณฑ์ที่จำเป็นเองได้

บทที่ 6

ผลการศึกษางบประมาณโครงการของศูนย์วัฒนธรรม

การศึกษาในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจะทราบข้อมูลงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด จำแนกตามแหล่งงบประมาณโครงการและกิจกรรม เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดต่อไป

วิธีการศึกษาใช้แบบสำรวจ 1 ฉบับ เป็นการสำรวจข้อมูลงบประมาณ ปี พ.ศ.2528-2530 ของศูนย์ แยกรายละเอียดแต่ละโครงการ และงบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้สำหรับโครงการหลัก ในปี พ.ศ. 2531 สามารถเก็บข้อมูลได้ 38 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 54.29 ข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยค่าสูงสุดและต่ำสุด

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

(ก) งบประมาณรวมของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดได้รับเงินงบประมาณสำหรับใช้ดำเนินงานโครงการจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ จากสถาบันที่ศูนย์ตั้งอยู่และจากหน่วยงานอื่น ๆ งบประมาณเฉลี่ยที่ศูนย์ได้รับจากแหล่งต่าง ๆ ดังกล่าว ในปี 2528-2530 ได้แสดงไว้ในตาราง 6.1

ตารางที่ 6.1 งบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม จำแนกตามแหล่งงบประมาณ

แหล่งงบประมาณ	งบเฉลี่ย (จำนวนศูนย์)		
	2528	2529	2530
สวช	53,216.93 (30)	52,381.00 (35)	51,321.62 (37)
สถาบันที่ตั้ง	14,714.28 (17)	15,973.21 (14)	20,770.23 (13)
บริจาค	33,088.88 (9)	30,870.45 (11)	78,554.76 (13)
รวม	66,576.93 (30)	68,472.11 (35)	86,219.59 (37)

จากตารางที่ 6.1 จะเห็นได้ว่า งบประมาณค่าใช้จ่ายที่ศูนย์วัฒนธรรมได้รับมาดำเนินการส่วนใหญ่มาจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยได้รับเฉลี่ยศูนย์ละ 53,216 บาท ในปีงบประมาณ 2528 52,381.00 ในปี 2529 และ 51,321.62 บาท ในปี 2530 มี ศูนย์วัฒนธรรมประมาณ

หนึ่งในสามที่ได้รับเงินช่วยเหลือจากสถาบันที่ศูนย์ตั้งอยู่และประมาณหนึ่งในสามของศูนย์วัฒนธรรมได้รับบริจาคจากหน่วยงานอื่น ๆ

(ข) **งบประมาณเฉลี่ยของโครงการ**

เมื่อนำเอาข้อมูลงบประมาณของแต่ละโครงการที่ดำเนินการไปแล้ว ในปี 2528-2530 มาจำแนกกลุ่มประเภทโครงการเป็น 3 ประเภท คือ โครงการหลัก(บังคับ) โครงการเสนอแนะ (เลือก) และโครงการอื่น ๆ แล้วคำนวณหางบประมาณเฉลี่ยต่อโครงการสำหรับโครงการแต่ละประเภทจะเป็นดังที่แสดงในตาราง 6.2

ตารางที่ 6.2 งบประมาณเฉลี่ยต่อโครงการของโครงการ จำแนกตามปีงบประมาณ

ปีงบประมาณ 2528				
ประเภท	งบเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวนโครงการ
โครงการหลัก	9,275.64	1,000	60,000	44
โครงการเสนอแนะ	7,778.45	2,500	30,000	22
โครงการอื่น ๆ	10,411.77	500	150,000	115

ปีงบประมาณ 2529				
ประเภท	งบเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวนโครงการ
โครงการหลัก	9,925.84	1,000	60,000	92
โครงการเสนอแนะ	9,038.46	2,000	40,000	26
โครงการอื่น ๆ	8,429.42	2,000	31,000	72

ปีงบประมาณ 2530				
ประเภท	งบเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวนโครงการ
โครงการหลัก	9,999.95	1,000	70,000	109
โครงการเสนอแนะ	7,161.70	1,000	61,000	47
โครงการอื่น ๆ	19,158.79	2,000	500,000	74

ปีงบประมาณ 2531

ประเภท	งบเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวนโครงการ
โครงการหลัก	15,572.97			
โครงการเสนอแนะ	15,939.39			
โครงการอื่น ๆ	ไม่ได้สำรวจ			

จากตารางที่ 6.2 ศูนย์วัฒนธรรมใช้งบประมาณโดยเฉลี่ย สำหรับโครงการหลักในช่วง 9,300 - 10,000 บาท ในปี 2528 - 2530 โดยคาดว่าจะใช้ถึง 15,600 บาท ในปี 2531 ส่วน โครงการเสนอแนะ นั้น ศูนย์ วัฒนธรรมใช้โดยเฉลี่ยโครงการละ 7,200 - 9,000 บาท ในปี 2528 - 2530 โดยคาดว่าจะ ต้องใช้ประมาณ 15,900 บาท ในปี 2531 งบประมาณในส่วนโครงการอื่น ๆ นอกจากสองประเภทแรก ศูนย์วัฒนธรรมใช้โดยเฉลี่ย ตั้งแต่ 8,400 บาท - 19,200 บาท

(ค) งบประมาณเฉลี่ยของโครงการหลักตัวอย่าง

ในส่วนนี้จะเสนอผลการวิเคราะห์งบประมาณเฉลี่ยรายโครงการของโครงการที่เห็นว่ามี ความสำคัญเป็นตัวอย่าง 7 โครงการ คือ

1. โครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนนักศึกษา
2. โครงการสำรวจและจัดทำระบบข้อมูลวัฒนธรรม
3. โครงการจัดกิจกรรมวันสำคัญประจำปี
4. โครงการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย
5. โครงการฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น
6. โครงการส่งเสริมดนตรีไทย
7. โครงการเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม

รายละเอียดงบประมาณของแต่ละโครงการ ปรากฏดังตาราง 6.3

ตารางที่ 6.3 งบประมาณเฉลี่ยของโครงการตัวอย่าง 7 โครงการ

โครงการ	งบเฉลี่ยของปี			
	2528	2529	2530	2531
1. โครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน				
นักศึกษา	6,333.33	6,028.95	5,751.85	9,882.35
2. โครงการสำรวจและจัดทำภาพ	5,693.75	10,227.27	8,588.28	16,077.77
ข้อมูลวัฒนธรรม				
3. โครงการจัดกิจกรรมวันสำคัญ	28,500.00	9,992.59	14,126.25	14,222.22
ประจำปี				
4. โครงการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย	12,003.11	14,404.42	11,604.00	20,756.75
5. โครงการฟื้นฟูขนบธรรมเนียม	11,500.00	11,250.00	8,555.56	18,151.51
ประเพณีท้องถิ่น				
6. โครงการส่งเสริมดนตรีไทย	6,970.59	7,730.77	10,277.77	13,727.27
7. โครงการเชิดชูเกียรติผู้มีผลงาน				
วัฒนธรรมดีเด่น	-	12,600.00	4,310.00	ไม่ได้สำรวจ

*งบเฉลี่ยของปี 2531 นี้ เป็นตัวเลขที่คาดคะเน

ศูนย์วัฒนธรรมใช้งบประมาณสำหรับโครงการวินัยนักเรียนและนักศึกษาเฉลี่ยใน ปี 2528 ประมาณ 6,300 บาท ลดลงเป็นประมาณ 6,000 บาท และ 5,800 บาท ในปี 2529 และ 2530 ตามลำดับ แต่งบประมาณที่ศูนย์คาดว่าจะต้องใช้สำหรับโครงการนี้ โดยเฉลี่ยในปี 2531 เพิ่มเป็นประมาณ 9,900 บาท

งบประมาณโดยเฉลี่ยสำหรับโครงการสำรวจและจัดทำระบบข้อมูลวัฒนธรรมที่ศูนย์วัฒนธรรม ใช้ในปี 2528 - 2530 มีค่าอยู่ระหว่าง 5,700 - 10,200 บาท แต่ศูนย์วัฒนธรรมคาดว่าจะต้องใช้ งบประมาณโดยเฉลี่ยสูงถึง 16,100 บาท ในปี 2531

งบประมาณการโดยเฉลี่ยสำหรับโครงการจัดกิจกรรมวันสำคัญประจำปีที่ศูนย์วัฒนธรรมใช้ในปี 2528 - 2530 มีค่าอยู่ในช่วง 10,000 - 28,500 บาท และคาดว่าจะต้องใช้งบประมาณโดยเฉลี่ย 14,200 บาท ในปี 2531

งบประมาณโดยเฉลี่ยสำหรับโครงการเผยแพร่วัฒนธรรมไทยที่ศูนย์วัฒนธรรมใช้ใน ปี 2528 - 2530 มีค่าอยู่ในช่วง 11,600 - 14,400 บาท แต่คาดว่าจะต้องใช้โดยเฉลี่ยสูงประมาณ 20,800 บาท ในปี 2531

งบประมาณโดยเฉลี่ยสำหรับโครงการฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น ที่ใช้ใน ปี 2528-2530 อยู่ในช่วง 8,600-11,500 บาท โดยคาดว่าจะต้องใช้โดยเฉลี่ยสูงประมาณ 18,200 บาท ในปี 2531

งบประมาณโดยเฉลี่ยสำหรับโครงการส่งเสริมดนตรีไทยที่ใช้ไปในปี 2528-2530 อยู่ในช่วง 7,000-20,300 บาท โดยคาดว่าจะต้องใช้ประมาณ 13,700 บาท ในปี 2531

สำหรับโครงการเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานดีเด่นนั้น มีศูนย์วัฒนธรรม 5 แห่ง จัดทำโครงการนี้ ในปี 2529 และ 10 แห่ง จัดทำโครงการนี้ในปี 2530 ใช้งบประมาณโดยเฉลี่ยประมาณ 12,600 บาท ในปี 2529 และ 4,130 บาท ในปี 2530

(ง) งบประมาณเฉลี่ยของกิจกรรมในโครงการบังคับที่ศูนย์คาดว่าจะต้องใช้ในปี 2531

ในการสำรวจครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ขอให้ศูนย์วัฒนธรรมระบุกิจกรรมที่จะดำเนินการสำหรับ โครงการหลัก 4 โครงการและโครงการเสนอแนะ 1 โครงการ พร้อมกับค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในแต่ละกิจกรรม ซึ่งได้ข้อมูลค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของแต่ละกิจกรรมดังปรากฏในตารางที่ 6.4-6.8

ตารางที่ 6.4 งบประมาณโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนจำแนกตามกิจกรรม

กิจกรรม	งบเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวนศูนย์
ประชุม/ประสานงาน	3,551.72	500	15,000	29
จัดประกวด	4,917.86	200	15,000	28
พิมพ์เอกสาร	6,128.57	1,000	60,000	28
จัดตั้งชมรม	12,727.27	1,000	100,000	11
จัดรายการวิทยุ	8,000.00	8,000	8,000	1
จัดฝึกอบรม	2,500.00	2,500	2,500	1
งบบริหารงาน	4,000.00	2,000	5,000	3

ตารางที่ 6.5 งบประมาณโครงการสำรวจและจัดทำระบบข้อมูลทางวัฒนธรรมจำแนก ตามกิจกรรม

กิจกรรม	งบเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวนศูนย์
พิมพ์เอกสาร	8,377.78	200	60,000	27
สำรวจแหล่งวัฒนธรรม	5,757.14	400	20,000	35
จัดทำทะเบียน	3,370.00	200	10,000	30

ตารางที่ 6.6 งบประมาณโครงการจัดกิจกรรมวันสำคัญประจำปีจำแนกตามกิจกรรม

กิจกรรม	งบเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวนศูนย์
จัดการแสดงสาธิต	4,565.38	200	20,000	26
จัดนิทรรศการ	4,732.26	200	20,000	31
จัดงานประเพณี	8,008.00	1,000	50,000	25
จัดอภิปราย/บรรยาย	3,400.00	500	15,000	20
จัดทำสิ่งของใช้ในพิธี	2,500.00	600	5,000	27
งบบริหารงาน	2,000.00	2,000	2,000	1

ตารางที่ 6.7 งบประมาณโครงการเผยแพร่วัฒนธรรมไทยจำแนกตามกิจกรรม

กิจกรรม	งบเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวนศูนย์
จัดการประกวด	4,742.11	1,000	10,000	19
พิมพ์เอกสาร	10,110.00	500	36,000	20
จัดแสดงสาธิต	8,190.91	1,000	30,000	33
จัดนิทรรศการ	4,904.17	600	20,000	24
จัดรายการวิทยุ	3,700.00	300	10,000	16
จัดทำวีดีโอเทป	8,247.37	500	50,000	19
จัดทำสไลด์	4,055.56	400	15,000	9
จัดรายการโทรทัศน์	9,000.00	9,000	9,000	1

ตารางที่ 6.8 งบประมาณโครงการฟื้นฟูชนบทรวมเนียมท้องถิ่นจำแนกตามกิจกรรม

กิจกรรม	งบเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวนศูนย์
พิมพ์เอกสาร	2,500.00	2,500	2,500	1
จัดแสดงสาริต	5,207.00	1,000	20,000	20
จัดงานประเพณี	9,675.00	2,000	50,000	20
จัดอภิปราย/บรรยาย	9,545.45	1,000	30,000	11
จัดฝึกสอนอบรม	7,164.71	200	20,000	17
ศึกษาวิจัย	12,818.18	1,000	60,000	11

จากตารางที่ 6.4 - 6.8 จะเห็นได้ว่า กิจกรรมที่ศูนย์ส่วนใหญ่จะดำเนินการในโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนนักศึกษา คือ การจัด/ประชุม/ประสานงาน การจัดประกวด และการพิมพ์เอกสารโดยงบประมาณเฉลี่ยของกิจกรรมเหล่านี้อยู่ในช่วงประมาณ 3,500 บาท กับ 6,100 บาท มี 11 ศูนย์ที่จะจัดตั้งชมรมโดยใช้งบประมาณเฉลี่ย เพื่อการนี้ 12,727.27 บาท

กิจกรรมที่ศูนย์ส่วนใหญ่จะดำเนินการในโครงการสำรวจและจัดทำระบบข้อมูลทางวัฒนธรรม คือ พิมพ์เอกสาร สำรวจแหล่งวัฒนธรรม และจัดทำทะเบียน โดยมีการจัดงบประมาณเฉลี่ยของกิจกรรมทั้งสามเท่ากัน 8,377.78, 5,757.14 และ 3,370.00 บาท ตามลำดับ

สำหรับโครงการจัดกิจกรรมวันสำคัญประจำปีนั้น กิจกรรมที่ศูนย์ส่วนใหญ่ดำเนินการ คือ จัดการแสดงสาริต จัดนิทรรศการ จัดงานประเพณี จัดอภิปราย/บรรยาย จัดทำสิ่งของใช้ในพิธี โดยมีงบประมาณเฉลี่ยของกิจกรรมดังกล่าวอยู่ในช่วงตั้งแต่ 2,500 ถึง 8,008 บาท

สำหรับการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย มีกิจกรรมที่จัดทำ คือ จัดการประกวด พิมพ์เอกสาร จัดแสดงสาริต จัดนิทรรศการ จัดระบบการวิทยุ จัดทำวีดีโอเทป และจัดทำสไลด์ งบประมาณเฉลี่ยของกิจกรรมเหล่านี้ในช่วงประมาณ 4,000 บาท โดยมีงบเฉลี่ยของการจัดแสดงสาริตและ การพิมพ์เอกสารสูงถึงประมาณ 2,000 บาท และ 10,000 บาท

ในส่วนของโครงการฟื้นฟูชนบทรวมเนียมท้องถิ่น กิจกรรมที่ศูนย์วัฒนธรรมส่วนใหญ่ดำเนินการ คือ จัดแสดงสาริต จัดงานประเพณี และจัดฝึกสอนอบรม กิจกรรมรองลงไปคือจัดอภิปราย/บรรยายและจัดศึกษาวิจัย ซึ่งงบประมาณเฉลี่ยที่คาดว่าจะต้องใช้สำหรับกิจกรรมเหล่านี้ อยู่ในช่วงตั้งแต่ 5,200 บาท ถึง 12,800 บาท

2. สรุปผล

ในการศึกษาปัจจัยที่ใช้กำหนดทรัพยากรและงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม ได้ข้อสรุปดังนี้

(1) แหล่งงบประมาณหลักของศูนย์วัฒนธรรมส่วนใหญ่คือสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยมีศูนย์วัฒนธรรมประมาณหนึ่งในสาม ที่ได้รับเงินงบประมาณดำเนิน โครงการจากสถาบันที่ตั้งของศูนย์และจากหน่วยงานอื่น ๆ

(2) งบประมาณเฉลี่ยต่อโครงการ สำหรับกลุ่มโครงการหลัก 4 โครงการ อยู่ในเกณฑ์ 9,200 บาท ถึง 10,000 บาท สำหรับกลุ่มโครงการเสนอแนะมีงบประมาณเฉลี่ยต่อโครงการของปีต่าง ๆ อยู่ใน ช่วง 7,800 บาท ถึง 9,000 บาท แต่ในกลุ่มโครงการอื่น ๆ งบประมาณเฉลี่ยต่อโครงการสูงกว่าโครงการหลักและโครงการเสนอแนะ คือ อยู่ในช่วง 8,400 บาท ถึง 19,200 บาท

(3) ในส่วนของโครงการหลักแต่ละโครงการนั้นงบประมาณโดยเฉลี่ยต่อศูนย์ของปีต่าง ๆ ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก แต่เมื่อให้ศูนย์วัฒนธรรมประมาณการงบประมาณที่จะใช้ในการจัดทำโครงการหลักแต่ละโครงการในปี 2531 ปรากฏว่าค่างบเฉลี่ยต่อศูนย์ของแต่ละโครงการสูงกว่าค่างบเฉลี่ยที่ใช้จริงในปีก่อน ๆ

(4) เมื่อจำแนกงบประมาณตามชนิดของกิจกรรมของโครงการแต่ละโครงการ กิจกรรมส่วนใหญ่ที่จัดทำมีช่วงต่ำสุดสูงสุดของงบประมาณตั้งแต่ 200 บาท จนถึง 100,000 บาท โดยมีค่าเฉลี่ยรายกิจกรรมตั้งแต่ประมาณ 2,500 บาท จนถึง 12,000 บาท

3. อภิปรายผล

(1) งบประมาณโครงการแต่ละโครงการนั้นแตกต่างกันไปตามประเภท ลักษณะและกิจกรรมของโครงการในการจัดสรรงบประมาณควรจะได้พิจารณามีการวิเคราะห์โครงการตามลักษณะ ประเภท และกิจกรรมของแต่ละโครงการนั้น ๆ ด้วย

(2) งบประมาณเฉลี่ยของกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ควรจะใช้เป็นเกณฑ์จัดสรรงบประมาณแก่โครงการได้เป็นอย่างดี ในการจัดสรรงบประมาณแก่โครงการจึงควรพิจารณาลักษณะของกิจกรรมในโครงการนั้นและจัดสรรงบประมาณตามกิจกรรมตามที่ได้จากวิเคราะห์

4. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณให้แก่ศูนย์วัฒนธรรมดังนี้

(1) การจัดสรรงบประมาณให้แก่ศูนย์วัฒนธรรมควรจะต้องคำนึงถึงปัจจัยที่สำคัญ คือ จำนวน

แหล่งวัฒนธรรมในจังหวัด พื้นที่และประชากรของจังหวัด และจำนวนโครงการที่ศูนย์สามารถจะดำเนินการได้ในแต่ละปี โดยพิจารณาจากจำนวนทรัพยากรที่ศูนย์มีอยู่ ซึ่งได้แก่จำนวนบุคลากร อาคารสถานที่ ครุภัณฑ์

(2) การกำหนดยอดงบประมาณที่ศูนย์ควรจะได้รับในแต่ละปีหนึ่ง ๆ ควรจะต้องให้ศูนย์มีส่วนร่วมในกระบวนการด้วย ซึ่งอาจเป็นในรูปแบบของการเสนอโครงการมาของงบประมาณจาก สวช. หรือให้กำหนดแผนงานด้านวัฒนธรรมมายัง สวช. เพื่อใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งหรือเกณฑ์ ส่วนหนึ่งของการกำหนดปริมาณงบประมาณที่จะจัดสรรให้แก่ศูนย์นั้น หรืออาจเป็นในรูปของ การนำข้อมูลงบประมาณของโครงการ หรือจำนวนโครงการที่ศูนย์จัดทำในปีก่อน ๆ มาเป็นปัจจัย(input) ในการจัดสรรงบประมาณ(ทั้งนี้เพราะจากการสำรวจพบว่างบประมาณที่ศูนย์คาดว่าจะต้องใช้มีค่าเฉลี่ยสูงกว่างบประมาณค่าเฉลี่ย สำหรับโครงการเดียวกันที่ศูนย์เคยจัดทำแสดงว่าศูนย์ต้องการใช้เงินจำนวนหนึ่งจึงจะจัดทำโครงการให้สำเร็จผลได้แต่เนื่องจากมีข้อจำกัดของ ยอดงบประมาณรวมที่ได้รับและโครงการต่าง ๆ ที่ต้องทำ จึงจำต้องลดจำนวนงบประมาณที่ใช้ ในโครงการนั้นลง)

(3) หากมีการให้ศูนย์เสนอโครงการมาก่อนจึงจะจัดสรรงบประมาณให้แล้ว ควรจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณได้ตามกิจกรรม ที่ศูนย์ประสงค์จะจัดทำสำหรับโครงการแต่ละโครงการ

บทที่ 7

งบประมาณและปัจจัยที่ใช้กำหนดงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม

การศึกษาในส่วนนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจหาปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม อันจะนำไปใช้เป็นตัวแปรเกณฑ์กำหนดการจัดสรรงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรม

วิธีการศึกษาใช้แบบสำรวจปัจจัยที่สำคัญและสัดส่วนงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม 1 ฉบับ เก็บข้อมูลจากศูนย์วัฒนธรรม สามารถเก็บข้อมูลได้ 38 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 54

ผลการศึกษาจะเสนอผลการวิเคราะห์หาสัดส่วนของงบประมาณศูนย์วัฒนธรรมและปัจจัยที่กำหนดการจัดสรรงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรม

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

(ก) สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณ

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดจะได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นส่วน ๆ ดังนี้

1. งบบริหาร ประกอบด้วย

1.1 งานบริหารชั้นต่ำหมายถึงค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดูแลกิจการประจำของศูนย์ ไม่แปรเปลี่ยนไปตามโครงการ แต่ขึ้นอยู่กับบุคลากร วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่

1.2 งบบริหารส่วนแปรเปลี่ยน หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานและประสานงานโครงการ เป็นส่วนที่แปรเปลี่ยนไปตามลักษณะโครงการและกิจกรรม

2. งบด้านโครงการ ประกอบด้วย

2.1 งบดำเนินโครงการหลักเป็นงบประมาณที่ใช้ดำเนินโครงการหลักตามแนวนโยบายของสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ

2.2 งบดำเนินโครงการเลือกเป็นงบประมาณที่ใช้ดำเนินโครงการขึ้นตามที่ศูนย์วัฒนธรรมได้เลือกสรรแล้ว

ผลการสำรวจความคิดเห็นจากศึกษาธิการจังหวัดประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดและเลขานุการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดปรากฏผลดังนี้

จากงบประมาณที่จะจัดสรรให้แก่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดทั้งสิ้น 100 % ผู้ตอบเห็นว่าการจัดสรรงบประมาณควรจะเป็นสัดส่วนดังนี้

ประเภท	สัดส่วน	ส่วนที่คงที่	ส่วนที่แปร
งบบริหาร	25%	งบบริหาร 20%	งบแปรเปลี่ยน 5%
งบโครงการ	75%	งบโครงการหลัก 50%	งบโครงการเลือก 25%

(ข) ค่าความสำคัญของปัจจัยที่ใช้กำหนดค่าใช้จ่าย

ในการสำรวจผู้วิจัยได้สอบถามค่าความสำคัญของปัจจัยที่มีส่วนต่อการกำหนดงบประมาณในการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจากความคิดเห็นจากศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ วัฒนธรรมจังหวัดและเลขานุการศูนย์วัฒนธรรม ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 7.1

ตารางที่ 7.1 คำนำน้หนักความสำคัญของปัจจัยสำหรับงบประมาณแต่ละส่วน

ส่วนของงบประมาณ	งบบริหาร	โครงการ	โครงการ	โครงการ	โครงการ	โครงการ
ปัจจัย		1	2	3	4	เลือก
1. พื้นที่ของจังหวัด	177	160	167	157	128	139
2. ประชากรของจังหวัด	129	304	128	140	147	165
3. จำนวนวัดในจังหวัด	77	77	97	65	170	79
4. จำนวนโบราณสถาน	63	24	107	57	49	74
5. จำนวนพิพิธภัณฑ์	37	21	68	37	22	23
6. จำนวนโครงการที่ผ่านมา	112	113	88	92	111	120
7. จำนวนบุคลากรของศูนย์	112	92	66	81	77	80
8. จำนวนสมาคมและมูลนิธิ	34	36	32	48	47	38
9. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม	41	18	34	28	26	37
10. จำนวนประเพณีในจังหวัด	132	83	99	170	135	113
11. จำนวนการละเล่นพื้นบ้าน	86	72	113	126	87	134

จากตาราง 7.1 จะเห็นว่า ปัจจัยที่ใช้กำหนดงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรมมากที่สุด ได้แก่ พื้นที่จังหวัด จำนวนประชากร รองลงมาได้แก่ จำนวนโครงการที่ผ่านมา จำนวนโบราณวัตถุ โบราณสถาน จำนวนแหล่งท่องเที่ยว จำนวนการละเล่นพื้นบ้าน ส่วนที่น้อย ได้แก่ จำนวนวัด จำนวนโบราณสถาน และจำนวนบุคลากรในศูนย์

(ค) ปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดทรัพยากรและงบประมาณ

ทรัพยากรของศูนย์ที่สำคัญได้แก่ บุคลากร ครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ ในส่วนของงบประมาณนั้นก็จำแนกได้เป็น งบประมาณทั่วไปและงบดำเนินการโครงการ ดังนั้นจึงได้ศึกษาถึงปัจจัยที่จะใช้กำหนดทรัพยากรทั้งสามรายการ และงบประมาณสองรายการดังกล่าวปัจจัยกำหนดที่นำมาพิจารณามีพื้นที่จังหวัด จำนวนประชากรของจังหวัด จำนวนแหล่งวัฒนธรรมเป็นหลักและมีปัจจัยอื่น ๆ คือ จำนวนโครงการที่จัดทำ (ในอดีตและในปัจจุบัน) ระยะเวลาดำเนินงาน จำนวนบุคลากร จำนวนอาคารสถานที่

ผลการวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของปัจจัย ปรากฏในตาราง 6.1 และ ภาพที่ 6.1

ตารางที่ 6.1 ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดทรัพยากรและงบประมาณ
ของศูนย์วัฒนธรรม

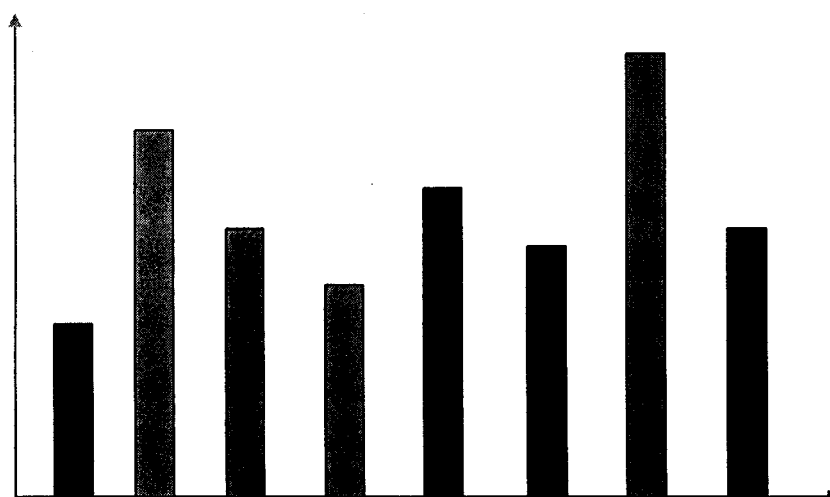
ปัจจัย	ค่าความสำคัญเฉลี่ย	ลำดับ
1. ปัจจัยในการกำหนดจำนวนบุคลากร		
1.1 จำนวนแหล่งวัฒนธรรม	2.63	1
1.2 พื้นที่ของจังหวัด	2.37	2
1.3 ประชากรจังหวัด	2.29	3
1.4 จำนวนโครงการที่ทำในอดีต	2.08	4
2. ปัจจัยในการกำหนดจำนวนครุภัณฑ์		
2.1 จำนวนโครงการ	2.58	1
2.2 จำนวนบุคลากร	2.39	2
2.3 พื้นที่ของจังหวัด	1.89	3
2.4 ประชากรของจังหวัด	1.89	3
3. ปัจจัยในการกำหนดจำนวนอาคารสถานที่		
3.1 จำนวนแหล่งวัฒนธรรม	2.61	1
3.2 ประชากรในจังหวัด	2.00	2
3.3 พื้นที่ของจังหวัด	1.97	3
4. ปัจจัยในการกำหนดงบประมาณทั่วไป		
4.1 จำนวนโครงการที่ทำในแต่ละปี	2.74	1
4.2 จำนวนแหล่งวัฒนธรรมในจังหวัด	2.58	2

ตารางที่ 6.1 (ต่อ) ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดทรัพยากรและงบประมาณ
ของศูนย์วัฒนธรรม

ปัจจัย	ค่าความสำคัญเฉลี่ย	ลำดับ
4.3 จำนวนอาคารสถานที่	2.28	3
4.4 จำนวนบุคลากร	2.26	3
4.5 จำนวนครุภัณฑ์	2.18	5
5. ปัจจัยในการกำหนดงบประมาณแต่ละโครงการ		
5.1 จำนวนแหล่งวัฒนธรรม	2.66	1
5.2 ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ	2.39	2
5.3 พื้นที่จังหวัด	2.26	3
5.4 ประชากรจังหวัด	2.26	3
5.5 จำนวนบุคลากรของศูนย์	2.24	5

ภาพที่ 6.1 ลำดับความสำคัญเฉลี่ยของปัจจัยที่มีส่วนกำหนดทรัพยากรและงบประมาณของศูนย์ฯ

ความสำคัญ

พื้นที่ โครงการ ครุภัณฑ์ ประชากร บุคลากร เวลา แหล่ง อาคาร

ความหมาย : พื้นที่=พื้นที่จังหวัด โครงการ=จำนวนโครงการ ครุภัณฑ์=จำนวนครุภัณฑ์
ประชากร=จำนวนประชากรของจังหวัด บุคลากร=จำนวนบุคลากร
เวลา=ระยะเวลาดำเนินโครงการ แหล่ง=จำนวนแหล่งวัฒนธรรม
อาคาร =จำนวนอาคาร/สถานที่

จากข้อมูลในตารางที่ 6.1 และภาพที่ 6.1 จะเห็นได้ว่า จำนวนแหล่งวัฒนธรรมนั้นมีความสำคัญเป็นอันดับ 1 ในการกำหนดทรัพยากรด้านบุคลากร อาคารสถานที่และงบประมาณโครงการของศูนย์ ปัจจัยด้านพื้นที่ และประชากรของจังหวัดนับว่ามีความสำคัญค่อนข้างน้อยในการกำหนดจำนวนครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ของศูนย์ (ค่าความสำคัญเฉลี่ยน้อยกว่า 2) ในขณะที่ปัจจัยทั้งสองนี้มีความสำคัญในการกำหนดจำนวนบุคลากรของศูนย์ซึ่งจำนวนบุคลากรของศูนย์นั้นไปเป็นตัวกำหนดจำนวนครุภัณฑ์อีกทอดหนึ่ง

ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผู้ตอบว่ามีความสำคัญในการกำหนดทรัพยากรและงบประมาณ ได้แก่ เวลาที่สามารถดำเนินการให้ศูนย์ จำนวนสมาคม จำนวนมูลนิธิ การคมนาคม และการติดต่อสื่อสาร เป้าหมายในอนาคตของศูนย์ จำนวนวัตถุทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ในศูนย์ จำนวนสื่อและข้อมูลทางวัฒนธรรม

2. สรุปผล

ผลจากการศึกษาพบว่า

2.1 งบประมาณจากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดจำแนกออกเป็นงบบริหาร 25 % (แบ่งเป็นงบบริหารหลัก 20 % และงบแปรเปลี่ยน 5 %) และงบโครงการ 75% (แบ่งเป็นงบโครงการหลัก 50 % และงบโครงการเลือก 25 %)

2.2 ปัจจัยที่มีความสำคัญในการกำหนดค่าใช้จ่าย ของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดได้แก่ พื้นที่จังหวัด จำนวนประชากร รองลงมาได้แก่ จำนวนโครงการที่ผ่านมา จำนวนโบราณวัตถุ โบราณสถาน จำนวนแหล่งท่องเที่ยว จำนวนการละเล่นพื้นบ้าน และที่น้อยได้แก่ จำนวนวัด จำนวนโบราณสถาน จำนวนบุคลากรในศูนย์

2.3 ปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดจำนวนบุคลากรได้แก่ จำนวนแหล่งวัฒนธรรม ปัจจัยกำหนดจำนวนครุภัณฑ์ ได้แก่ จำนวนโครงการ และปัจจัยที่ใช้กำหนดจำนวนพื้นที่อาคาร ได้แก่ จำนวนแหล่งวัฒนธรรม ปัจจัยที่ใช้กำหนดงบบริหารทั่วไปได้แก่ จำนวนโครงการในแต่ละปี และปัจจัยที่ใช้กำหนดงบโครงการได้แก่ จำนวนแหล่งวัฒนธรรม

บทที่ 8

สรุปรูปแบบของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดและรูปแบบการจัดสรรงบประมาณ

การศึกษาในบทนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ผลการศึกษาจากบทก่อน ๆ มาสังเคราะห์ขึ้นเป็นรูปแบบของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และรูปแบบการจัดสรรงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม

วิธีการศึกษาใช้การประชุมปฏิบัติการนักวิจัยเต็มคณะที่โรงแรมบางแสนรีสอร์ท เป็นเวลา 2 วัน เพื่อพิจารณารูปแบบที่จะนำมาใช้จัดสรรงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรม

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

(ก) ตอนที่ 1 รูปแบบของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

(1) หลักการและเหตุผล

1. ในจังหวัดหนึ่ง ๆ มีหน่วยงานราชการและองค์กรเอกชนหลายส่วนที่มีหน้าที่และบทบาทเกี่ยวข้องกับงานวัฒนธรรมที่ต่างฝ่ายก็ปฏิบัติงานวัฒนธรรมในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบ

2. คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด ควรทำหน้าที่กำกับนโยบายทางด้านวัฒนธรรมของจังหวัดให้ดำเนินไปอย่างสอดคล้องกับนโยบายชาติ

3. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเป็นผู้นำนโยบายนี้ไปดำเนินการให้เกิดผลเชิงปฏิบัติ โดยสนับสนุนและประสานงานให้องค์กรวัฒนธรรมอื่นของจังหวัดร่วมมือกันดำเนินงานทางด้านนี้มิใช่เป็นผู้ปฏิบัติเสียเอง

4. เพื่อให้ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสามารถปฏิบัติงานสนับสนุนและประสานงานด้านวัฒนธรรม ในจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรให้ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีฐานะเป็นหน่วยงานอิสระเอกเทศ โดยไม่อิงกับสถาบันการศึกษาเช่นเดียวกับสรรพากรจังหวัด ป่าไม้จังหวัด

5. ตามแนวทางพัฒนาให้ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดตามข้อ 4 ควรที่จะให้ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด มีสถานภาพ โครงสร้าง สถานที่ งบประมาณ และภารกิจที่ชัดเจน

(2) เกณฑ์มาตรฐานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

1. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดควรมีสถานภาพเป็นองค์กรที่ถูกต้องตามกฎหมายที่สามารถมีบุคลากร อาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ และ งบประมาณได้

2. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในสาขาวัฒนธรรมอย่างน้อย สาขาละ 1 คน

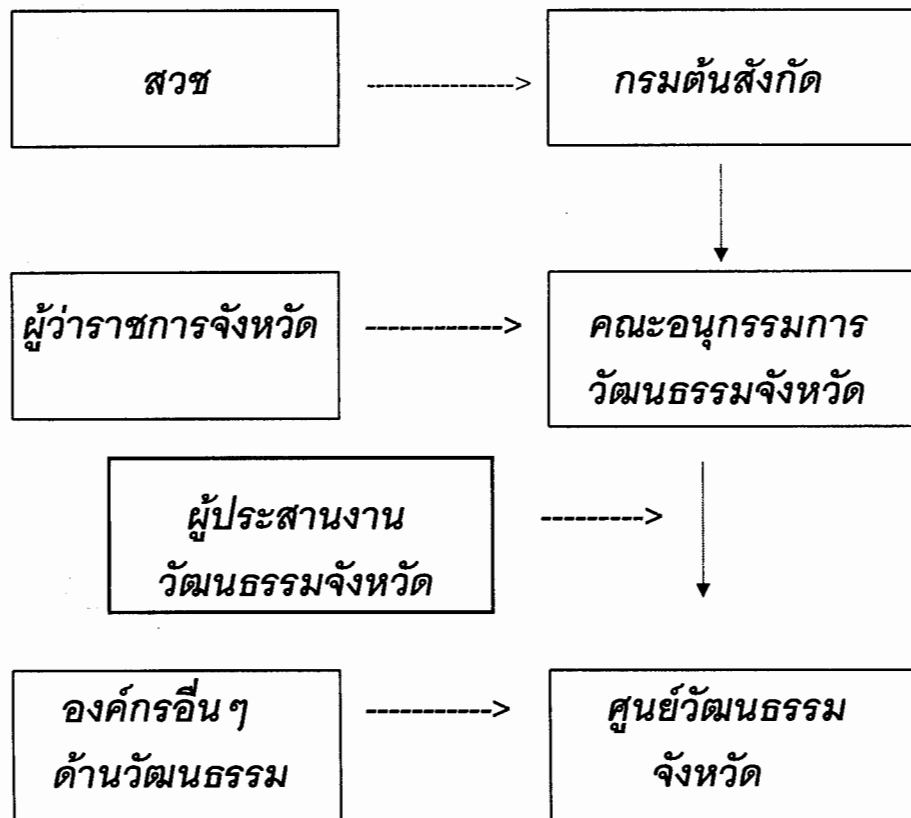
3. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดต้องมีอาคารและสถานที่เฉพาะและแสดงถึงเอกลักษณ์ และควรมีคุณค่าด้านวัฒนธรรม

4. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดต้องมีครุภัณฑ์ที่ทันสมัยและดึงดูดความสนใจให้ผู้สนใจใฝ่หา กระจายที่จะเรียนรู้

5. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณตามลักษณะงานบริหาร และการดำเนินงานตามโครงการ

(3) โครงสร้างและองค์กรของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดควรมีโครงสร้างตามที่เสนอ ดังนี้

(4) คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด

กำหนดให้คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด มีฐานะเป็นกรรมการถาวรที่ประกอบด้วย

1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธาน
2. ศึกษาธิการเขตการศึกษา	รองประธาน
3. ศึกษาธิการจังหวัด	กรรมการ
4. หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	กรรมการ
5. ผอ.ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด	เลขานุการ
6. เลขานุการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด	ผู้ช่วยเลขานุการ
7. ผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัด	ผู้ช่วยเลขานุการ

(5) บทบาทและหน้าที่ที่คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด

กำหนดให้คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดมีภารกิจดังนี้

1. กำหนดแนวทางการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
2. พิจารณาโครงการและการดำเนินงาน
3. พิจารณาและเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณและบุคลากร
4. แสวงหาทรัพยากรและขอความร่วมมือจากองค์กรต่าง ๆ

(6) บุคลากรศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

กำหนดให้ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ประกอบด้วย

1. ผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
2. รองผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
3. ผู้เชี่ยวชาญประจำสาขาวัฒนธรรม
4. หัวหน้าฝ่ายต่างๆ
5. ประจำฝ่าย

(7) บทบาทและหน้าที่ของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

1. นำนโยบายของวัฒนธรรมแห่งชาติไปสู่หน่วยงานปฏิบัติ
2. รวบรวมโครงการจากหน่วยงานปฏิบัติ
3. จัดเตรียมเสนอโครงการเข้าของบประมาณ
4. ประสานงานโครงการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. ปฏิบัติงานตามมติของคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด

(8) อภิปราย

คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดควรจะมีบทบาทอย่างสำคัญในการกำหนดนโยบาย การพัฒนาวัฒนธรรมของจังหวัดให้เป็นไปอย่างสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมของชาติ ขณะเดียวกันก็ให้สอดคล้องกับความต้องการของจังหวัดและท้องถิ่นด้วย

ทั้งนี้โดยมีศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการทำหน้าที่นำมติของ คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดไปสู่หน่วยปฏิบัติที่เกี่ยวข้องและประสานงานสนับสนุนและกำกับ โครงการ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการเกิดประสิทธิภาพ

เพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจนั้นได้อย่างสมบูรณ์ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด จึงควรมีสถานที่เป็นองค์กรที่ชัดเจน แยกต่างหากออกจากสถาบันการศึกษาที่มีเป้าหมายและภารกิจแตกต่างกัน โดยนัยนี้ ศูนย์วัฒนธรรมต้องได้รับการจัดให้มีบุคลากร สถานที่ ครุภัณฑ์และงบประมาณที่เป็นของตนเอง

(9) ข้อเสนอแนะ

1. จัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดให้เป็นองค์กรระดับจังหวัด เช่นเดียวกับสรรพสามิต จังหวัด ป่าไม้จังหวัด มีสถานภาพถูกต้องตามกฎหมาย
2. จัดให้มีบุคลากร สถานที่ ครุภัณฑ์ และงบประมาณตามเกณฑ์มาตรฐาน
3. จัดให้มีการประชุมชี้แจง ชักซ้อมความเข้าใจระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเพื่อ ชักซ้อมให้เข้าใจตรงกัน

(ข) ตอนที่ 2 รูปแบบการจัดสรรงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรม แบบที่ 1

(1) แนวคิดทั่วไป

1. งบประมาณของศูนย์วัฒนธรรมแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ
  - งบบริหารทั่วไป
  - งบโครงการหลัก
  - งบโครงการเลือก
2. ศูนย์วัฒนธรรมควรทำโครงการปีละ 7 โครงการ
  - โครงการหลัก 4 โครงการ
  - โครงการเลือก 3 โครงการ

3. งบประมาณแต่ละส่วนคิดจากค่าน้ำหนักความสำคัญของศูนย์วัฒนธรรมตาม โครงการ นั้น ๆ กับค่าปัจจัยที่นำมาใช้พิจารณา

4. ในการพิจารณางบประมาณแก่โครงการแก่ศูนย์ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งหนึ่ง ๆ จะจัด จำแนก ออกเป็น 3 กลุ่มตามน้ำหนักความสำคัญของโครงการ คือ

- ศูนย์วัฒนธรรมระดับเล็ก
- ศูนย์วัฒนธรรมระดับกลาง
- ศูนย์วัฒนธรรมระดับใหญ่

เมื่อพิจารณางบประมาณโครงการหนึ่ง ศูนย์วัฒนธรรมแห่งหนึ่งอาจถูกจัดเป็นศูนย์ระดับใหญ่ แต่เมื่อพิจารณาโครงการอื่น ศูนย์นั้นอาจถูกจำแนกเป็นศูนย์ระดับเล็กก็ได้

5. การจัดสรรงบประมาณตามแนวคิดนี้

- ศูนย์วัฒนธรรมขนาดเล็ก จะได้รับจัดสรรงบประมาณนั้น ๆ แบบขั้นต่ำ
- ศูนย์วัฒนธรรมขนาดกลาง จะได้รับจัดสรรงบประมาณนั้น ๆ แบบขั้นกลาง
- ศูนย์วัฒนธรรมขนาดใหญ่ จะได้รับจัดสรรงบประมาณนั้น ๆ แบบขั้นสูง

6. งบประมาณของศูนย์วัฒนธรรมแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

งบขั้นต่ำ	=	ค่าเฉลี่ยของงบประมาณส่วนนั้นในอดีต
งบขั้นกลาง	=	งบขั้นต่ำ + .5 x ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
งบขั้นสูง	=	งบขั้นต่ำ + 1 x ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

7. ศูนย์วัฒนธรรมควรได้รับงบประมาณโดยแบ่งออกเป็น

งบประมาณรวม = งบบริหารทั่วไป + งบโครงการหลัก + งบโครงการเลือก

(2) ข้อมูลที่ต้องการ

จากหลักการและรูปแบบการจัดสรรงบประมาณที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ข้อมูลที่ต้องการนำมา ใช้จะประกอบด้วย

1. ข้อมูลทางสถิติของจังหวัดต่าง ๆ สำหรับปัจจัยที่จะใช้เป็นเกณฑ์ ได้แก่ พื้นที่ ประชากร โบราณสถาน พิพิธภัณฑสถาน สมาคม มูลนิธิ ประเพณี การละเล่นพื้นบ้าน และมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัด ซึ่งหาได้จากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง สำหรับจำนวนโครงการที่ทำในอดีตและจำนวนบุคลากร

ของศูนย์นั้น มีข้อมูลอยู่แล้วที่แต่ละศูนย์ฯ ซึ่งสามารถรวบรวมนำมาใช้ได้

2. ข้อมูลความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ในส่วนของค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรแต่ละตัวในการกำหนดงบประมาณส่วนย่อยแต่ละส่วน

3. ข้อมูลงบประมาณค่าใช้จ่ายของศูนย์ในปีที่ผ่านมา แยกตามส่วนย่อยของงบประมาณ คือ งบบริหาร งบโครงการหลักที่ 1, 2, 3, 4 และงบโครงการเลือก เพื่อนำมาหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับสร้างเกณฑ์ของงบชั้นต่ำ งบชั้นกลาง และงบชั้นสูง ของงบประมาณส่วนย่อยแต่ละส่วนนั้น

(3) ขั้นตอนและวิธีการจัดสรร

1. กำหนดปัจจัยที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณและค่าความสำคัญของปัจจัยนั้นโดย สวช. หรือ สํารวจความเห็นจากศูนย์วัฒนธรรม

ในการวิจัยนี้ได้สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยและค่าน้ำหนักได้ดังตาราง 7.2

ตารางที่ 7.2 ค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยตัวแปรสำหรับงบประมาณแต่ละโครงการ

ส่วนของงบประมาณ	งบบริหาร	โครงการ	โครงการ	โครงการ	โครงการ	โครงการ
ปัจจัยตัวแปร		1	2	3	4	เลือก
1. พื้นที่ของจังหวัด	177	160	167	157	128	139
2. ประชากรของจังหวัด	129	304	128	140	147	165
3. จำนวนวัดในจังหวัด	77	77	97	65	170	79
4. จำนวนโบราณสถาน	63	24	107	57	49	74
5. จำนวนพิพิธภัณฑ์	37	21	68	37	22	23
6. จำนวนโครงการที่ผ่านมา	112	113	88	92	111	120
7. จำนวนบุคลากรของศูนย์	112	92	66	81	47	80
8. จำนวนสมาคมและมูลนิธิ	34	36	32	48	26	38
9. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม	41	18	34	28	26	37
10. จำนวนประเพณีของจังหวัด	132	83	99	170	135	113
11. จำนวนการเล่นพื้นบ้าน	86	72	113	126	87	134

2. คำน้่านักความสำคัญของศูนย์วัฒนธรรม โดยเก็บข้อมูลค่าปัจจัยของศูนย์วัฒนธรรมแต่ละแห่ง ดังภาคผนวก นำมาดำเนินการคำนวณดังนี้

$$\text{ค่าน้่านักความสำคัญ} = a_1X_1 + a_2X_2 + a_3X_3 + \dots$$

เมื่อ X_1, X_2, X_3 = ค่าปัจจัยของศูนย์วัฒนธรรม

และ a_1, a_2, a_3 = น้่านักความสำคัญของปัจจัย

ผลการคำนวณปรากฏ ดังตาราง 7.5

ตารางที่ 7.5 ค่าระดับความสำคัญของทุกจังหวัด(ส่วนหนึ่ง)

รหัสศูนย์	งบบริหาร	โครงการ ที่ 1	โครงการ ที่ 2	โครงการ ที่ 3	โครงการ ที่ 4	โครงการ เลือก
101	3068.	2917.	3153.	3036.	2964.	3152.
102	2370.	2185.	2558.	2372.	2317.	2400.
103	3745.	3545.	3592.	3540.	3617.	3762.
104	3768.	3504.	4164.	3838.	3704.	3900.
105	2919.	2819.	2706.	2826.	2769.	2834.

3. กำหนดขนาดของศูนย์วัฒนธรรม โดยจัดเรียงค่าน้่านักความสำคัญและแบ่งค่าน้่านักของแต่ละโครงการออกเป็น 3 ช่วง

ค่าน้่านักช่วงสูงสุด จัดเป็นศูนย์วัฒนธรรมระดับใหญ่

ค่าน้่านักช่วงกลาง จัดเป็นศูนย์วัฒนธรรมระดับกลาง

ค่าน้่านักช่วงต่ำสุด จัดเป็นศูนย์วัฒนธรรมระดับเล็ก

โดยวิธีนี้สามารถจัดแบ่งศูนย์วัฒนธรรมออกเป็นระดับ เล็ก กลาง ใหญ่ จำนวน 3 กลุ่ม ตามโครงการแต่ละประเภท

4. จัดกลุ่มงบประมาณ โดยสำรวจหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนของงบประมาณโครงการแต่ละโครงการที่ได้รับมาในอดีต และจัดระดับงบประมาณตามเกณฑ์ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{งบขั้นต่ำ} &= \text{ค่าเฉลี่ยของงบประมาณส่วนนั้นในอดีต} \\ \text{งบชั้นกลาง} &= \text{งบขั้นต่ำ} + .5 \times \text{ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน} \\ \text{งบชั้นสูง} &= \text{งบขั้นต่ำ} + 1 \times \text{ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน} \end{aligned}$$

ตารางที่ 7.6 ค่างบขั้นต่ำ กลาง สูง ที่จะนำมาใช้

ระดับงบประมาณ ประเภทของงบประมาณ	งบขั้นต่ำ	งบชั้นกลาง	งบชั้นสูง
1. งบบริหารทั่วไป	5,000	7,500	10,000
2. งบโครงการที่ 1	6,000	8,350	10,700
3. งบโครงการที่ 2	8,200	10,650	13,100
4. งบโครงการที่ 3	17,500	24,750	32,000
5. งบโครงการที่ 4	12,600	18,150	23,700
6. งบโครงการเลือก	9,400	13,250	17,100

5. จัดสรรงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรมแต่ละโครงการ โดยพิจารณาจากระดับงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรมบนโครงการนั้น ๆ

- ศูนย์วัฒนธรรมระดับเล็ก ให้ได้รับจัดสรรงบโครงการนั้น ๆ แบบขั้นต่ำ
- ศูนย์วัฒนธรรมระดับกลาง ให้ได้รับจัดสรรงบโครงการนั้น ๆ แบบชั้นกลาง
- ศูนย์วัฒนธรรมระดับใหญ่ ให้ได้รับจัดสรรงบโครงการนั้น ๆ แบบชั้นสูง

6. ปรับงบประมาณรวมที่คำนวณได้กับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจริงให้เข้าสู่จำนวนเดียวกัน โดยการเทียบสัดส่วน ผลการวิเคราะห์ ปรากฏดังตาราง 7.7

ตารางที่ 7.7 ระดับงบประมาณที่คำนวณได้ (ส่วนหนึ่ง)

รหัสศูนย์	งบประมาณ รวม	งบบริหาร	โครงการ ที่ 1	โครงการ ที่ 2	โครงการ ที่ 3	โครงการ ที่ 4	โครงการ เลือก
101	58700	500	6000	8200	17500	12600	9400
102	58700	500	6000	8200	17500	12600	9400
103	63550	7500	8350	8200	17500	12600	9400
104	74750	7500	6000	10650	24750	12600	13250
105	58700	5000	6000	8200	17500	12600	9400
106	58700	5000	6000	8200	17500	12600	9400
107	58700	5000	6000	8200	17500	12600	9400
108	58700	5000	6000	8200	17500	12600	9400
109	82650	7500	8350	10650	24750	18150	13250

7. งบประมาณทุกส่วนที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งหนึ่งจะได้รับดังนี้

งบประมาณรวม = งบบริหารทั่วไป+งบโครงการหลัก+งบโครงการเลือก

(4) ตัวอย่างการคำนวณ

การคำนวณงบประมาณ ตามหลักการดังกล่าวตามผลจากการคำนวณในตารางที่ 7.7 พบว่ามีการกระจายของระดับงบประมาณอยู่ 11 ระดับ ดังแสดงในตารางที่ 7.8 ซึ่งเห็นได้ว่า งบประมาณครึ่งหนึ่งของศูนย์ฯ (37 แห่ง) จะได้รับงบประมาณขั้นต่ำสุดเท่ากันคือ ได้แห่งละ 58,700 บาทอีก ร้อยละ 29 ของจำนวนศูนย์ฯ (21 แห่ง) จะได้รับแห่งละ 82,650 บาท และมีศูนย์ฯ ขนาดใหญ่อยู่ 4 แห่ง ที่จะได้รับงบประมาณขั้นสูงสุดคือได้แห่งละ 106,600 บาท

ตารางที่ 7.8 การกระจายของระดับงบประมาณที่ได้จากการคำนวณ

ระดับงบประมาณ (บาท)	จำนวนศูนย์ฯ	ร้อยละ
58,700	37	51.39
61,050	1	1.39
63,550	3	4.16
67,400	1	1.39
74,750	1	1.39
82,650	21	29.17
85,000	1	1.39
90,550	1	1.39
99,350	1	1.39
104,150	1	1.39
106,600	4	5.55
รวม	72	100.00

(5) อภิปราย

1. จำนวนตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณระดับความสำคัญในตัวอย่างสถิติใช้ 11 ตัว แต่ในการนำไปใช้จริงอาจลดหรือเพิ่มเติมได้ ตามความเห็นของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่จะกำหนดขึ้นต่อไป

2. ในตัวอย่างได้ปรับค่าของข้อมูลตัวแปรทุกตัวให้อยู่ในช่วงสเกล 1-10 โดยกำหนดให้ ตัวแปรที่มีค่าต่ำที่สุด = 1 และตัวแปรที่มีค่าสูงที่สุด = 10 ซึ่งเท่ากับเป็นการปรับฐานของข้อมูลตัวแปรทุกตัวให้อยู่บนสเกลเดียวกัน

3. ในการกำหนดค่าวิกฤตที่ใช้แบ่งกลุ่มระดับความสำคัญที่คำนวณได้ออกเป็นกลุ่มขั้นต่ำ กลุ่มชั้นกลางและกลุ่มชั้นสูงนั้นได้ใช้วิธีการง่าย ๆ คือ นำค่าระดับความสำคัญสูงสุด ลบด้วยค่าระดับความสำคัญต่ำสุด แล้วหารด้วยสาม คือแบ่งเป็น 3 ช่วง เท่า ๆ กัน

4. ข้อมูลตัวแปรที่ใช้บางตัวจะไม่เปลี่ยนแปลง เช่น พื้นที่จังหวัดแต่ตัวแปรอื่น ๆ จะมีการเปลี่ยนแปลงได้ เช่น ประชากร มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจำนวนโครงการที่ทำในอดีต ดังนั้นในการคำนวณแต่ละครั้ง จึงควรรวบรวมข้อมูลที่ทันสมัยมาใช้ ในตัวอย่างสถิตินี้ได้ใช้ข้อมูลของปี พ.ศ. 2529 เป็นส่วนใหญ่

5. กระบวนการคำนวณตามขั้นตอนดังกล่าว สามารถเขียนเป็นโปรแกรมให้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยคำนวณได้อย่างรวดเร็ว โดยทำการป้อนข้อมูลที่จำเป็นทั้งหมดตามที่รวบรวมได้ หากมีการแก้ไขข้อมูลตัวแปรหรือข้อมูลค่าน้ำหนัก หรือข้อมูลเกณฑ์งบประมาณชั้นต่ำ-กลาง-สูง ก็สามารถจะทำการคำนวณใหม่ได้สะดวก

(6) ข้อเสนอแนะ

1. รูปแบบการจัดสรรงบประมาณนี้สามารถใช้งานได้สะดวก ไม่ยุ่งยาก สามารถนำไปสร้างรูปต้นแบบงบประมาณเพื่อประกอบการพิจารณางบประมาณในแต่ละปีได้ดี
2. การจัดสรรงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรมตามรูปแบบนี้ไม่พิจารณากิจกรรมภายในของโครงการเลย แต่ใช้ค่าเฉลี่ยจากงบประมาณโครงการในอดีตที่ใช้จัดสรรแบบหารเฉลี่ย ถือว่าเป็นฐานการคำนวณที่ต้องพิจารณาต่อไป
3. ในศูนย์วัฒนธรรมแห่งหนึ่ง ๆ จะได้รับการจัดสรรงบประมาณในจำนวนที่ใกล้เคียงกันทุก ๆ ปี เพราะปัจจัยที่ใช้พิจารณางบประมาณมีค่าค่อนข้างจะคงที่เป็นส่วนใหญ่

(ค) ตอนที่ 3 รูปแบบการจัดสรรงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรม แบบที่ 2

(1) นิยาม

งบบริหารชั้นต่ำ หมายถึง งบประมาณที่ใช้บริหารงานบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ สารบรรณ
งบบริหารโครงการหมายถึงงบประมาณที่ใช้บริหารโครงการที่ศูนย์ฯ ดำเนินการ หรือมอบหมายประสานงานให้หน่วยงานอื่นดำเนินการ

งบโครงการหลัก หมายถึง งบประมาณที่ใช้ดำเนินงานตามโครงการที่ สวช. กำหนด

งบโครงการเล็อก หมายถึง งบประมาณที่ใช้ดำเนินงานในโครงการที่ศูนย์เสนอขอรับงบประมาณและได้รับจัดสรรให้ดำเนินการ

(2) ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ศูนย์วัฒนธรรมอาจเสนอขอของบประมาณประจำปีหรือไม่ก็ได้ ศูนย์ฯ ที่ไม่เสนอโครงการเข้าของบประมาณจะได้รับงบบริหารชั้นต่ำเท่านั้น

2. ศูนย์วัฒนธรรมแต่ละศูนย์ไม่จำเป็นที่จะต้องได้รับงบประมาณเท่านั้นทุกแห่งและศูนย์ฯ เดียวกันก็ไม่จำเป็นที่จะต้องได้รับงบประมาณเท่ากันในแต่ละปี

โครงการหลักเป็นโครงการที่ต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณให้ทุกโครงการ

3. โครงการเลือกเป็นโครงการที่ไม่จำเป็นต้องได้รับงบประมาณทุกโครงการ โครงการที่มีความสำคัญน้อยอาจถูกตัดออกไปจากการจัดสรรงบประมาณได้ โดยการพิจารณาค่าน้ำหนักของโครงการ

4. โครงการเลือกเป็นโครงการที่มีความแตกต่างกันในชื่อ เนื้อหาสาระของมัน เพื่อให้มีโครงการไม่มากเกินไปให้จัดกลุ่มโครงการประเภทเดียวกันเข้าด้วยกันและพิจารณาเสมือนเป็นโครงการเดียวกัน

(3) ข้อมูลที่ต้องการ

1. ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด เช่นจำนวนพื้นที่จังหวัด แหล่งวัฒนธรรม
2. ข้อมูลการประเมินโครงการประจำปีงบประมาณที่ผ่านมา
3. ข้อมูลการวิเคราะห์โครงการที่เสนอของงบประมาณประจำปี

(4) สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณของ สวช.

งบประมาณรวม	100%
1.งบบริหาร	25%
1.1 งบบริหารขั้นต่ำ	20%
1.2 งบบริหารตามโครงการ	5%
2. งบโครงการ	75%
2.1 งบโครงการหลัก	50%
2.2 งบโครงการเลือก	25%

(5) งบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม

งบประมาณที่ศูนย์วัฒนธรรมจะได้รับ ประกอบด้วย

งบประมาณของศูนย์ = <ul style="list-style-type: none"> งบบริหารขั้นต่ำ(1) +งบบริหารตามโครงการ(2) +งบประมาณโครงการหลัก(3) +งบโครงการเลือก(4)

(5.1) การคิดน้ำหนักการบริหารชั้นต่ำ

$$\text{น้ำหนักการบริหารชั้นต่ำของศูนย์} = a_1 A_1 + a_2 A_2 + a_3 A_3 + a_4 A_4$$

เมื่อ A_1, A_2, A_3, A_4 = ปัจจัยที่ใช้กำหนดงบประมาณ

และ a_1, a_2, a_3, a_4 = น้ำหนักความสำคัญของแต่ละปัจจัย

(5.2) ปัจจัยและน้ำหนักของปัจจัยที่ใช้พิจารณางบบริหารชั้นต่ำ

ปัจจัยที่พิจารณา	ค่าน้ำหนัก (a)	ศูนย์ ก.	ศูนย์ ข.
(A1) แหล่งวัฒนธรรมจังหวัด ประกอบด้วย	(20)	(60)	(48)
- จำนวนแหล่งโบราณสถาน (แห่ง)	10	25	8
- จำนวนประเพณี (แบบ)	10	35	40
(A2) ทรัพยากรของศูนย์วัฒนธรรม	(50)	(587)	(803)
- จำนวนบุคลากร (คน)	30	7	3
- จำนวนพื้นที่อาคาร (ตารางเมตร)	10	180	300
- จำนวนสื่อวัฒนธรรม (ชิ้น)	10	500	150
(A3) ประสิทธิภาพของศูนย์	(30)	(100)	(130)
- ผลการปฏิบัติงานโครงการในปีที่ผ่านมา (เปอร์เซ็นต์)	20	50	90
- จำนวนงบประมาณของปีก่อน (พันบาท)	10	50	40

(6) ตัวอย่างการคิดน้ำหนักการบริหารชั้นต่ำ

$$\begin{aligned} \text{ศูนย์ ก. น้ำหนักการบริหารชั้นต่ำของศูนย์ ก.} &= (20)(60) + (50)(587) + (30)(100) \\ &= 25000 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ศูนย์ ข. น้ำหนักการบริหารชั้นต่ำของศูนย์ ข.} &= (20)(48) + (50)(803) + (30)(130) \\ &= 20000 \end{aligned}$$

(7) การคิदन้าหนักงบบริหารตามโครงการ

$$\text{น้าหนักงบบริหารตามโครงการ} = \text{งบประมาณโครงการหลัก} \\ + \text{โครงการเลือก}$$

(8) การคิदन้าหนักงบโครงการบังคับ

$$\text{น้าหนักงบโครงการบังคับ} = \text{งบโครงการบังคับ } 1 + 2 + 3 + 4$$

$$\text{น้าหนักงบโครงการบังคับ} = 5000 + 3000 + 1200 + 7000 \\ = 16200$$

(9) การคิदन้าหนักงบโครงการเลือก

$$\text{น้าหนักงบโครงการเลือก} = \text{งบโครงการเลือก } 1 + 2 + \dots$$

$$\text{น้าหนักงบโครงการเลือก} = 5000 + 3000 \\ = 8000$$

(10) การคิदन้าหนักของโครงการ[บังคับ]

$$\text{น้าหนักของโครงการ[บังคับ] 1 โครงการ} = a_1X_1 + a_2X_2 + a_3X_3 + \dots$$

เมื่อ $X_1, X_2, X_3, X_4 =$ ปัจจัยที่ใช้กำหนดงบประมาณ

และ $a_1, a_2, a_3, a_4 =$ น้าหนักความสำคัญของแต่ละปัจจัย

(11) ปัจจัยและน้ำหนักของปัจจัยที่ใช้พิจารณาบโครงการ[บังคับ]

ปัจจัยที่พิจารณา	ค่าน้ำหนัก (a)	ศูนย์ ก.	ศูนย์ ข.
(A1) กิจกรรมในโครงการ	(40)	(361)	(148)
- จัดประชุมสัมมนา (ครั้ง)	20	1	8
- ศึกษาวิจัย (ตัวอย่าง)	10	350	40
- จัดหอวัฒนธรรม (ชิ้น)	10	10	100
(A2) พื้นที่ดำเนินการ	(50)	(530)	(450)
- จำนวนพื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)	30	30	300
- จำนวนบ้าน (หลังคาเรือ)	20	500	150
(A3) ประชากรที่รับผลจากโครงการ	(30)	(5500)	(340)
- จำนวนประชาชน (คน)	10	5000	190
- จำนวนบ้าน (หลังคาเรือน)	20	500	150

(12) ตัวอย่างการคิदन้หนักบโครงการ[หลัก]

$$\begin{aligned} \text{ศูนย์ ก. น้ำหนักโครงการหลัก ศูนย์ ก.} &= (40)(361) + (50)(537) + (30)(5500) \\ &= 20000 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ศูนย์ ข. น้ำหนักบโครงการ ศูนย์ ข.} &= (20)(148) + (50)(450) + (30)(340) \\ &= 25000 \end{aligned}$$

(13) การคิदन้หนักของโครงการ[เลือก]

$$\text{น้ำหนักของโครงการ[เลือก] 1 โครงการ} = a_1X_1 + a_2X_2 + a_3X_3 + \dots$$

เมื่อ X_1, X_2, X_3, X_4 = ปัจจัยที่ใช้กำหนดงบประมาณ

และ a_1, a_2, a_3, a_4 = น้ำหนักความสำคัญของแต่ละปัจจัย

(14) ปัจจัยและน้ำหนักของปัจจัยที่ใช้พิจารณางบโครงการ[เลือก]

ปัจจัยที่พิจารณา	ค่าน้ำหนัก (a)	ศูนย์ ก.	ศูนย์ ข.
1. อันดับความสำคัญโครงการของจังหวัด	10	3	5
2. ผลสำเร็จของการประเมินโครงการในปีก่อน (1.0-30 % 2.31-60 % 3.61-100 %)	10	2	3
3. ประชากรเป้าหมาย (1.75 % 2.50 % 3.25 %)	10	1	1
4. พื้นที่ดำเนินการ (1.0-30 % 2.31-60 % 3.61-100 %)	5	1	3
5. ลักษณะกิจกรรม (1. ประชุม 2. วิจัย 3. เผยแพร่)	5	2	2
6. ความสอดคล้องกับนโยบาย สวช. 1. มาก 2 ปานกลาง 3. น้อย)	30	10	1
7. ผู้ทำกิจกรรม (1.ศูนย์ 2 หน่วยราชการ 3. ประชาชน)	5	10	3
8. ผู้เสนอโครงการ (1. ศูนย์ 2. จังหวัด 3. ประชาชน)	5	10	2
9. ลักษณะงานวัฒนธรรม (1. วรรณกรรม 2. ศาสนา 3.....)	10	3	2
10. ผู้บริหารโครงการ (1. ศูนย์ 2. หน่วยราชการ 3. ประชาชน)	5	5	5
11. แหล่งงบประมาณ (1. สวช. 2. ดันสังกัด 3. แหล่งทุน)	10	5	5

(15) ตัวอย่างการคิदन้หนักงบโครงการเลือก

$$\begin{aligned} \text{ศูนย์ ก. น้ำหนักโครงการเลือก ศูนย์ ก.} &= (40)(361)+(50)(537)+(30)(5500) \\ &= 20000 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ศูนย์ ข. น้ำหนักโครงการเลือก ศูนย์ ข.} &= (20)(148)+(50)(450)+(30)(340) \\ &= 25000 \end{aligned}$$

(16) การจัดสรรงบประมาณ

1. งบบริหารชั้นต่ำของศูนย์ = น้ำหนักของศูนย์/น้ำหนักรวม×20%งบประมาณ
2. งบบริหารตามโครงการของศูนย์ = น้ำหนักของศูนย์/น้ำหนักรวม×5%งบประมาณ
3. งบประมาณโครงการหลักของศูนย์ = น้ำหนักของศูนย์/น้ำหนักรวม×50%งบประมาณ
4. งบโครงการเลือกของศูนย์ = น้ำหนักของศูนย์/น้ำหนักรวม×25%งบประมาณ

(17) ขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณ

1. เก็บข้อมูลประจำปี
  - ข้อมูลพื้นฐาน
  - ข้อมูลการประเมินโครงการประจำปีที่ผ่านมา
2. กำหนดค่าน้ำหนักของปัจจัยที่ใช้กำหนดงบประมาณประจำปีงบประมาณนี้ โดย สวท. หรือการประชุมปฏิบัติการให้สอดคล้องกับนโยบายของปีนั้นๆ
3. วิเคราะห์โครงการที่เสนอของงบประมาณ
4. คำนวณน้ำหนักความสำคัญของงบบริหารชั้นต่ำและงบโครงการ
5. คำนวณหางบประมาณรวมของศูนย์วัฒนธรรม

(18) อภิปราย

1. การจัดสรรงบประมาณตามรูปแบบนี้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระและกิจกรรมของโครงการที่เสนอของงบประมานนั้น
2. ตามรูปแบบการจัดงบประมาณนี้มีการใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 2 ส่วน คือ
  - (ก) ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด
  - (ข) ข้อมูลการประเมินผลโครงการประจำปีที่ผ่านมา
3. วิธีงบประมาณนี้จำเป็นต้องมีระบบการเสนอโครงการเข้าของงบประมาณให้สอดคล้องกับระยะเวลาของงบประมาณประจำปี
4. เพื่อให้การเสนอโครงการของงบประมาณเกิดความชัดเจน ต้องอาศัยการประชุมชี้แจง การทำคู่มือของงบประมาณ แบบเสนอโครงการที่ดี

(19) ข้อเสนอแนะ

ควรจัดให้มีสิ่งต่อไปนี้

1. ระบบศูนย์ข้อมูลจังหวัดทางด้านวัฒนธรรม
2. ระบบวงจรการเสนอโครงการประจำปีงบประมาณ
3. ระบบการประเมินโครงการ
4. คู่มือและแบบการเสนอโครงการ วิเคราะห์โครงการและประเมินโครงการ

บทที่ 9

สรุปผลการศึกษา อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปผลศึกษาในแต่ละส่วนเข้าเป็นภาพรวมอันเดียวกันตามสิ่งที่กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้

วิธีการศึกษาใช้การนำข้อค้นพบจากการศึกษาในแต่ละบทมาตอบวัตถุประสงค์การวิจัยเป็นรายข้อตามลำดับ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

(ก) ผลการศึกษาลำดับความสำคัญของโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดดำเนินการ

(1) การสำรวจโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดดำเนินการอยู่

1. ศูนย์วัฒนธรรมส่วนใหญ่ดำเนินโครงการเฉลี่ยปีละประมาณ 7 โครงการ โครงการที่ดำเนินการในรอบปีเป็น โครงการบังคับที่ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นผู้เสนอ

2. โครงการเลือกที่ศูนย์วัฒนธรรมเลือกดำเนินการจะเป็น โครงการเสนอแนะของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

3. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดโดยอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดและ ศูนย์วัฒนธรรมเอง ยังไม่มีบทบาทในการเสนอโครงการที่เป็น การตอบสนองการพัฒนาวัฒนธรรมของท้องถิ่นมากนัก โครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมเสนอขึ้นดำเนินการมากที่สุด คือ โครงการพัฒนาบุคลากรของศูนย์วัฒนธรรม

(2) การจัดลำดับความสำคัญของโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดดำเนินการของแต่ละท้องถิ่นทั้งระดับจังหวัดและระดับประเทศ

การจัดลำดับความสำคัญของโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมดำเนินงานในรอบปี 2529 ปรากฏผลว่า โครงการบังคับที่กำหนดโดยศูนย์วัฒนธรรมถูกจัดให้มีความสำคัญลำดับที่สูง รองลงมาได้แก่โครงการที่เลือก และโครงการอื่น ๆ

โครงการหลักที่ได้รับการจัดอันดับความสำคัญสูงระดับประเทศ คือ

ลำดับที่ 1 คือ โครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนนักศึกษา

ลำดับที่ 2 คือ โครงการสำรวจจัดทำระบบข้อมูลวัฒนธรรม

ลำดับที่ 3 คือ โครงการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย

โครงการทั้งหมดเป็นโครงการที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติให้เป็นโครงการหลัก (บังคับ) ในการดำเนินงานศูนย์วัฒนธรรม

โครงการหลักที่ได้รับการจัดอันดับความสำคัญสูงระดับจังหวัด คือ

ลำดับที่ 1 คือโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนนักศึกษาซึ่งตรงกันกับลำดับที่ 1 ของประเทศ

(ข) ผลตรวจสอบโครงการและการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรม

(1) การตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรทุกระดับที่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับงานวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น

1. คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และมีทัศนคติที่ดีต่องานวัฒนธรรม
2. คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดยังมีบทบาทในการดำเนินงานวัฒนธรรมของจังหวัดน้อย การประชุมเป็นไปตามระเบียบวาระ ขาดการเสนอแนะในเชิงที่จะเป็นประโยชน์เพื่อพัฒนาวัฒนธรรม ส่วนใหญ่รับรู้และอนุมัติโครงการเป็นหลัก
3. บุคคลหลายฝ่ายมีความเข้าใจว่าศูนย์วัฒนธรรมเป็นของสถานศึกษาที่สังกัดมากกว่าจะมองสถานภาพศูนย์ว่าเป็นองค์กรของจังหวัด ที่ทุกฝ่ายต้องมามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
4. ศูนย์วัฒนธรรมดำเนินโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายและโครงการที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติบังคับและเสนอแนะให้ทำเป็นส่วนใหญ่
5. ผู้บริหารและครูอาจารย์ ยังไม่เห็นความสำคัญของงานวัฒนธรรม ถือเป็นงานฝากที่จะทำหรือไม่ทำก็ได้
6. ศูนย์วัฒนธรรมยังไม่มีสถานภาพขององค์กรที่ชัดเจน จึงไม่ได้รับการยอมรับจากผู้บังคับบัญชาและอาจารย์ฝ่ายอื่น ๆ จึงไม่ค่อยมีผู้เต็มใจลงมาทำอย่างเต็มที่
7. ศูนย์วัฒนธรรมยังไม่มีอาคารสถานที่ชัดเจน ส่วนใหญ่ใช้ห้องเรียนเดิมจึงมีปัญหาในการเก็บข้อมูลทางวัฒนธรรมที่เป็นระบบ ที่จะก่อให้เกิดแรงจูงใจและแสดงคุณค่าแก่ประชาชน ผู้สนใจที่ต้องการสนับสนุนงานด้านนี้
8. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในศูนย์วัฒนธรรมมีภาระมาก ทำให้มีเวลาปฏิบัติงานทางด้านนี้น้อย ผู้ปฏิบัติงานด้านนี้ต้องทำงานสอนเท่ากับบุคคลอื่น ๆ จึงมีผู้ทุ่มเทอยู่เพียงจำนวนน้อย ด้วยใจรักงานและมีความรับผิดชอบอย่างแท้จริง

(2) การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการของศูนย์วัฒนธรรม

9. ศูนย์วัฒนธรรมยังเป็นผู้ดำเนินงานโครงการเสียเองตามบทบาทที่กำหนดไว้ในระเบียบมากกว่าจะเป็นผู้ชี้แนะ ชักนำ กระตุ้นให้ องค์กรอื่น ๆ เป็นผู้ทำโครงการหรือเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ

10. ศูนย์วัฒนธรรมกับคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด ยังมีบทบาทแยกกัน ส่วนใหญ่ ศูนย์วัฒนธรรมทำหน้าที่เป็นผู้เสนอโครงการและอนุกรรมการจังหวัดรับทราบและอนุมัติโครงการ เป็นกระบวนการทำงานแบบทางเดียวมากกว่าสองทาง

11. ครุภัณฑ์ที่ศูนย์วัฒนธรรมใช้งานอยู่ส่วนใหญ่เป็นครุภัณฑ์เดิมของสถานศึกษาที่ไม่เหมาะสมกับการใช้งานด้านวัฒนธรรม และมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ

12. การประสานงานวัฒนธรรมระดับจังหวัดที่มีสายงานต่างสังกัดกัน ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานทางด้านวัฒนธรรม

(ค) การศึกษาการใช้ทรัพยากรและงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม

(1) การสำรวจการใช้ทรัพยากรของศูนย์วัฒนธรรม

1. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในศูนย์วัฒนธรรมส่วนใหญ่เป็นผู้มีวุฒิทางด้านศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มีความชำนาญทางด้านมนุษยศาสตร์ ศิลปะเป็นส่วนใหญ่ บุคลากรเหล่านี้ปฏิบัติแก่ศูนย์วัฒนธรรมเป็นบางส่วนเท่านั้น ต้องรับภาระงานประจำเป็นส่วนมาก

2. ส่วนใหญ่ศูนย์วัฒนธรรมใช้ห้องเรียนเป็นสถานที่ทำการของศูนย์ ครุภัณฑ์ที่ใช้เป็นตู้เก็บสิ่งของและสื่อการแสดงเป็นส่วนใหญ่

3. สถานที่และครุภัณฑ์ยังมีจำนวนน้อย และไม่เพียงพอแก่การใช้งานในศูนย์วัฒนธรรม

(2) การสำรวจการใช้งบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม

1. แหล่งงบประมาณหลักของศูนย์วัฒนธรรมส่วนใหญ่ คือ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยมีศูนย์วัฒนธรรมประมาณหนึ่งในสามที่ได้รับเงินงบประมาณดำเนินโครงการจากสถาบันที่ตั้งของศูนย์และจากหน่วยงานอื่น ๆ

2. งบประมาณเฉลี่ยต่อโครงการ สำหรับกลุ่มโครงการหลัก 4 โครงการ อยู่ในเกณฑ์ 9,200 บาท ถึง 10,000 บาท สำหรับกลุ่มโครงการเสนอแนะมีงบประมาณเฉลี่ยต่อโครงการของปีต่าง ๆ อยู่ในช่วง 7,800 บาท ถึง 9,000 บาท แต่ในกลุ่มโครงการอื่น ๆ งบประมาณเฉลี่ยต่อโครงการสูง กว่าโครงการหลักและโครงการเสนอแนะคือ อยู่ในช่วง 8,400 บาท ถึง 19,200 บาท

3. ในส่วนของโครงการหลักแต่ละโครงการนั้นงบประมาณโดยเฉลี่ยต่อศูนย์ของปีต่าง ๆ ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก แต่เมื่อให้ศูนย์วัฒนธรรมประมาณการงบประมาณที่จะใช้ในการจัดทำโครงการหลักแต่ละโครงการในปี 2531ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยต่อศูนย์ของแต่ละโครงการสูงกว่าค่า งบเฉลี่ยที่ใช้จริงในปีก่อน ๆ

4.เมื่อจำแนกงบประมาณตามชนิดของกิจกรรมของโครงการแต่ละโครงการ กิจกรรมส่วนใหญ่ที่จัดทำมีช่วงต่ำสุดสูงสุดของงบประมาณตั้งแต่ 200 บาท จนถึง 100,000 บาท โดยมีค่าเฉลี่ยรายกิจกรรมตั้งแต่ประมาณ 2,500 บาท จนถึง 12,000 บาท

(3) ผลสำรวจปัจจัยที่ใช้กำหนดทรัพยากรและงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม

ปัจจัยที่ใช้กำหนดงบบริหาร

1. ปัจจัยที่ใช้กำหนดงบบริหารขั้นต่ำ ประกอบด้วย
  - ก. จำนวนแหล่งวัฒนธรรมของจังหวัด
  - ข. ทรัพยากรของศูนย์ (จำนวนที่มี)
  - ค. จำนวนประชากรและพื้นที่
2. ปัจจัยที่ใช้กำหนดงบเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย
  - ก. จำนวนงบประมาณโครงการหลัก
  - ข. จำนวนงบประมาณโครงการเลือก
  - ค. จำนวนงบประมาณโครงการพิเศษ

ปัจจัยที่ใช้กำหนดงบประมาณโครงการ

3. ปัจจัยที่ใช้กำหนดงบประมาณโครงการหลัก ประกอบด้วย
  - ก. ประชากรเป้าหมาย
  - ข. พื้นที่ดำเนินการ
  - ค. ลักษณะของกิจกรรม
  - ง. สัปดาห์ของโครงการปีก่อน
  - จ. งบประมาณเฉลี่ยของโครงการ
  - ฉ. อันดับความสำคัญของจังหวัด
4. ปัจจัยที่ใช้กำหนดงบประมาณโครงการเลือก ประกอบด้วย
  - ก. งบประมาณเฉลี่ยของโครงการ
  - ข. ความสอดคล้องกับนโยบาย (สวช./ ศธ. / รัฐบาล)
  - ค. เป้าหมายความสำเร็จ (เชิงปริมาณ / คุณภาพ)
  - ง. ผู้ทำกิจกรรมโครงการ (ศูนย์ / โรงเรียน / กลุ่มสังคม / ประชาชน)
  - จ. สาขาวัฒนธรรมที่มุ่งเน้น (ดนตรี / การละเล่น / กีฬา / วรรณกรรม)
  - ฉ. ลักษณะของกิจกรรม (ประชุม / อุดหนุน / ประชาสัมพันธ์ / บทรวมไทย)
  - ช. พื้นที่ดำเนินการ (ขอบเขตพื้นที่ดำเนินโครงการ)

- ญ. ผู้เสนอโครงการ (องค์กรท้องถิ่น / ศูนย์ / อนุกรรมการจังหวัด)
- ณ. ลักษณะของงาน (ส่งเสริม / สร้างสรรค์ / พัฒนา / อนุรักษ์)
- ฎ. ผู้บริหารโครงการ (คณะกรรมการ / บุคคล)
- ด. ความเป็นไปได้ของโครงการ (มาก / กลาง / น้อย)
- ต. แหล่งงบประมาณ (สวช. / สังกัด / บริจาค)

(4)การจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้กำหนดทรัพยากรและงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม

1. อันดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดจำนวนบุคลากร เรียงตามลำดับ ดังนี้
  - 1.1 จำนวนแหล่งวัฒนธรรม
  - 1.2 พื้นที่ของจังหวัด
  - 1.3 ประชากรจังหวัด
  - 1.4 จำนวนโครงการที่ทำในอดีต
2. อันดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดจำนวนครุภัณฑ์ เรียงตามลำดับ ดังนี้
  - 2.1 จำนวนโครงการ
  - 2.2 จำนวนบุคลากร
  - 2.3 พื้นที่ของจังหวัด
  - 2.4 ประชากรของจังหวัด
3. อันดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดจำนวนอาคารสถานที่ เรียงตามลำดับ ดังนี้
  - 3.1 จำนวนแหล่งวัฒนธรรม
  - 3.2 ประชากรในจังหวัด
  - 3.3 พื้นที่ของจังหวัด
4. อันดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดงบประมาณทั่วไป เรียงตามลำดับ ดังนี้
  - 4.1 จำนวนโครงการที่ทำในแต่ละปี
  - 4.2 จำนวนแหล่งวัฒนธรรมในจังหวัด
  - 4.3 จำนวนอาคารสถานที่
  - 4.4 จำนวนบุคลากร
  - 4.5 จำนวนครุภัณฑ์

5. อันดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดงบประมาณ เรียงตามลำดับ ดังนี้

- 5.1 จำนวนแหล่งวัฒนธรรม
- 5.2 ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ
- 5.3 พื้นที่จังหวัด
- 5.4 ประชากรจังหวัด
- 5.5 จำนวนบุคลากรของศูนย์

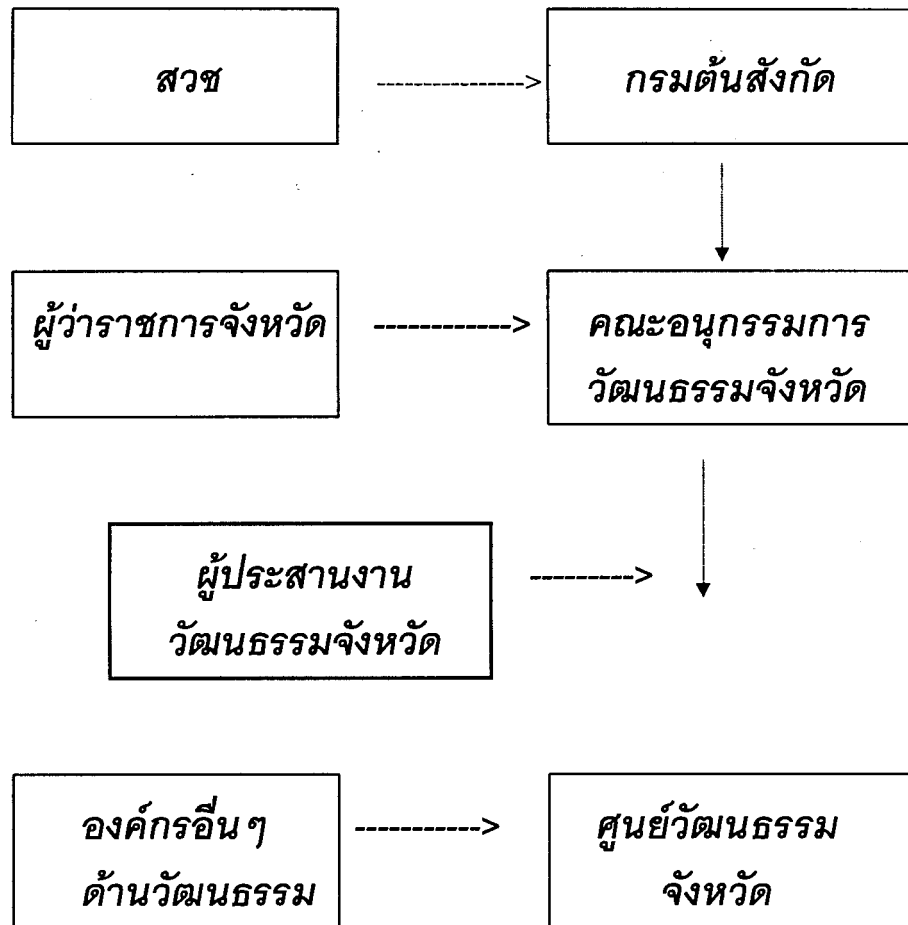
(ง) ค่าน้ำหนักของปัจจัยที่ใช้กำหนดงบประมาณ

ปัจจัยที่ใช้กำหนดงบประมาณจำนวน 11 รายการตามที่เสนอไว้ พบว่า ปัจจัยแต่ละตัวมีค่าน้ำหนัก ความสำคัญในการกำหนดงบประมาณแปรผันไปตามลักษณะโครงการ ค่าน้ำหนักความสำคัญที่มีต่อการกำหนดงบประมาณแตกต่างกันไปจากค่าน้ำหนักที่มีต่อการกำหนดงบประมาณโครงการ

1. พื้นที่ของจังหวัด
2. ประชากรของจังหวัด
3. จำนวนวัดในจังหวัด
4. จำนวนโบราณสถาน
5. จำนวนพิพิธภัณฑ์
6. จำนวนโครงการที่ผ่านมา
7. จำนวนบุคลากรของศูนย์
8. จำนวนสมาคมและมูลนิธิ
9. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม
10. จำนวนประเพณีของจังหวัด
11. จำนวนการละเล่นพื้นบ้าน

(จ) ผลสร้างรูปแบบของศูนย์วัฒนธรรม

(1) การเสนอโครงสร้างและหน้าที่ของศูนย์วัฒนธรรม

โครงสร้างการดำเนินการของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดองค์ประกอบของคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด

กำหนดให้คณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด มีฐานะเป็นกรรมการถาวรที่ประกอบ

ด้วย

1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธาน
2. ผอ.เขตการศึกษา	รองประธาน
3. ศึกษาธิการจังหวัด	กรรมการ

4. หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	กรรมการ
5. ผอ. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด	เลขานุการ
6. เลขานุการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด	ผู้ช่วยเลขานุการ
7. ผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัด	ผู้ช่วยเลขานุการ

บทบาทและหน้าที่คณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด

กำหนดให้คณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดมีภาระกิจดังนี้

1. วางนโยบายแก่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
2. พิจารณาโครงการและการดำเนินงาน
3. จัดสรรงบประมาณและบุคลากร
4. แสวงหาและขอความร่วมมือจากองค์กรต่างๆ

องค์ประกอบของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

กำหนดให้ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ประกอบด้วย

1. ผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
2. รองผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
3. ผู้เชี่ยวชาญประจำสาขาวัฒนธรรม
4. หัวหน้าฝ่ายต่างๆ
5. ประจำฝ่าย

บทบาทและหน้าที่ของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

1. นำนโยบายของวัฒนธรรมแห่งชาติไปสู่หน่วยงานปฏิบัติ
2. รวบรวมโครงการจากหน่วยงานปฏิบัติ
3. จัดเตรียมเสนอโครงการเข้าของบประมาณ
4. ประสานงานโครงการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. ปฏิบัติงานตามมติของคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด
6. สนับสนุนงบประมาณตามโครงการ

**(2) ผลการระบุดกรอบโครงการ และกิจกรรมที่ศูนย์วัฒนธรรมต้องปฏิบัติ
กรอบโครงการ**

โครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดควรดำเนินการเป็นโครงการที่มีความสำคัญอันดับสูง
ความสำคัญระดับประเทศ ได้แก่ ความสอดคล้องกับนโยบายของประเทศ ความสำคัญระดับจังหวัด

ได้แก่ ความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยกำหนดลำดับความสำคัญของโครงการผ่านการจัดลำดับความสำคัญโดยตรง หรือการกำหนดความสำคัญของปัจจัยที่ใช้กำหนดงบประมาณ

กรอบกิจกรรม

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดควรทำกิจกรรมการประสานงานทางวัฒนธรรมโดยมุ่งกระตุ้นแสวงหาและประสานงานให้องค์กรที่เกี่ยวข้องกับงานวัฒนธรรมมาเป็นผู้ปฏิบัติโครงการทางวัฒนธรรมภายใต้การแสวงหาความร่วมมือของคณะอนุกรรมการ

(3) ผลการสร้างเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับทรัพยากรและงบประมาณศูนย์วัฒนธรรม เกณฑ์มาตรฐานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

1. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดควรมีสถานภาพเป็นองค์กรที่ถูกต้องตามกฎหมายที่สามารถมีบุคลากร อาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ และ งบประมาณได้
2. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในสาขาวัฒนธรรมอย่างน้อยสาขาละ 1 คน
3. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดต้องมีอาคารและสถานที่เฉพาะ และแสดงถึงเอกลักษณ์และความมีคุณค่าด้านวัฒนธรรม
4. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดต้องมีครุภัณฑ์ที่ทันสมัยและดึงดูดความสนใจให้ผู้สนใจใฝ่หากระหายที่จะเรียนรู้
5. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณตามลักษณะงานบริหารและการดำเนินงานตามโครงการ

เกณฑ์มาตรฐานงบประมาณ

1. กรอบการกำหนดงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดจะได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นส่วน ๆ ดังนี้

(1) งบประมาณ ประกอบด้วย

- 1.1 งานบริหารชั้นต่ำหมายถึงค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดูแลกิจการประจำของศูนย์ ไม่แปรเปลี่ยนไปตามโครงการ แต่ขึ้นอยู่กับบุคลากร วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่
- 1.2 งบประมาณส่วนแปรเปลี่ยนหมายถึงค่าใช้จ่ายในการบริหารงานและประสานงานโครงการ เป็นส่วนที่แปรเปลี่ยนไปตามลักษณะโครงการและกิจกรรม

(2) งบประมาณโครงการ ประกอบด้วย

1. งบดำเนินโครงการหลักเป็นงบประมาณที่ใช้ดำเนินโครงการหลักตามแนวนโยบายของ สวท.

2. งบดำเนินโครงการเลือกเป็นงบประมาณที่ใช้ดำเนินโครงการขึ้นตามที่คุณยัพัฒนธรรมได้เลือกสรรแล้ว

2. สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณ

จากงบประมาณที่จะจัดสรรให้แก่ศูนย์พัฒนธรรมจังหวัดทั้งสิ้น 100 % จำแนกออกเพื่อจัดสรรแก่ลักษณะงาน ดังนี้

<u>งบบริหาร</u>	คิดเป็น 25 %	จำแนกเป็น	งบบริหารขั้นต่ำ	20 %
			งบแปรเปลี่ยน	5 %
<u>งบโครงการ</u>	คิดเป็น 75 %	จำแนกเป็น	งบโครงการหลัก	50 %
			งบโครงการเลือก	25 %

(4) ผลการสร้างแบบจำลองการจัดสรรงบประมาณแก่ศูนย์พัฒนธรรม

รูปแบบการจัดสรรงบประมาณแก่ศูนย์พัฒนธรรม แบบที่ 1

แนวคิดทั่วไป

1. งบประมาณของศูนย์พัฒนธรรมแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ
  - งบบริหารทั่วไป
  - งบโครงการหลัก
  - งบโครงการเลือก
2. ศูนย์พัฒนธรรมควรทำโครงการปีละ 7 โครงการ
  - โครงการหลัก 4 โครงการ
  - โครงการเลือก 3 โครงการ

3. งบประมาณแต่ละส่วนคิดจากค่าน้ำหนักความสำคัญของศูนย์วัฒนธรรมตามโครงการนั้น ๆ กับค่าปัจจัยที่นำมาใช้พิจารณา

4. ในการพิจารณางบประมาณแก่โครงการแก่ศูนย์ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งหนึ่ง ๆ จะจัดจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มตามน้ำหนักความสำคัญของโครงการ คือ

- ศูนย์วัฒนธรรมระดับเล็ก
- ศูนย์วัฒนธรรมระดับกลาง
- ศูนย์วัฒนธรรมระดับใหญ่

เมื่อพิจารณางบประมาณโครงการหนึ่ง ศูนย์วัฒนธรรมแห่งหนึ่งอาจถูกจัดเป็นศูนย์ระดับใหญ่ แต่เมื่อพิจารณาโครงการอื่น ศูนย์นั้นอาจถูกจำแนกเป็นศูนย์ระดับเล็กก็ได้

5. การจัดสรรงบประมาณตามแนวคิดนี้

- ศูนย์วัฒนธรรมขนาดเล็ก จะได้รับจัดสรรงบประมาณนั้น ๆ แบบขั้นต่ำ
- ศูนย์วัฒนธรรมขนาดกลาง จะได้รับจัดสรรงบประมาณนั้น ๆ แบบขั้นกลาง
- ศูนย์วัฒนธรรมขนาดใหญ่ จะได้รับจัดสรรงบประมาณนั้น ๆ แบบขั้นสูง

6. งบประมาณของศูนย์วัฒนธรรมแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

- งบขั้นต่ำ = ค่าเฉลี่ยของงบประมาณส่วนนั้นในอดีต
- งบขั้นกลาง = งบขั้นต่ำ + .5 x ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- งบขั้นสูง = งบขั้นต่ำ + 1 x ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

7. ศูนย์วัฒนธรรมควรได้รับงบประมาณโดยแบ่งออกเป็น

งบประมาณรวม=งบบริหารทั่วไป+งบโครงการหลัก+งบโครงการเลือก

ขั้นตอนและวิธีการจัดสรร

1. กำหนดปัจจัยที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณและค่าความสำคัญของปัจจัยนั้นโดย สวช. หรือ สํารวจความเห็นจากศูนย์วัฒนธรรม

2. คำนําน้ำหนักความสำคัญของศูนย์วัฒนธรรม โดยเก็บข้อมูลค่าปัจจัยของศูนย์ วัฒนธรรมแต่ละแห่งดังภาคผนวก นำมาดำเนินการคำนวณ

$$\text{ค่าน้ำหนักความสำคัญ} = a_1X_1 + a_2X_2 + a_3X_3 + \dots$$

เมื่อ $X_1, X_2, X_3 =$ ค่าปัจจัยของศูนย์วัฒนธรรม

$a_1, a_2, a_3 =$ น้ำหนักความสำคัญของปัจจัย

3. กำหนดขนาดของศูนย์วัฒนธรรม โดยจัดเรียงค่าน้ำหนักความสำคัญและแบ่งค่าน้ำหนักของแต่ละโครงการออกเป็น 3 ช่วง

- ค่าน้ำหนักช่วงสูงสุด จัดเป็นศูนย์วัฒนธรรมระดับใหญ่

- ค่าน้ำหนักช่วงกลาง จัดเป็นศูนย์วัฒนธรรมระดับกลาง

- ค่าน้ำหนักช่วงต่ำสุด จัดเป็นศูนย์วัฒนธรรมระดับเล็ก

โดยวิธีนี้สามารถจัดแบ่งศูนย์วัฒนธรรมออกเป็นระดับเล็ก กลาง ใหญ่ จำนวน 3 กลุ่ม ตามโครงการแต่ละประเภท

4. จัดกลุ่มงบประมาณ โดยสำรวจหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนของงบประมาณโครงการแต่ละโครงการที่ได้รับมาในอดีต และจัดระดับงบประมาณตามเกณฑ์ดังนี้

- งบประมาณต่ำ = ค่าเฉลี่ยของงบประมาณส่วนนั้นในอดีต

- งบประมาณกลาง = งบขั้นต่ำ + $.5 \times$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

- งบประมาณสูง = งบขั้นต่ำ + $1 \times$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. จัดสรรงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรมแต่ละโครงการ โดยพิจารณาจากระดับงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรมบนโครงการนั้น ๆ

- ศูนย์วัฒนธรรมระดับเล็ก ให้ได้รับจัดสรรงบโครงการนั้น ๆ แบบขั้นต่ำ

- ศูนย์วัฒนธรรมระดับกลาง ให้ได้รับจัดสรรงบโครงการนั้น ๆ แบบชั้นกลาง

- ศูนย์วัฒนธรรมระดับใหญ่ ให้ได้รับจัดสรรงบโครงการนั้น ๆ แบบชั้นสูง

6. ปรับงบประมาณรวมที่คำนวณได้กับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจริงให้เข้าสู่จำนวนเดียวกัน โดยการเทียบสัดส่วน ผลการวิเคราะห์ ปรากฏดังตาราง

7. หางบประมาณทุกส่วนที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งหนึ่งจะได้รับดังนี้

งบประมาณรวม=งบบริหารทั่วไป+งบโครงการหลัก+งบโครงการเลือก

รูปแบบการจัดสรรงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรม แบบที่ 2

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ศูนย์วัฒนธรรมอาจเสนอขอของบประมาณประจำปีหรือไม่ก็ได้ ศูนย์ฯ ที่ไม่เสนอ โครงการเข้าของบประมาณจะได้รับงบบริหารขั้นต่ำเท่านั้น
2. ศูนย์วัฒนธรรมแต่ละศูนย์ไม่จำเป็นต้องได้รับงบประมาณเท่านั้นทุกแห่ง และศูนย์ฯ เดียวกันก็ไม่จำเป็นต้องได้รับงบประมาณเท่ากันในแต่ละปี
3. โครงการหลักเป็นโครงการที่ต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณให้ทุกโครงการ
4. โครงการเลือกเป็นโครงการที่ไม่จำเป็นต้องได้รับงบประมาณทุกโครงการ โครงการที่มีความสำคัญน้อยอาจถูกตัดออกไปจากการจัดสรรงบประมาณได้โดยการพิจารณาค่า น้ำหนัก ของโครงการ
5. โครงการเลือกเป็นโครงการที่มีความแตกต่างกันในชื่อ เนื้อหาสาระของมันเพื่อให้มี โครงการไม่มากเกินไปให้จัดกลุ่มโครงการประเภทเดียวกันเข้าด้วยกันและพิจารณาเสมือนเป็นโครงการเดียวกัน

ขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณ

1. เก็บข้อมูลประจำปีโดยให้มี(ก)ข้อมูลพื้นฐาน(ข)ข้อมูลการประเมินโครงการประจำปีที่ผ่านมา
2. กำหนดค่าน้ำหนักของปัจจัยที่ใช้กำหนดงบประมาณประจำปีงบประมาณนี้ โดย สวช. หรือการประชุมปฏิบัติการให้สอดคล้องกับนโยบายของปีนั้น ๆ
3. วิเคราะห์โครงการที่เสนอของบประมาณ
4. คำนวณน้ำหนักความสำคัญของงบบริหารขั้นต่ำและงบโครงการ
5. คำนวณหางบประมาณรวมของศูนย์วัฒนธรรม

2. การอภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้เสนอแบบรูปแบบของศูนย์วัฒนธรรมและแบบจำลองการจัดสรรงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรม 2 แบบ

ในส่วนของรูปแบบของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดที่เสนอจากการวิจัยนี้ เป็นรูปแบบที่นำเสนอขึ้นเพื่อแก้ไขอุปสรรคปัญหาต่างหลายประการ ทั้งปัญหาที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างและการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการจังหวัดและศูนย์วัฒนธรรม รวมถึงสถานภาพบุคลากร ภารกิจ การงบประมาณ ครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ของศูนย์วัฒนธรรม รูปแบบดังกล่าวควรที่จะได้เสนอเป็นแม่แบบเข้าสู่การพิจารณาของ สวช.และผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ เพื่อนำข้อมูล เชิงคุณภาพมาผนวกเข้ากับผลการวิจัยนี้ ให้ได้รูปแบบศูนย์วัฒนธรรมที่สมบูรณ์ต่อไป

ในส่วนของแบบจำลองการจัดสรรงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนั้น ผลการวิจัยเสนอไว้ 2 แบบ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการนำไปเป็นแนวทางทดลองใช้แบบจำลองดังกล่าว กล่าวคือ

(ก) แบบจำลองการจัดสรรงบประมาณแบบที่ 1

ถือเป็นแบบจำลองที่สามารถใช้งานได้ในระยะสั้น เพราะเป็นแบบจำลองที่พิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ เฉพาะที่จำเป็นและมีความสำคัญสูงสามารถนำแบบจำลองนี้ไปใช้ได้ง่าย สามารถสร้างแบบจำลองงบประมาณที่จะนำไปใช้เป็นต้นแบบได้ทันที โดยไม่ต้องจัดเตรียมระบบใด ๆ มากนัก

(ข) แบบจำลองการจัดสรรงบประมาณแบบที่ 2

ถือเป็นแบบจำลองที่สามารถใช้งานได้ในระยะยาว เพราะเป็นแบบจำลองที่พิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการนั้น ๆ อย่างครอบคลุมและมีกระบวนการจัดเตรียมที่ต่อเนื่องทั้งในส่วนของ การสร้างระบบข้อมูลพื้นฐาน ระบบการเสนอโครงการและงบประมาณ การติดตามและประเมินผลโครงการ การวิเคราะห์แผนและโครงการ การจัดวงจรของการทำแผนและงบประมาณ รวมถึงการสร้างคู่มือและแบบฟอร์มด้วย

แบบจำลองนี้จึงเป็นแบบจำลองที่ไม่สามารถจะนำไปใช้งานได้ทันทีทันใด ต้องมีการจัดเตรียมระบบงานที่เกี่ยวข้องอีกมาก

3. ข้อเสนอแนะ

(ก) สถานภาพของศูนย์วัฒนธรรม

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กรมสังกัตและจังหวัดควรประสานงาน กัน ในการกำหนดบทบาทของศูนย์วัฒนธรรมที่ตั้งอยู่ในโรงเรียนมัธยมให้ชัดเจน และที่อยู่ในวิทยาลัยครูให้เป็นศูนย์รูปแบบเดียวกันกับในวิทยาลัยครู เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมเป็นที่ยอมรับ ทุก

ฝ่ายเห็นความสำคัญ สามารถกำหนดบุคลากร อาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ งบประมาณ ได้ชัดเจน อันจะทำให้ผู้บริหาร ครูอาจารย์ในโรงเรียนและบุคคลในหน่วยงานอื่นเข้าใจตรงกัน สนับสนุนงานของศูนย์ วัฒนธรรมให้บรรลุตามเป้าหมายได้

(ข) บุคลากรของศูนย์วัฒนธรรม

สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ ควรทำความเข้าใจกับสถาบันสังกัด ให้ศูนย์วัฒนธรรม ได้รับการจัดสรรตำแหน่งบุคลากรหรือครูที่ปฏิบัติงานในศูนย์ฯ เช่นเดียวกับงานห้องสมุด งานแนะแนว งานวัดผล ทั้งนี้เพื่อให้เป็นผู้รับผิดชอบงานศูนย์วัฒนธรรมเป็นหลักและลดงานทางด้านการสอนให้น้อยลง เพื่อให้สามารถใช้เป็นงานที่สามารถนำไปใช้พิจารณาความดีความชอบแก่บุคคลนั้น ๆ ด้วย

(ค) ด้านครุภัณฑ์และอาคารสถานที่

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ควรเสนอกระทรวงศึกษาธิการในการทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลังและกรมเข้าสังกัด ในการสนับสนุนด้านอาคารสถานที่ และ ด้านครุภัณฑ์ แก่ศูนย์วัฒนธรรม โครงการจัดสรรงบประมาณบางส่วนในการก่อสร้างอาคารสถานที่ที่เป็นสถานที่ทำการของศูนย์ฯ ให้เป็นเป็นสัดส่วนและงามสง่า และจัดสรรงบประมาณ ให้ศูนย์ฯ สามารถจัดซื้อครุภัณฑ์ที่จำเป็นได้ หรือ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ อาจตกลงกับกระทรวงการคลังจัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ให้โดยเฉพาะ

(ง) จัดสรรงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรม

การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนแก่ศูนย์วัฒนธรรม ควรพิจารณาถึงปัจจัยพื้นฐานของ จังหวัด อาทิเช่น จำนวนแหล่งวัฒนธรรม จำนวนประชากร พื้นที่จังหวัด และพื้นที่พัฒนา ควบคู่ไปพร้อมกับประสิทธิภาพของโครงการที่เสนอขอประมาณ เพื่อการนี้ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจะต้องพัฒนา

1. ระบบข้อมูลจังหวัดที่สมบูรณ์ ทันสมัย และครบถ้วน

2. การขอประมาณประจำปีที่เหมาะสม

3. ระบบงานการประเมินผลและติดตามผลโครงการประจำปีที่สุดคล้องกันและสามารถนำมาใช้ในการจัดสรรงบประมาณแก่ศูนย์วัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี

(จ) วงจรการเสนอขอประมาณของศูนย์วัฒนธรรม

การเสนอขอประมาณต้องเสนอเป็นโครงการตามรูปแบบที่ชัดเจน และควรเสนอก่อนปีงบประมาณเพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาตินำมาวิเคราะห์โครงการตามเกณฑ์ ที่กำหนด และดำเนินการจัดสรรงบประมาณได้ทันกับปีงบประมาณ

กรณีที่มีศูนย์วัฒนธรรมใดไม่เสนอโครงการประจำปีก็ได้รับการบริหารจัดการขั้นต่ำเท่านั้น เมื่อระหว่างปีงบประมาณและสิ้นปีงบประมาณ สวช. ควรได้มีการติดตามและประเมินโครงการ เพื่อนำผลมาใช้ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณแก่โครงการของศูนย์วัฒนธรรมที่เสนอในปีต่อไป

(ฉ) การพัฒนาศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

เพื่อให้ศูนย์วัฒนธรรมสามารถกำหนดโครงการพัฒนาวัฒนธรรมของจังหวัดได้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นมากที่สุด สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ควรมีมาตรการในการพัฒนาศูนย์วัฒนธรรม ในด้านต่อไปนี้

1. ระบบข้อมูลวัฒนธรรมจังหวัด
2. ระบบการประเมินผลโครงการจังหวัด
3. การออกแบบและเสนอโครงการ

ทั้งนี้ให้สอดคล้องกับระบบของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติที่พัฒนาไว้ตามข้อ 4

(ช) การประสานงานวัฒนธรรมระดับจังหวัด

ในการให้คณะอนุกรรมการจังหวัดศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสถานศึกษาที่ศูนย์สังกัด และผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัด เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย ภารกิจและหน้าที่การดำเนินงานของศูนย์การประสานการดำเนินงานขั้นตอนงบประมาณเป็นอย่างดี ถูกต้อง ตรงกัน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ควรมีมาตรการเกี่ยวกับ

1. การทำคู่มือการปฏิบัติงาน
2. การประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรม
3. ประชุมบุคคลทุกฝ่ายเป็นครั้งคราว

บรรณานุกรม

1. คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน คู่มือการปฏิบัติงานของศูนย์วัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2530.
2. คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน คู่มือการจัดตั้งคณะอนุกรรมการจังหวัด และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมจังหวัด. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรมการศาสนา, 2523.
3. คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน การศึกษาสภาพศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และการติดตามผลการดำเนินงาน มปท., 2530.
4. คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน ปัญหาและอุปสรรคของงานวัฒนธรรม. มปท., 2529.
5. คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน แผนนโยบายวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมการศาสนา, ม.ป.ป.
6. คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม: รายงานของคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา เสนอรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี 4 ธันวาคม 2517. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศูนย์การทหารราบ, 2518.
7. นฤทธิ ศรีวรรณ. บทบาทของวิทยาลัยครูในเขตภาคใต้ที่มีอิทธิพลต่อการทำนุบำรุง วัฒนธรรมของชาติ. ปรินญาณิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
8. บำรุง สุขพรรณ. บทบาทและผลการปฏิบัติงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรม ในการเผยแพร่ฟื้นฟู พัฒนาความคิดจิตใจ และส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ต่อประชาชนในชนบท. คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.
9. มหาสารคาม, วิทยาลัยครู ศูนย์วิจัย. การประเมินโครงการและกิจกรรมของ ศูนย์วัฒนธรรมในเขตการศึกษา 10. มปท., ม.ป.ป.
10. ลักขณา เรขาศิลา. บทบาทของวิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือที่มีต่อการทำนุบำรุง วัฒนธรรมของชาติ. ปรินญาณิพนธ์มหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
11. ศึกษาธิการ, กระทรวง. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยศูนย์วัฒนธรรม ฉบับที่ 2. ม.ป.ท., 2529.
12. สอน โรจนตระกูล. บทบาทของวิทยาลัยครูในเขตภาคกลางที่มีต่อการทำนุบำรุง วัฒนธรรมของชาติ. ปรินญาณิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

ภาคผนวก-ก

รายชื่อโครงการ

รายชื่อโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดดำเนินการปี 2529

ที่	ชื่อโครงการ
1.	โครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนนักศึกษา
2.	โครงการสำรวจและจัดทำระบบข้อมูลวัฒนธรรม
3.	โครงการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย
4.	โครงการจัดกิจกรรมวันสำคัญประจำปี
5.	โครงการวันแม่
6.	โครงการเกี่ยวข้องกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
7.	โครงการมารยาท
8.	โครงการเสริมสร้างระเบียบวินัยข้าราชการ
9.	โครงการเสริมสร้างระเบียบวินัยประชาชน
10.	โครงการสนับสนุนให้องค์กรของท้องถิ่นและภาคเอกชนร่วมมือในการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม
11.	โครงการฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น
12.	โครงการส่งเสริมฟื้นฟูวัฒนธรรมพื้นบ้าน
13.	โครงการส่งเสริมดนตรีไทย
14.	โครงการจัดตั้งสมาคมมูลนิธิเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
15.	โครงการเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมระดับท้องถิ่น
16.	โครงการดนตรีสากลทั่วไป
17.	โครงการดนตรีไทยในสถานศึกษา
18.	โครงการวัฒนธรรมดีเด่น
19.	โครงการส่งเสริมดนตรีพื้นบ้านสำหรับประชาชน
20.	โครงการติดตามประเมินผล
21.	โครงการเผยแพร่แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม
22.	โครงการพัฒนาบุคลากรศูนย์วัฒนธรรม
23.	โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
24.	โครงการอบรมพัฒนาบุคลากร (นอกศูนย์)
25.	โครงการศาสนา/บวช/เยาวชนเข้าวัด
26.	โครงการจริยธรรมและค่านิยม
27.	โครงการพระพุทธรูปและอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับศาสนา
28.	โครงการบริหารศูนย์วัฒนธรรม
29.	โครงการประชาสัมพันธ์กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรม
30.	โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์วัฒนธรรม
31.	โครงการจัดนิทรรศการหอวัฒนธรรมมรดกไทย นิทรรศการ
32.	โครงการศึกษาค้นคว้าวิจัย
33.	โครงการปรับปรุงจัดหอวัฒนธรรม

รายชื่อโครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดดำเนินการปี 2529 (ต่อ)

ที่	ชื่อโครงการ
34.	โครงการพิมพ์รายงานสัมมนาวัฒนธรรม
35.	โครงการศึกษา <ul style="list-style-type: none"> - สวนดอกไม้ประดิษฐ์ - คนตรีไทยในสถานศึกษา - นักเรียนมัธยมตัวอย่าง
36.	โครงการอื่น ๆ <ul style="list-style-type: none"> - วัฒนธรรมไทยช่วยภัยน้ำท่วม - สุนทรภู่ 200 ปี - การปฏิบัติงานของบุคลากร - ส่งเสริมการประกวดกิจกรรมทางวัฒนธรรม - งานส่งเสริมวัฒนธรรมไทย - ประชมนุกรรมกรรมวัฒนธรรมจังหวัด - ผีอกบรมมัคคุเทศก์ - ส่งเสริมวัฒนธรรม
37.	โครงการประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมสู่ท้องถิ่น
38.	โครงการวัฒนธรรมสัญจร
39.	โครงการวัฒนธรรมไทยในชนบท
40.	โครงการวัฒนธรรมสัมพันธ์ชายแดนภาคใต้
41.	โครงการ หมู่บ้าน อพป.
42.	โครงการเอกสารเผยแพร่วัฒนธรรม

โครงการหลักปี 2529 ที่ สวช. ให้กรอบนโยบายให้ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
ดำเนินการ

ที่	ชื่อโครงการ
1.	โครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนนักศึกษา
2.	โครงการสำรวจและจัดทำระบบข้อมูลวัฒนธรรม
3.	โครงการจัดกิจกรรมในวันสำคัญประจำปี
4.	โครงการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย

โครงการเสนอแนะ (เลือก) ปี 2529 ที่ สวช. ให้กรอบนโยบายให้ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
ดำเนินการ

ที่	ชื่อโครงการ
1.	โครงการส่งเสริมดนตรีไทย
2.	โครงการส่งเสริมและฟื้นฟูวัฒนธรรมพื้นบ้าน
3.	โครงการเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมระดับท้องถิ่น
4.	โครงการเสริมสร้างระเบียบวินัยข้าราชการ
5.	โครงการเสริมสร้างระเบียบวินัยประชาชน
6.	โครงการฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น
7.	โครงการสนับสนุนให้องค์กรของท้องถิ่นและภาคเอกชนร่วมมือในการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม
8.	โครงการจัดตั้งสมาคมมูลนิธิเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

โครงการที่ สวช. มอบให้ศึกษาธิการเขตดำเนินการ 2529

ที่	ชื่อโครงการ
1.	โครงการวัฒนธรรมดีเด่น
2.	โครงการส่งเสริมดนตรีพื้นบ้านสำหรับประชาชน
3.	โครงการติดตามประเมินผล

โครงการที่ สวช. มอบให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดดำเนินการ 2529

ที่	ชื่อโครงการ
1.	โครงการประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมสู่ท้องถิ่น
2.	โครงการวัฒนธรรมสัญจร
3.	โครงการส่งเสริมกิจกรรมวัฒนธรรมสู่ท้องถิ่น

โครงการสนองนโยบาย/หน้าที่ที่ตามนโยบายของ สวช.และตามหน้าที่ของศูนย์วัฒนธรรม

ที่	ชื่อโครงการ
1.	โครงการศึกษาค้นคว้าวิจัย
2.	โครงการอบรมพัฒนาบุคลากร
3.	โครงการปรับปรุงจัดหอวัฒนธรรม
4.	โครงการจัดนิทรรศการหอวัฒนธรรม
5.	โครงการมารยาท
6.	โครงการเกี่ยวข้องกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
7.	โครงการหมู่บ้าน อพป.
8.	โครงการพระพุทธรูป
9.	โครงการดนตรีไทยในสถานศึกษา

โครงการอื่น ๆ ที่ศูนย์วัฒนธรรมเห็นว่ามีควมสนใจ

ที่	ชื่อโครงการ
1.	โครงการวันแม่
2.	โครงการดนตรีสากล
3.	โครงการอื่น ๆ เช่น อบรมมัคคุเทศก์ สุนทรภู่ 200 ปี ช่วยภัยน้ำท่วม
4.	โครงการเผยแพร่แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม
5.	โครงการพัฒนาบุคลากรศูนย์วัฒนธรรม
6.	โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
7.	โครงการทางด้านศาสนา
8.	โครงการจริยธรรมและค่านิยม
9.	โครงการบริหารศูนย์วัฒนธรรม
10.	โครงการประชาสัมพันธ์กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรม
11.	โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์วัฒนธรรม
12.	โครงการเกี่ยวข้องการศึกษา
13.	โครงการวัฒนธรรมไทยในชนบท
14.	โครงการวัฒนธรรมสัมพันธ์ชายแดนไทยภาคใต้
15.	โครงการเอกสารเผยแพร่วัฒนธรรม
16.	โครงการพิมพ์รายงานสัมมนาวัฒนธรรม

ภาคผนวก-ข

แบบสอบถาม ฉบับที่ 1

โครงการศึกษาศักยภาพ และทรัพยากรศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
ของคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามลำดับความสำคัญของโครงการ ที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดดำเนินการ ปี 2529 - 2530

คำชี้แจงประกอบการตอบแบบสอบถาม

1. ผู้ตอบแบบสอบถามชุดนี้ ได้แก่

- ก. คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด
- ข. คณะกรรมการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

2. แบบสอบถาม มี 2 ชุด ได้แก่

- ก. ชุดถามความสำคัญของโครงการปี 2529 (ชุด 1.1)
- ข. ชุดถามความสำคัญของโครงการปี 2530 (ชุด 1.2)

3. คำจำกัดความ

ความสำคัญ หมายถึง โครงการที่มีประโยชน์ต่อชุมชนนั้น ๆ ที่ต้องเร่งรีบให้มีการประพฤติปฏิบัติ หรือดำเนินการก่อนที่จะเกิดการเสียหายต่องานวัฒนธรรมของจังหวัดนั้น

4. ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ขอความกรุณาท่านจัดลำดับที่ความสำคัญของโครงการในความคิดเห็นของท่าน

โครงการ	ลำดับที่ตามความสำคัญ
โครงการผลิตสื่อเพื่อเสริมสร้างวินัย	.....
โครงการสำรวจจัดระบบข้อมูลทางวัฒนธรรม	.....
โครงการจัดกิจกรรมวันสำคัญประจำปี	.....

ถ้าท่านเห็นว่าโครงการทั้ง 3 โครงการเหมาะสมและเป็นโครงการที่มีความสำคัญ ท่านก็จะให้ลำดับที่ก่อนหลัง ดังนี้

โครงการ	ลำดับที่ตามความสำคัญ
โครงการผลิตสื่อเพื่อเสริมสร้างวินัย	.....3.....
โครงการสำรวจจัดระบบข้อมูลทางวัฒนธรรม	.....1.....
โครงการจัดกิจกรรมวันสำคัญประจำปี	.....2.....

ตัวอย่างแบบสอบถามชุด 1.1

ขอความกรุณาท่านจัดลำดับที่ก่อนหลังตามความสำคัญของโครงการ ในความคิดเห็นของท่าน

ชื่อ..... เพศ ( )ชาย ( )หญิง

ท่านเป็น ( )อนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด ( )กรรมการศูนย์วัฒนธรรม

โครงการที่ดำเนินการปี 2529	ลำดับที่ตามความสำคัญ
โครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนและนักศึกษา	.....
โครงการสำรวจและจัดทำระบบข้อมูลวัฒนธรรม	.....
โครงการจัดกิจกรรมในวันสำคัญประจำปี โครงการเผยแพร่	.....
วัฒนธรรมไทย โครงการส่งเสริมและฟื้นฟูวัฒนธรรมพื้นบ้าน	.....
	.....

ตัวอย่างแบบสอบถามชุด 1.2

ขอความกรุณาท่านจัดลำดับที่ก่อนหลังตามความสำคัญของโครงการ ในความคิดเห็นของท่าน

ชื่อ ..... เพศ ( )ชาย ( )หญิง

ท่านเป็น ( )อนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด ( )กรรมการศูนย์วัฒนธรรม

โครงการที่ดำเนินการปี 2530	ลำดับที่ตามความสำคัญ
1.โครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนนักศึกษาจังหวัด	.....
2.โครงการสำรวจและจัดทำระบบข้อมูลวัฒนธรรม	.....
3.โครงการจัดกิจกรรมในวันสำคัญประจำปี	.....
4.โครงการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย	.....
5.โครงการส่งเสริมและฟื้นฟูวัฒนธรรมพื้นบ้าน	.....
6.โครงการจัดกิจกรรมดนตรีไทยเพื่อจริยธรรมและวัฒนธรรม	.....
7.โครงการสอนดอกไม้ประดิษฐ์	.....
	.....

ภาคผนวก-ค

แบบสอบถาม ฉบับที่ 2

ค-1

**โครงการศึกษาศักยภาพและทรัพยากรศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ**

ฉบับที่ 2 แบบสอบถาม รูปแบบการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรม

**กองวิจัยและวางแผน
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ**

คำชี้แจงประกอบการตอบแบบสอบถาม

1. ขอความกรุณาท่านทำเครื่องหมาย / ในวงกลมหน้าข้อหรือช่องที่วางไว้ที่
ท่านเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านที่สุด
2. ขอความกรุณาท่านเติมคำหรือข้อความตามแต่ที่ท่านจะมีความคิดเห็นและ
ตามข้อเท็จจริงที่ท่านประจักษ์

**ขอขอบคุณ
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ**

แบบสอบถามคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด
โครงการวิจัย เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของศูนย์วัฒนธรรม

*****

คำชี้แจง คำถามต่อไปนี้มุ่งจะค้นหาข้อมูลที่จะนำไปใช้การพิจารณาจัดรูปแบบและงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม
ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง คำตอบของท่านไม่ก่อให้เกิดผลสิ่งใด ๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น

*****

1. จังหวัด .....
2. อาชีพ (1)ข้าราชการ (2)ไม่ใช่ข้าราชการ
3. เพศ (1)ชาย (2)หญิง
4. อายุ ..... ปี
5. ระดับการศึกษา .....
6. ท่านเป็นอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดมาแล้วรวม ..... ปี
7. คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดมีการประชุมปีละกี่ครั้ง (1)..... ครั้ง (2)ไม่แน่นอน
8. ท่านคิดว่าจำนวนครั้งการประชุมคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดที่ปฏิบัติกันมาเป็นอย่างดี
(1) มากเกินไป (2)น้อยเกินไป (3)เหมาะสมแล้ว
9. ท่านคิดว่าคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดควรมีการประชุมปีละกี่ครั้ง ..... ครั้ง
10. การประชุมคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดเท่าที่ปฏิบัติกันมาเป็นการประชุมแบบใด
(1)ประชุมตามเวลาที่กำหนด (2)ประชุมเมื่อมีเรื่องต้องพิจารณา (3)อื่น ๆ [โปรดระบุ] .....
11. ท่านเคยมีธุระอื่น จนทำให้ไม่สามารถเข้าประชุมคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดหรือไม่
(1)เคย (2)ไม่เคย
12. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดในจังหวัดของท่านตั้งอยู่ที่ใด
(1)วิทยาลัยครู (2)โรงเรียน (3)วิทยาลัยพลศึกษา (4)อื่น ๆ [โปรดระบุ].....
13. ท่านคิดว่าที่ตั้งของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดปัจจุบันในจังหวัดของท่านเหมาะสมหรือไม่
(1)เหมาะสม [ข้ามไปตอบข้อ 15]
(2)ไม่เหมาะสม [ข้ามไปตอบข้อ 14]
14. ถ้าไม่เหมาะสม ท่านคิดว่าศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดควรตั้งอยู่ที่ใด
(1)ในสถานศึกษา ..... (2)ศาลากลางจังหวัด (3)เทศบาล (4)อื่น ๆ [โปรดระบุ]
15. ท่านคิดว่าการทำงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดควรขึ้นตรงต่อหน่วยงานใด
(1)คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด
(2)สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
(3)โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาในจังหวัด
(4)อื่น ๆ [โปรดระบุ] .....

แบบสอบถามคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด (ต่อ)

16. ท่านคิดว่าศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด มีความสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่ปีละกี่โครงการ.....
โครงการ
17. ท่านคิดว่าจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องมีคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด (1)จำเป็น (2)ไม่จำเป็น
18. อนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดควรมีทั้งหมดกี่คนจึงจะเหมาะสม .....คน
19. ท่านคิดว่าสมควรมีผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัดหรือไม่ (1)สมควร (2)ไม่สมควร
20. ถ้าสมควรมีผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัด ท่านคิดว่าผู้ประสานงาน ควรประจำที่ใด
(1)สถานที่ที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดตั้งอยู่
(2)สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
(3)อื่น ๆ [โปรดระบุ] .....
21. ท่านต้องการให้ผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัดทำหน้าที่อะไรบ้าง
.....
.....
.....
22. ในฐานะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด ท่านได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดในเรื่อง
ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

กิจกรรม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	1 มาก	2 น้อย	3 ไม่เคยร่วม
1.ศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ			
2.เสนอแนะแนวทางจัดกิจกรรมของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด			
3.วางแผนการดำเนินงานของศูนย์ฯ			
4.ร่วมบริจาคเงินช่วยเหลือการจัด กิจกรรมของศูนย์ฯ			
5.ชักชวนผู้อื่นให้ร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์ฯ			
6.ร่วมดำเนินกิจกรรมของศูนย์ฯ			
7.ประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ			

23. ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องต่อไปนี้อย่างไร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	กลาง	น้อย	น้อยมาก
1. วัฒนธรรมเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ					
2. มีบางจังหวัดเท่านั้น ที่มีวัฒนธรรมเป็นของตนเองอย่างเด่นชัด					
3. การส่งเสริมวัฒนธรรมจังหวัด คือการพัฒนาเศรษฐกิจ					
4. ใคร ๆ ก็สามารถทำงานด้านวัฒนธรรมได้					
5. การร่วมทำงานด้านวัฒนธรรมทำให้มีการะเพิ่มมากขึ้น					
6. วัฒนธรรมเป็นมิติพื้นฐานของกระบวนการพัฒนา					
7. ข้าพเจ้าชอบทำงานทางด้านวัฒนธรรม					
8. เพราะสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน เราจึงไม่ควรเสียเวลากับงานด้านวัฒนธรรมมากนัก					
9. งานวัฒนธรรมเป็นงานที่ทำให้เห็นผลได้ยาก					
10. เป็นเรื่องยากที่จะให้ ร่วมกันทำงานด้านวัฒนธรรม					
11. ข้าพเจ้าตั้งใจทำงานด้านวัฒนธรรม					
12. การประชุมคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด เป็นเรื่องน่าเบื่อหน่าย					
13. การประชุมคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด ไม่สร้างสรรคงานวัฒนธรรมเท่าใดนัก					
14. การดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดยังไม่มีดี					
15. ควรแยกศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดออกจากสถาบันการศึกษา					
16. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดควรมีสถานที่เป็นของตนเอง					
17. ศูนย์วัฒนธรรมควรรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด					
18. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดช่วยพัฒนาวัฒนธรรมในจังหวัด					
19. การทำงานของศูนย์ไม่สร้างประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม					
20. สถาบันการศึกษาช่วยให้ศูนย์วัฒนธรรมดำเนินงานไปได้ดี					
21. งานของศูนย์วัฒนธรรมก็คืองานของสถาบัน ศึกษานั้น ๆ					
22. ถ้าเป็นไปได้ข้าพเจ้าต้องการมีบทบาทในการดำเนินงานของศูนย์มากกว่านี้					
23. การเป็นอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดไม่มีบทบาทต่อการดำเนินงานของศูนย์เท่าใดนัก					
24. ข้าพเจ้าพร้อมจะเข้า ร่วมประชุมเพื่อการดำเนินงานทางวัฒนธรรมทุกครั้ง					
25. การประชุมคณะกรรมการฯ ไม่ช่วยทำให้การดำเนินงานของศูนย์ดีขึ้น					

24. ท่านคิดว่าเพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรต่อไปนี้อย่างไร

คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด ศูนย์วัฒนธรรมประจำจังหวัด

กรมต้นสังกัด สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัด องค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

.....

.....

.....

25. ท่านคิดว่าควรมีศูนย์วัฒนธรรมระดับอำเภอหรือไม่

1. ควร เพราะ .....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ไม่ควร เพราะ .....

.....

.....

.....

.....

.....

#####

ภาคผนวก-ง

แบบสอบถาม ฉบับที่ 3

โครงการศึกษาศักยภาพและทรัพยากรศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามรูปแบบของศูนย์วัฒนธรรม

กองวิจัยและวางแผน
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

คำชี้แจงประกอบการตอบแบบสอบถาม

1. ขอความกรุณาท่านทำเครื่องหมาย / ในวงกลมหน้าข้อหรือช่องที่ว่างไว้
ท่านท่านเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านที่สุด
2. ขอความกรุณาท่านเติมคำหรือข้อความตามที่ท่านจะมีความคิดเห็น และ
ตามข้อเท็จจริงท่านท่านประจักษ์

ขอขอบคุณ
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

แบบสอบถามศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
โครงการวิจัย เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของศูนย์วัฒนธรรมในความดูแลของ สวช.

คำชี้แจง คำถามต่อไปนี้เป็นคำถามที่มุ่งค้นหาข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการพิจารณาจัดรูปแบบและงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง คำตอบของท่านจะไม่ก่อให้เกิดผลเสียใด ๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น

1. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด .....
2. สถานที่ตั้ง .....
3. ตำแหน่งในศูนย์วัฒนธรรมของผู้ตอบ .....
4. ปีที่แล้วศูนย์ได้ดำเนินการทางด้านวัฒนธรรมไปกี่โครงการ .....
5. การดำเนินงานทางด้านวัฒนธรรมที่ทำไปเมื่อปีที่แล้ว เป็นงานที่
  - (1) วิเริ่มจากศูนย์เอง.....โครงการ
  - (2) ดำเนินงานตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด .....
  - (3) ดำเนินงานตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.....โครงการ
6. การดำเนินงานตามโครงการซึ่งได้รับงบประมาณจากสำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ศูนย์ฯได้ดำเนินการแบบใด
  - (1) ดำเนินการเอง
  - (2) ทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงาน
  - (3) ประสานงานและร่วมดำเนินการ
7. คณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดของท่านมีกี่คน.....คน
8. ท่านคิดว่าคณะกรรมการฯ ที่มีอยู่ปัจจุบันเป็นอย่างไร (1)มากเกินไป (2)เหมาะสม (3)น้อยเกินไป
9. ท่านคิดว่าคณะกรรมการฯ ควรจะมีคนจึงเหมาะสมที่สุด.....คน
10. การประชุมคณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์ฯ มีการประชุมปีละกี่ครั้ง .....
11. การประชุมคณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์ฯ เท่าที่ปฏิบัติกันมาเป็นการประชุมแบบใด
  - (1) ประชุมตามวาระที่กำหนดไว้
  - (2) ประชุมเมื่อมีเรื่องต้องพิจารณา
  - (3) อื่น ๆ [โปรดระบุ] .....
12. ท่านคิดว่าจำนวนครั้งในการประชุมคณะกรรมการฯ เป็นอย่างไร
  - (1) มากเกินไป (2) เหมาะสม (3) น้อยเกินไป
13. ท่านคิดว่าการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์ฯ ควรจะมีปีละกี่ครั้งจึงจะเหมาะสม.....ครั้ง
14. ท่านเคยติดธุระอื่น จนทำให้ไม่สามารถประชุมคณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์ฯหรือไม่
  - (1) เคยบ่อยครั้ง (2) เคยบางครั้ง (3) ไม่เคยเลย

15. ท่านคิดว่าใครเป็นผู้มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของศูนย์มากที่สุด โปรดเรียงตามลำดับความสำคัญ

ข้อความ	ลำดับที่
ผู้ว่าราชการจังหวัด	.....
คณะกรรมการวัฒนธรรม	.....
ประธานศูนย์ฯ	.....
คณะกรรมการศูนย์ฯ	.....
ประชาชน	.....
นักการเมือง	.....
องค์การเอกชน	.....
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	.....

16. ท่านคิดว่าควรมีผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัดหรือไม่

(1) ไม่ควร เหตุผล.....

(2) ควร [ถ้าตอบข้อนี้ โปรดตอบข้อ 17 ถ้าตอบว่าไม่ควรข้ามไปตอบ ข้อ 18]

17. ถ้าควรมีผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัด ท่านคิดว่าผู้ประสานงานควรประจำอยู่ที่ใด

(1) ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด

(2) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

(3) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

18. ท่านต้องการให้ผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัดทำหน้าที่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

19. ท่านคิดว่าสถานที่ตั้งศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดของท่านควรตั้งอยู่ที่ใด

(1) ในสถานศึกษา

[1].[1] วิทยาลัยครู

[1].[2] วิทยาลัยพลศึกษา

[1].[3] โรงเรียนมัธยมประจำจังหวัด

[1].[4] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

(2) ศาลากลางจังหวัด

(3) เทศบาล

(4) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

20. ท่านคิดว่าการทำงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดควรขึ้นตรงต่อหน่วยงานใด

(1) คณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด

(2) สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

(3) โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาในจังหวัด

(4) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

21. ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ดำเนินงาน(กรรมการ) ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ท่านได้ มีส่วนร่วมในเรื่องต่อไปนี้อย่างไร

ข้อความ	การมีส่วนร่วม		
	1มาก	2ปานกลาง	3น้อย
1.ศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ			
2.เสนอแนะแนวทางจัดกิจกรรมของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด			
3.วางแผนการดำเนินงานของศูนย์			
4.ร่วมบริจาคเงินทุนช่วยเหลือการจัดกิจกรรมของศูนย์			
5.ชักชวนผู้อื่นให้ร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์			
6.ร่วมดำเนินกิจกรรมของศูนย์ฯ			
7.ประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์			

22. ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องต่อไปนี้อย่างไร

ข้อความ	ความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.วัฒนธรรมเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ					
2.มีบางจังหวัดเท่านั้นที่มีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง อย่างเด่นชัด					
3.การส่งเสริมวัฒนธรรมจังหวัดคือการพัฒนา เศรษฐกิจอย่างหนึ่ง					
4.ใคร ๆ ก็สามารถทำงานด้านวัฒนธรรมได้					
5.วัฒนธรรมเป็นมิติพื้นฐานของการพัฒนา					
6.การร่วมดำเนินงานด้านวัฒนธรรมทำให้มีภาวะ เพิ่มมากขึ้น					
7.ข้าพเจ้าชอบทำงานด้านวัฒนธรรม					
8.เพราะสภาพของเศรษฐกิจในปัจจุบัน เราจึงไม่ควร เสียเวลากับงานวัฒนธรรมมากนัก					
9.งานวัฒนธรรมเป็นงานที่ทำให้เห็นผลได้ยาก					
10.เป็นเรื่องยากที่จะให้ความร่วมมือกันทำงาน ด้านวัฒนธรรม					
11.ข้าพเจ้าตั้งใจทำงานด้านวัฒนธรรม					
12.การประชุมคณะกรรมการดำเนินงานวัฒนธรรม ของศูนย์ฯเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่าย					
13.การประชุมคณะกรรมการดำเนินงานวัฒนธรรม ของศูนย์ฯไม่ได้สร้างสรรค์งานวัฒนธรรมเท่าใดนัก					

22. ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องต่อไปนี้อย่างไร (ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่ แน่ ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
14. ไม่จำเป็นต้องมีคณะกรรมการวัฒนธรรม จังหวัด					
15. คณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดเป็นเพียง รูปแบบการดำเนินงานตามระบบ ราชการเท่านั้น					
16. คณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดช่วยสร้าง สรรค์งานวัฒนธรรมให้กับศูนย์ฯ					
17. ข้าพเจ้าประทับใจในการทำงานของคณะ อนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด					
18. ข้าพเจ้าขอให้มีคณะกรรมการวัฒนธรรม จังหวัด					
19. ข้าพเจ้าอยากให้คณะกรรมการวัฒนธรรม จังหวัดมีบทบาทในการดำเนินงานของศูนย์ มากกว่านี้					
20. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดควรรายงานผลการดำเนิน งานต่อคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด					

23. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของศูนย์เป็นอย่างไร

.....
 .....
 .....
 .....

24. ท่านคิดว่าเพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่านี้ โครงการควรมีความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรต่อไปนี้อย่างไร

(1) คณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด	(4) ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
(2) สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	(5) กรมต้นสังกัด
(3) ผู้ประสานงานวัฒนธรรมจังหวัด	(6) องค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

.....
 .....
 .....
 .....

25. ท่านคิดว่าควรมีศูนย์วัฒนธรรมระดับอำเภอหรือไม่

(1) ควร เหตุผล .....

.....
.....
.....
.....

(2) ไม่ควร เหตุผล .....

.....
.....
.....
.....

26. ท่านคิดว่าศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมีความสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่ปีละกี่ โครงการ
.....โครงการ

*****

ภาคผนวก-จ

แบบสอบถาม ฉบับที่ 4

โครงการศึกษาศักยภาพและทรัพยากรศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ฉบับที่ 4 แบบสำรวจทรัพยากรของศูนย์วัฒนธรรม

กองวิจัยและวางแผน
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

คำแนะนำในการกรอกข้อมูล
แบบสำรวจทรัพยากรของศูนย์วัฒนธรรม

1. ผู้กรอกข้อมูล

- (1) หัวหน้าฝ่ายทุกฝ่าย กรอกข้อมูลเฉพาะฝ่ายที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่
- (2) ประธาน, ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าศูนย์ กรอกข้อมูลของศูนย์ที่ไม่เป็นหน้าที่ของฝ่ายใดโดยเฉพาะ
- (3) กรณีที่ไม่จำแนกฝ่ายชัดเจน ให้บุคคลตาม (2) กรอกข้อมูลของศูนย์ทั้งหมด หรือ มอบหมายให้บุคคลที่ทำหน้าที่ตาม (1) ดำเนินการก็ได้

2. ข้อมูลทรัพยากรที่ต้องการมี 2 ลักษณะ คือ

- (1) จำนวนที่มีอยู่จริงในปัจจุบัน ทั้งส่วนที่เป็นสมบัติของศูนย์วัฒนธรรมเอง หรือสถาบันต้นสังกัดให้ยืมใช้งานในศูนย์
- (2) จำนวนที่จำเป็นควรมี เป็นทรัพยากรที่ควรจัดหาให้มีเพื่อให้ศูนย์วัฒนธรรมสามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างสมบูรณ์และครบถ้วน

ขอขอบคุณในความร่วมมืออย่างยิ่ง
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

แบบสำรวจทรัพยากรศูนย์วัฒนธรรมประจำปี 2529

คำชี้แจง แบบสำรวจนี้ต้องการทราบข้อมูล บุคลากร ครูภัณฑ์ งบประมาณ และค่าใช้จ่าย อาคารสถานที่ ของแต่ละฝ่ายในศูนย์วัฒนธรรม ทั้งจำนวนที่มีอยู่จริง(สวนเฉพาะของศูนย์ + ส่วนที่สถาบันสังกัดให้ศูนย์นำมาใช้ประโยชน์) และจำนวนที่ต้องการ เพื่อให้ ศูนย์ปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์มากที่สุด

โปรดกาเครื่องหมาย ลงหน้าชื่อฝ่ายของท่าน

- ประธาน/ผอ./หัวหน้าศูนย์/เลขา   ฝ่ายส่งเสริม
 ฝ่ายฝึกอบรม   ฝ่ายวิจัย
 ฝ่ายหอวัฒนธรรม   ฝ่าย.....

1. ข้อมูลเบื้องต้นของฝ่าย

1.1 ชื่อศูนย์วัฒนธรรม .....

1.2 จังหวัด .....

1.3 ตำแหน่งในศูนย์ .....

2. บุคลากรของฝ่าย

2.1 จำนวนบุคลากรของฝ่ายที่มีอยู่จริง

ตำแหน่งในฝ่าย	สาขาวิชาที่เคยศึกษา ประสบการณ์ของ บุคลากรตามตำแหน่ง	สาขาวัฒนธรรมที่ ชำนาญของบุคลากร ตามตำแหน่ง	ผลการปฏิบัติงาน บุคลากรตามตำแหน่ง	ปัญหาการปฏิบัติงาน ของบุคลากรตามตำแหน่ง
(1)หัวหน้า	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6		
(2)รองหัวหน้าฝ่าย	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6		
(3)ประจำฝ่าย.....	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6		
(4)ประจำฝ่าย.....	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6		
(5)ประจำฝ่าย.....	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6		
(6)เลขานุการ	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6		

*ระบุ 1 สาขา

**ระบุ 1 สาขา

*** ระบุ 1 รายการ

**** ระบุ 1 รายการ

[1]วิทยาศาสตร์

[1]มนุษยศาสตร์

[1]ดี/ดีมาก

[1]ไม่มีเวลา

[2]สังคมศาสตร์

[2]ศิลปะ

[2]ปานกลาง

[2]ขาดความชำนาญ

[3]มนุษยศาสตร์

[3]ช่างฝีมือ

[3]ยังไม่พอใจ

[3]อื่นๆระบุ.....

[4]ศึกษาศาสตร์

[4]ดนตรีศิลป์

[5]อาชีวศึกษา

[5]กีฬา

[6]อื่นๆ

[6]อื่นๆ

2.2 จำนวนบุคลากรที่ควรจะมีของฝ่าย (เรียงตามลำดับความสำคัญ)

ตำแหน่งในฝ่าย	สาขาวิชาที่เคยศึกษา ประสบ การณ์ของบุคลากร	สาขาวัฒนธรรมที่ ชำนาญของบุคลากร	เหตุผล/ความจำเป็น ที่ต้องมี
(1)หัวหน้า	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	
(2)รองหัวหน้าฝ่าย (3)ประจำ	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	
ฝ่าย..... (4)ประจำ	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	
ฝ่าย.....	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	
(5)ประจำฝ่าย..... (7)	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	
เลขานุการ	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	

*ระบุ 1 สาขา	**ระบุ 1 สาขา
[1]วิทยาศาสตร์	[1]มนุษยศาสตร์
[2]สังคมศาสตร์	[2]ศิลปะ
[3]มนุษยศาสตร์	[3]ช่างฝีมือ
[4]ศึกษาศาสตร์	[4]คหกรรมศิลป์
[5]อาชีวศึกษา	[5]กีฬา
[6]อื่น ๆ	[6]อื่น ๆ

3.1 งบประมาณของฝ่ายที่ได้รับปี 2529

งบประมาณ	ลักษณะการใช้จ่าย *	ปัญหาในการใช้จ่าย
1.งบประมาณ สวท.....บาท ☐ จำแนกเป็นค่าตอบแทน.....บาท ☐ ค่าวัสดุ.....บาท ☐ ค่าใช้สอย.....บาท	1 2 3	
2.งบประมาณต้นสังกัด.....บาท (จากเงินบำรุงการศึกษาและงบประมาณแผ่นดิน) ☐ จำแนกเป็นค่าตอบแทน.....บาท ☐ ค่าวัสดุ.....บาท ☐ ค่าใช้สอย.....บาท	1 2 3	
3.งบบริจาคอื่น ๆ .....บาท (มูลนิธิ สมาคม องค์กร ฯลฯ) ☐ จำแนกเป็นค่าตอบแทน.....บาท ☐ ค่าวัสดุ.....บาท ☐ ค่าใช้สอย.....บาท	1 2 3	

* [1]บริหารงานฝ่าย [2]ดำเนินโครงการของฝ่าย [3]จุดหนุนแก่โครงการของท้องถิ่น

3.2 ค่าใช้จ่ายของฝ่ายที่ต้องการปี 2529

งบประมาณ	ลักษณะการใช้จ่าย *	ปัญหาในการใช้จ่าย
1.งบประมาณ สวช.....บาท ☐ จำแนกเป็นค่าตอบแทน.....บาท ☐ ค่าวัสดุ.....บาท ☐ ค่าใช้สอย.....บาท	1 2 3	
2.งบประมาณต้นสังกัด.....บาท (จากเงินบำรุงการศึกษาและงบประมาณแผ่นดิน) ☐ จำแนกเป็นค่าตอบแทน.....บาท ☐ ค่าวัสดุ.....บาท ☐ ค่าใช้สอย.....บาท	1 2 3	
3.งบบริจาคอื่น ๆ .....บาท (มูลนิธิ สมาคม องค์กร ฯลฯ) ☐ จำแนกเป็นค่าตอบแทน.....บาท ☐ ค่าวัสดุ.....บาท ☐ ค่าใช้สอย.....บาท	1 2 3	

* [1]บริหารงานฝ่าย [2]ดำเนินโครงการของฝ่าย [3]จุดหมุนแก่โครงการของท้องถิ่น

4. ครูภัณฑ์

4.1 จำนวนครูภัณฑ์ที่มี (ทั้งส่วนของฝ่ายเองและที่ยืมใช้งานจากต้นสังกัด)

ชื่อครูภัณฑ์ของคุณี*	จำนวน/ปริมาณของครูภัณฑ์**	สภาพการใช้งานของครูภัณฑ์***	ปัญหาในการใช้งาน
1.		1 2 3	
2.		1 2 3	
3.		1 2 3	
4.		1 2 3	
5.		1 2 3	
6.		1 2 3	

* ระบุชื่อครูภัณฑ์ เช่น
ตู้โชว์ ชั้นวางสิ่งแสดง
เป็นต้น

** ระบุจำนวนครูภัณฑ์พร้อม
หน่วย เช่น (ตู้) 2 หลัง

***
[1] สภาพยังไม่เหมาะ
กับการใช้งาน
[2] ใช้ประโยชน์ได้บ้าง
[3] ใช้ประโยชน์ได้ดีมาก

***
ระบุปัญหา
ในการใช้งาน

ครูภัณฑ์ที่มีอยู่

รายการครุภัณฑ์ที่เป็นสมบัติของศูนย์ตามหมายเลขข้างบน คือ

หมายเลข.....

.....

.....

.....

4.2 จำนวนครุภัณฑ์ที่ฝ่ายเห็นว่าจำเป็น (เรียงตามลำดับความจำเป็น)

ชื่อครุภัณฑ์ของศูนย์	จำนวนปริมาณของครุภัณฑ์*	ลักษณะของการนำไปใช้งาน ***	ระบุเหตุผล/ความจำเป็น
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			

* ถ้าเป็นรายการเดียวกับ

ข้อ 4.1 ให้ระบุชื่อครุภัณฑ์

ทั้งหมดลงใน (1) ส่วน

รายการเพิ่มเติมใส่ใน

(2) (3) เช่น ตู้ ฯลฯ

** ระบุจำนวนครุภัณฑ์พร้อม

หน่วย เช่น (ตู้) 2 หลัง

เป็นต้น

*** ระบุลักษณะของ

การนำครุภัณฑ์ไป

ใช้ทำงานของฝ่าย

เช่น ตู้แสดง เก็บ

เอกสาร พิมพ์หนังสือ

****

ระบุเหตุผลหรือ

ความจำเป็นที่มี

เช่น ยังไม่มีหรือ

ชำรุด เป็นต้น

เป็นต้น

5. ข้อมูลอาคารสถานที่/พื้นที่

5.1 อาคาร/พื้นที่ของฝ่ายที่มีใช้งาน

พื้นที่ใช้งาน *	ขนาดพื้นที่ (ตารางเมตร) ** -	ลักษณะการใช้งาน ***	ปัญหาการปฏิบัติงาน
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			

* ถ้าไม่มีให้ระบุว่าใช้ ร่วมกับสำนักงานศูนย์ หรือฝ่ายอื่น ๆ เช่น ห้องสมุด
 ** ระบุขนาด กว้าง x ยาว เป็น เมตรและจำนวนพื้นที่ เช่น ขนาด 8 x 4 เมตร 2 ห้อง
 *** ฝ่ายใช้พื้นที่ส่วนนี้ ทำงานอะไร เช่น เป็นสำนักงาน จัด เป็นห้องแสดง เก็บ สื่อวัฒนธรรม เป็นต้น
 **** ระบุปัญหาที่เกิดขึ้น จากการใช้พื้นที่ ส่วนดังกล่าว

5.2 อาคาร/พื้นที่ของฝ่ายที่ควรจะมี (เรียงตามลำดับความสำคัญ)

พื้นที่ใช้งาน *	ขนาดพื้นที่ (ตารางเมตร) **	ลักษณะการใช้งาน ***	เหตุผลหรือความจำเป็นที่
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			

* ถ้าเป็นรายการซ้ำ กับข้อ 5.1 ให้เขียน ชื่อพื้นที่ทั้งหมดไว้ใน (1) ส่วนพื้นที่เพิ่มเติม ให้ใส่ใน (2) (3)
 ** ระบุขนาด กว้าง x ยาว และ จำนวน เช่น ขนาด 8 x 4 เมตร 2 ห้อง
 *** ฝ่ายต้องการใช้ พื้นที่ส่วนนี้ทำอะไร เช่น จัดแสดง ทำสำนักงาน
 **** ระบุเหตุผลและ ความจำเป็น

ภาคผนวก-ฉ

แบบสอบถาม ฉบับที่ 5

โครงการศึกษาศักยภาพและทรัพยากรศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ฉบับที่ 5 แบบสำรวจปัจจัยที่ใช้กำหนดงบประมาณศูนย์วัฒนธรรม

กองวิจัยและวางแผน
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

แบบสำรวจความคิดเห็นที่ใช้กำหนดทรัพยากร ของศูนย์วัฒนธรรม

ชื่อสถาบันการศึกษาที่ตั้ง ..... จังหวัด .....

- คำชี้แจง** 1. แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อฉายภาพงบประมาณของแต่ละโครงการและงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม ดังนั้น ถ้าท่านเห็นว่าแบบสอบถามชุดนี้ยังบกพร่องในด้านการพิจารณาปัจจัยหนึ่ง หรือหลายปัจจัยก็ตามขอความกรุณาท่านได้โปรดเขียนเพิ่มเติมชี้แนะมาด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง
2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน
ตอนที่ 1 มีทั้งหมด 5 ข้อ
ตอนที่ 2 มีทั้งหมด 4 ข้อ
3. ผู้กรอกข้อมูลควรเป็นประธานศูนย์หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย
4. การกรอกแบบสอบถาม
- 4.1 ขอความกรุณาท่านทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
- 4.2 ขอความกรุณาท่านเติมคำในช่องว่างตามแต่ท่านจะมีความคิดเห็นหรือตามข้อเท็จจริงที่ท่านประจักษ์ ในกรณีที่มีช่องว่างให้ท่านเขียนข้อความได้น้อยเกินไปท่านสามารถใช้กระดาษอื่นเขียนเพิ่มเติมมาได้

ตอนที่ 1 โปรดระบุระดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้ในการกำหนดปริมาณทรัพยากรและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานของศูนย์ โดยทำเครื่องหมายลงในช่องระดับความสำคัญตามความเห็นของท่าน

รายการทรัพยากร	ระดับความสำคัญ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1) ในการกำหนดจำนวนบุคลากรของศูนย์ปัจจัย ต่อไปนี้มีความสำคัญเพียงใด (หากมีปัจจัย อื่นที่สำคัญกรุณาระบุเพิ่มเติม) 1.1 จำนวนพื้นที่ของจังหวัด 1.2 จำนวนประชากรของจังหวัด 1.3 จำนวนแหล่งวัฒนธรรมในจังหวัด 1.4 จำนวนโครงการที่จัดทำในรอบ 3 ปี ที่ผ่านมา 1.5 ..... 1.6			
2) ในการกำหนดจำนวนครุภัณฑ์ของศูนย์ปัจจัย ต่อไปนี้มีความสำคัญเพียงใด (หากมีปัจจัย อื่นที่สำคัญกรุณาระบุเพิ่มเติม) 2.1 จำนวนโครงการที่ดำเนินการในแต่ละปี 2.2 จำนวนบุคลากรของศูนย์ 2.3 จำนวนพื้นที่ของจังหวัด 2.4 จำนวนประชากรของจังหวัด 2.5 ..... 2.6			

3) ในการกำหนดจำนวนอาคารสถานที่จำเป็นในการดำเนินงานของศูนย์ปัจจัยต่อไปนี้มีมีความสำคัญเพียงใด (หากมีปัจจัยอื่นที่สำคัญ
 กรุณาระบุเพิ่มเติม)

รายการ	ระดับความสำคัญ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
3.1 จำนวนพื้นที่ของจังหวัด 3.2 จำนวนประชากรของจังหวัด 3.3 จำนวนแหล่งวัฒนธรรมในจังหวัด 3.4 ..... 3.5 ..... 3.6			

4)ในการกำหนดงบประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับแต่ละโครงการที่ศูนย์ดำเนินงาน บัณฑิตต่อไปนี้มีความสำคัญเพียงใด (หากมีปัจจัยอื่นที่สำคัญกรณารระบุเพิ่มเติม)

รายการ	ระดับความสำคัญ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
4.1 จำนวนพื้นที่ของจังหวัด			
4.2 จำนวนประชากรของจังหวัด			
4.3 จำนวนแหล่งวัฒนธรรมในจังหวัด			
4.4 จำนวนบุคลากรของศูนย์			
4.5 ระยะเวลาดำเนินงานของโครงการ			
4.6			
4.7			
4.8			

5)ในการกำหนดงบประมาณบริหารทั่วไปของศูนย์ (ถ้าศูนย์ได้รับงบนี้แยกต่างหาก) บัณฑิตต่อไปนี้มีความสำคัญเพียงใด (หากมีปัจจัยอื่นที่สำคัญกรณารระบุเพิ่มเติม)

รายการ	ระดับความสำคัญ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
5.1 จำนวนโครงการที่ทำในแต่ละปี			
5.2 จำนวนแหล่งวัฒนธรรมในจังหวัด			
5.3 จำนวนบุคลากรของศูนย์			
5.4 จำนวนครุภัณฑ์ของศูนย์			
5.5 จำนวนอาคารสถานที่ของศูนย์			
5.6			
5.7			
5.8			

ตอนที่ 2 โปรดให้รายละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในระหว่างปีงบประมาณตามที่ระบุ

รายการ	ค่าใช้จ่ายสำหรับปีงบประมาณ		
	2528 (จ่ายจริง)	2529 (จ่ายจริง)	2530 (ประมาณการ)
5.1 จำนวนโครงการที่ทำในแต่ละปี			
5.2 จำนวนแหล่งวัฒนธรรมในจังหวัด			
5.3 จำนวนบุคลากรของศูนย์			
5.4 จำนวนครุภัณฑ์ของศูนย์			
5.5 จำนวนอาคารสถานที่ของศูนย์			
5.6			
5.7			
5.8			

รายการ	ค่าใช้จ่ายสำหรับปีงบประมาณ		
	2528 (จ่ายจริง)	2529 (จ่ายจริง)	2530 (ประมาณการ)
1. ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของศูนย์ ซึ่งแยกเป็น			
1.1 เงินงบประมาณที่ได้รับจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ			
1.2 เงินอุดหนุนจากสถาบันที่ศูนย์ตั้งอยู่			
1.3 เงินที่ได้รับจากหน่วยงานอื่นๆและจากเอกชน			
2. โปรดระบุค่าใช้จ่ายเป็นรายโครงการ (ชื่อโครงการ)			
2.1			
2.2			
2.3			
2.4			
2.5			
2.6			
2.7			
2.8			
2.9			
2.10.....			
2.11.....			
2.12.....			
2.13.....			

รายการ	ค่าใช้จ่ายสำหรับปีงบประมาณ		
	2528 (จ่ายจริง)	2529 (จ่ายจริง)	2530 (ประมาณการ)
2.14.....			
2.15.....			
2.16.....			
2.17.....			
2.18.....			
2.19.....			

(ถ้าไม่พอกรุณาใช้กระดาษเพิ่มเติม)

3. ถ้าศูนย์วัฒนธรรมในความรับผิดชอบของท่านจะทำโครงการต่อไปนี้ในงบประมาณ 2531

ท่านคิดว่าจะต้องใช้จ่ายสำหรับแต่ละโครงการเป็นจำนวนเท่าใด

- 3.1 โครงการเสริมสร้างวินัย ..... บาท
- 3.2 โครงการสำรวจและจัดทำระบบข้อมูลวัฒนธรรม ..... บาท
- 3.3 โครงการจัดกิจกรรมในวันสำคัญประจำ ..... บาท
- 3.4 โครงการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย ..... บาท
- 3.5 โครงการฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น ..... บาท
- 3.6 โครงการส่งเสริมดนตรีไทย ..... บาท

4. โปรดให้รายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมที่ท่านคิดว่าจะดำเนินการสำหรับแต่ละโครงการ

ที่ระบุในข้อ 3 ข้างต้น โดยทำเครื่องหมาย ในช่องกิจกรรมที่ดำเนินการและให้

ข้อมูลงบประมาณค่าใช้จ่าย

4.1 โครงการเสริมสร้างวินัย

เป้าหมายที่จะทำการส่งเสริม

นักเรียนนักศึกษา ..... คน   ข้าราชการ ..... คน   ประชาชน ..... คน

ประชุมเตรียมการ/ประสานงาน ..... ครั้ง   งบประมาณ ..... บาท

จัดประกวด ... ครั้ง   งบประมาณ ..... บาท

พิมพ์เอกสารเผยแพร่.....ฉบับ ..... เล่ม   งบประมาณ..... บาท

จัดตั้งชมรม ..... ชมรม   งบประมาณ..... บาท   อื่น ๆ โปรดระบุ (ระบุได้มากกว่าหนึ่งกิจกรรม)

..... † .....

‡ ..... ‡ .....

‡ .....

4.2 โครงการสำรวจและจัดทำระบบข้อมูลทางวัฒนธรรม

- สำรวจแหล่งวัฒนธรรม ..... ครั้ง   งบประมาณ ..... บาท
- จัดทำทะเบียนและรวบรวมข้อมูล ..... เรื่อง   งบประมาณ ..... บาท
- พิมพ์เอกสาร.....ฉบับ..... เล่ม   งบประมาณ ..... บาท

อื่น ๆ โปรดระบุ (ระบุได้มากกว่าหนึ่งกิจกรรม)

- .....
- .....
- ‡ .....
- ‡ .....

4.3 โครงการจัดกิจกรรมวันสำคัญประจำปี

- จัดการแสดงและสาธิต.....ครั้ง งบประมาณ.....บาท
- จัดนิทรรศการ.....ครั้ง งบประมาณ.....บาท
- จัดทำสิ่งต่างๆเพื่อใช้ในพิธี.....ครั้ง งบประมาณ.....บาท
- จัดอภิปราย บรรยาย และปาฐกถา.....ครั้ง งบประมาณ.....บาท

อื่น ๆ โปรดระบุ (ระบุได้มากกว่าหนึ่งกิจกรรม)

- ..... บาท   ..... บาท
- ..... บาท   ..... บาท
- ..... บาท

4.4 โครงการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย

จำนวนวัฒนธรรมที่จะเผยแพร่ ..... เรื่อง

- จัดการแสดงและสาธิต ..... ครั้ง   งบประมาณ ..... บาท
- จัดนิทรรศการ ..... ครั้ง   งบประมาณ ..... บาท
- จัดประกวด ..... ครั้ง   งบประมาณ ..... บาท
- จัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ ..... ฉบับ ..... เล่ม   งบประมาณ ..... บาท
- จัดรายการวิทยุ ..... ครั้ง   งบประมาณ ..... บาท
- จัดทำสื่อเผยแพร่ วิดีโอ ..... ครั้ง   งบประมาณ ..... บาท
- จัดทำสื่อเผยแพร่ สไลด์ ..... แผ่น   งบประมาณ ..... บาท

อื่น ๆ โปรดระบุ (ระบุได้มากกว่า 1 กิจกรรม)

- .....
- .....

4.5 โครงการฟื้นฟูชนบทรวมเนียมประเพณีท้องถิ่น ..... เรื่อง

- จัดฝึกสอนและอบรม.....ครั้ง รับการอบรม.....คน   งบประมาณ ..... บาท
- จัดประชุมและสัมมนา.....ครั้ง งบประมาณ.....บาท
- จัดงานประเพณี .....ครั้ง งบประมาณ.....บาท
- จัดการแสดงและสาธิต.....ครั้ง งบประมาณ.....บาท
- ศึกษาและวิจัย.....เรื่อง งบประมาณ.....บาท

อื่น ๆ โปรดระบุ (ระบุได้มากกว่า 1 กิจกรรม)

- .....
- .....
- ‡ .....
- ‡ .....
- ‡ .....

ภาคผนวก-ช

แบบสอบถาม ฉบับที่ 6

ท-1

โครงการศึกษาศักยภาพและทรัพยากรของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ฉบับที่ 6 แบบสอบถามเพื่อกำหนดเกณฑ์เกี่ยวกับงบประมาณค่าใช้จ่าย

กองวิจัยและวางแผน
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

โครงการศึกษาศักยภาพและทรัพยากรของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ข้อมูลผู้ตอบ   ศึกษาธิการจังหวัด/ผู้แทน
                                  ประธานศูนย์วัฒนธรรม/ผู้แทน
                                  เลขาธิการศูนย์วัฒนธรรม/ผู้แทน

จากศูนย์วัฒนธรรม จังหวัด .....
                                  อำเภอ .....
                                  อื่นๆ/ระบุ .....

คำชี้แจง สวช. กำลังพิจารณาหาเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดสรรงบประมาณให้แก่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านวัฒนธรรมในจังหวัดของท่าน จึงใคร่ขอความกรุณาท่านช่วยให้ความเห็นเกี่ยวกับงบประมาณค่าใช้จ่ายในสองส่วนด้วยกัน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สัดส่วนเปอร์เซ็นต์ของงบประมาณด้านต่าง ๆ

ถ้าแบ่งงบประมาณค่าใช้จ่ายของศูนย์ ออกเป็นส่วน ๆ ดังนี้

1. งบบริหาร ประกอบด้วย
  - 1.1 งบบริหารขั้นต่ำ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดูแลกิจการประจำของศูนย์ไม่แปรเปลี่ยนไปตามปริมาณกิจกรรมโครงการ
  - 1.2 งบบริหารส่วนแปรเปลี่ยน หมายถึงค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของศูนย์ส่วนที่แปรเปลี่ยนขึ้นกับปริมาณกิจกรรมในแต่ละปี
2. งบดำเนินโครงการ ประกอบด้วย
  - 2.1 งบดำเนินโครงการหลักที่ สวช. กำหนดให้
  - 2.2 งบดำเนินโครงการเสนอแนะและโครงการเสนอแนะและโครงการอื่น ๆ ที่ศูนย์ริเริ่ม

ให้ท่านโปรดระบุสัดส่วนของงบประมาณแต่ละส่วนดังกล่าวว่าควรจะเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณค่าใช้จ่ายของศูนย์ฯ ทั้งหมด ดังตัวอย่าง

- ตัวอย่าง**
1. งบบริหาร คิดเป็น 25% แบ่งเป็น
    - 1.1 งบขั้นต่ำ 20%
    - 1.2 งบแปรเปลี่ยน 5%
  2. งบดำเนินโครงการ 75% แบ่งเป็น
    - 2.1 งบโครงการหลัก 50%
    - 2.2 งบโครงการเสนอแนะและโครงการอื่น ๆ 25%

ขอความกรุณาท่านเติม จำนวน % ตามความคิดเห็นของท่าน

1. งบบริหาร คิดเป็น _____% แบ่งเป็น
  - 1.1 งบขั้นต่ำ _____%
  - 1.2 งบแปรเปลี่ยน _____%
2. งบดำเนินโครงการ คิดเป็น _____% แบ่งเป็น
  - 2.1 งบโครงการหลัก _____%
  - 2.2 งบโครงการเสนอแนะและโครงการอื่น ๆ _____%

ส่วนที่ 2 ความสำคัญของปัจจัยตัวแปรของจังหวัดในการกำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของศูนย์วัฒนธรรม

ให้ท่านกรุณาช่วยพิจารณาความสำคัญของปัจจัยแต่ละตัวที่ระบุไว้ในตารางว่า มีส่วนกำหนดค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการบริหารงานทั่วไป และการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ของศูนย์มากน้อยเพียงใด ด้วยการระบุเป็นค่าคะแนนความสำคัญของแต่ละปัจจัย ในช่วง 0 - 100 จากน้อยไปหามาก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ปัจจัยตัวแปรของจังหวัด	ค่าคะแนนความสำคัญในการกำหนดค่าใช้จ่ายด้านบริหารทั่วไป
จำนวนประชากรของจังหวัด	100
จำนวนพื้นที่ของจังหวัด	80
จำนวนการละเล่นพื้นบ้าน	30

จากตัวอย่างแสดงว่า จำนวนประชากรของจังหวัดมีความสำคัญมากที่สุด และมีความสำคัญเทียบกับจำนวนพื้นที่ของจังหวัดในสัดส่วน 100 ต่อ 80 เป็นต้น ถ้าตัวแปรใดไม่มีความสำคัญก็ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 0

ตารางค่าความสำคัญของปัจจัยตัวแปรของจังหวัดที่มีส่วนกำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรม

ปัจจัยตัวแปรของจังหวัด	ค่าคะแนนความสำคัญในการกำหนดค่าใช้จ่าย					
	บริหารทั่วไป	โครงการหลัก				โครงการเลือก
		วินัย ¹	ข้อมูล ²	เผยแพร่ ³	วันสำคัญ ⁴	
1. พื้นที่ของจังหวัด						
2. ประชากรของจังหวัด						
3. จำนวนวัดในจังหวัด						
4. จำนวนโบราณสถาน						
5. จำนวนพิพิธภัณฑ์						
6. จำนวนโครงการปีที่ผ่านมา						
7. จำนวนบุคลากรของศูนย์						
8. จำนวนสมาคม มูลนิธิ						
9. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด						
10. จำนวนประเพณีของจังหวัด						
11. จำนวนการละเล่นพื้นบ้าน						
12. ⁵						

1. วินัย = โครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน นักศึกษา
2. ข้อมูล = โครงการสำรวจและจัดทำระบบข้อมูลวัฒนธรรม
3. เผยแพร่ = โครงการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย
4. วันสำคัญ = โครงการจัดกิจกรรมวันสำคัญประจำปี
5. ท่านอาจเพิ่มเติมตัวแปรของจังหวัดอื่นที่ท่านเห็นว่าสำคัญและระบุค่าความสำคัญไว้ด้วยก็ได้

ภาคผนวก-ซ

ปัจจัยที่ใช้กำหนดทรัพยากรและงบประมาณของศูนย์วัฒนธรรม

ปัจจัยที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเห็นว่ามีสำคัญในการกำหนดทรัพยากรและงบประมาณของศูนย์
เพิ่มเติม

	รหัสศูนย์	ความสำคัญ
1. ปัจจัยอื่น ๆ ที่ใช้ในการกำหนดจำนวนบุคลากร		
1.5 เวลาที่บุคลากรจะสามารถดำเนินงานให้ศูนย์	101	2
1.6 จำนวนครุภัณฑ์	352	3
1.7 จำนวนอาคารสถานที่	352	3
1.8 จำนวนสมาคม	457	3
1.9 จำนวนมูลนิธิ	457	3
1.10 การคมนาคมและการติดต่อสื่อสาร	462	3
1.11 จำนวนผู้ทำงานเพื่อวัฒนธรรม	466	1
1.12 จำนวนเงินงบประมาณที่จัดทำโครงการ	466	1
2. ปัจจัยอื่น ๆ ที่ใช้ในการกำหนดจำนวนครุภัณฑ์		
2.5 เป้าหมายในอนาคตของศูนย์	104	3
2.6 จำนวนอาคารสถานที่	352	3
2.7 จำนวนข้อมูลทางวัตถุของวัฒนธรรม	458	3
2.8 จำนวนวัตถุธรรมภายในศูนย์	459	3
2.9 ระยะเวลาที่จะแบ่งให้งานศูนย์	466	1
2.10 จำนวนวัสดุที่จะใช้สำหรับศูนย์	466	1
2.11 ความดีที่ได้จากการทำงานศูนย์	466	1
3. ปัจจัยอื่น ๆ ที่ใช้ในการกำหนดจำนวนอาคารสถานที่		
3.4 จำนวนปริมาณของสื่อทางวัฒนธรรมที่มี	104	3
3.5 จำนวนโครงการที่จัดทำต่อเนื่องกันมา	228	3
3.6 ปริมาณวัตถุทางวัฒนธรรม	234	3
3.7 จำนวนบุคลากรปฏิบัติงาน	234	3
3.8 ปริมาณงานของบุคลากรปฏิบัติ	234	3
3.9 จำนวนวัตถุธรรมและประสิทธิภาพของงาน	459	3
3.10 เอกลักษณะในรูปแบบของอาคาร	462	3
3.11 จำนวนอาคารสถานที่ของศูนย์	466	1
4. ปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดงบบริหารทั่วไป		
4.6 จำนวนโครงการของศูนย์	104	3
4.7 จำนวนขายของงานว่ามากน้อยเพียงใด	228	3
4.8 ระยะเวลาที่มีงานประจำวันที่	466	3
4.9 บุคลากรที่ทำงานเสียสละจริง	466	1

(ข้อความไม่ใช่)

ปีงบประมาณ 2529

แหล่งงบประมาณ	งบเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวนศูนย์
สวช.	51,459	19,200	78,400	36
สถานที่ตั้ง	15,241.66	1,000	66,125	15
บริจาค	28,547.91	3,000	70,000	12
รวม	67,325.66	27,200	120,000	36

ปีงบประมาณ 2530

แหล่งงบประมาณ	งบเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวนศูนย์
สวช.	51,321.62	6,000	80,000	37
สถานที่ตั้ง	20,770.23	1,000	53,013	13
บริจาค	78,554.76	5,000	600,000	13
รวม	86,216.59	46,000	703,013	37

2. โครงการหลัก-โครงการเสนอแนะ

2.1 โครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนนักศึกษา จากจำนวน 38 ศูนย์ที่ตอบมา มี 15 ศูนย์ที่ดำเนินโครงการนี้ในปี 2528 โดยใช้ งบประมาณเฉลี่ยศูนย์ละ 6,333.33 บาท เพิ่มเป็น 24 ศูนย์ ในปี 2529 เฉลี่ยศูนย์ละ 6,028.96 บาท และเป็น 27 ศูนย์เฉลี่ย ศูนย์ละ 5,751.85 บาท ในปี 2530 จะเห็นได้ว่า มีจำนวนศูนย์จัดทำโครงการนี้เพิ่มขึ้น ในช่วงปี 2528-2530 แต่งบประมาณ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยลดลง อย่างไรก็ตาม เมื่อขอให้ศูนย์กำหนดงบประมาณที่คิดว่าต้องใช้ในปี 2531 สำหรับโครงการนี้ มีตอบมา 34 ศูนย์เฉลี่ยศูนย์ละ 9,882.35 บาท โดยมีค่าต่ำสุด 1,000 บาท และค่าสูงสุด 30,000 บาท ดังแสดงในตารางที่ 6.3

ตารางที่ 6.3 งบประมาณค่าใช้จ่ายของศูนย์สำหรับโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน

	งบเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวนศูนย์
2528	6,333.33	500	30,000	15
2529	6,028.95	1,000	20,000	24
2530	5,751.85	1,000	12,000	27
2531	9,882.35	1,000	30,000	34

2.2 โครงการสำรวจและจัดทำระบบข้อมูลวัฒนธรรม

ตารางที่ 6.4 งบประมาณค่าใช้จ่ายของศูนย์สำหรับโครงการสำรวจและจัดทำระบบข้อมูล วัฒนธรรม

	งบเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวนศูนย์
2528	5,693.75	2,000	10,000	16
2529	10,227.27	2,500	40,000	22
2530	8,588.28	3,000	23,000	29
2531	16,077.77	800	150,000	36

2.3 โครงการจัดกิจกรรมวันสำคัญประจำปี

ตารางที่ 6.5 งบประมาณค่าใช้จ่ายของศูนย์สำหรับโครงการจัดกิจกรรมวันสำคัญประจำปี

	งบเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวนศูนย์
2528	28,500.00	4,000	60,000	4
2529	9,992.59	1,500	60,000	27
2530	14,126.25	3,000	70,000	28
2531	14,222.22	1,000	45,000	36

2.4 โครงการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย

	งบเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวนศูนย์
2528	12,003.11	2,000	50,000	9
2529	14,404.42	5,400	50,000	19
2530	11,604.00	2,000	50,000	25
2531	20,756.75	5,000	74,000	37

2.5 โครงการฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น

ตารางที่ 6.7 งบประมาณค่าใช้จ่ายของศูนย์สำหรับโครงการฟื้นฟูชนบทรวมเนียมประเพณีท้องถิ่น

	งบเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวนศูนย์
2528	11,500.00	2,500	30,000	4
2529	11,250.00	2,500	35,000	6
2530	8,555.56	1,000	20,000	9
2531	18,151.51	6,000	80,000	33

2.6 โครงการส่งเสริมดนตรีไทย

ตารางที่ 6.8 งบประมาณค่าใช้จ่ายของศูนย์สำหรับโครงการส่งเสริมดนตรีไทย

	งบเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวนศูนย์
2528	6,970.59	3,000	12,000	17
2529	7,730.77	2,000	16,500	13
2530	10,277.77	2,500	61,000	18
2531	13,727.27	2,000	56,000	33

2.7 โครงการเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม

ตารางที่ 6.9 งบประมาณค่าใช้จ่ายของศูนย์สำหรับโครงการเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม

	งบเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวนศูนย์
2528	-	-	-	0
2529	12,600.00	2,000	40,000	5
2530	4,310.00	2,000	8,000	10
2531	-----	-----	ไม่ได้สำรวจ	-----

ภาคผนวก-ณ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้สัมภาษณ์

ภาคเหนือ

1. นายสุพจน์	พฤกษ์วัน	ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดพิษณุโลก
2. นางสาวสมจิตร	วรรณวิไล	ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดน่าน
3. นางสาววพร	น้ำบัต	ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดแพร่
4. ดร.ประจักษ์	สายแสง	ม.ศว. พิษณุโลก
5. นางนงเยาว์	จิระเดชากุล	นักวิชาการวัฒนธรรม 5 สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ปฏิบัติราชการ ณ จังหวัดเชียงใหม่

ภาคกลาง

6. นายบุญกุล	แก้วกังวาล	เลขาศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดนครปฐม
7. นายรัชชชัย	ศักดิ์สว่าง	ศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร
8. พ.อ.ดร.ชินวุธ	สุนทรสิมะ	นักวิชาการ
9. ดร.สมศักดิ์	ทองงอก	อธิการวิทยาลัยครูกาญจนบุรี
10. ดร.ปราโมทย์	เจนการ	ศึกษาธิการจังหวัดฉะเชิงเทรา
11. ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษา		จังหวัดสมุทรสาคร

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

12. นายปรีชา	อุยตระกูล	วิทยาลัยครูนครราชสีมา
13. นายผ่อง	แข่งกิ่ง	ภาคเอกชน
14. ดร. สุพล	วุฒิเสน	อธิการวิทยาลัยครูสุรินทร์

ภาคใต้

15. นายปรีชา	นุ่นสุข	ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช
16. นายชวน	เพชรแก้ว	ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี
17. นายสุพจน์	วัฒนประดิษฐ์	ศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา